

BODYGUARDING Z POHLEDU STÁTNÍHO A SOUKROMÉHO SEKTORU

Bc. Vlastimil Vychodil

Diplomová práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Vlastimil Vychodil**
Osobní číslo: **A13402**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Bodyguarding z pohledu státního a soukromého sektoru**
Téma anglicky: **Bodyguarding from the Public and Private Sector Perspectives**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s problematikou bodyguardingu se zaměřením na odlišnosti ve státním a soukromém sektoru.
2. Popište bodyguarding a související právní prostředí v České republice.
3. Rozeberte ochranu zajišťovanou státním sektorem a soukromým sektorem.
4. Vyjmenujte možnosti v plnění úkolu z pohledu personálního, ekonomického a materiálního.
5. Na jedné modelové situaci ukažte rozdíly práce těchto dvou sektorů.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LUKÁŠ, Luděk et al. Bezpečnostní technologie, systémy a management I. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-05-7.
2. LUKÁŠ, Luděk et al. Bezpečnostní technologie, systémy a management III. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2013. ISBN 978-80-87500-35-4.
3. ČERNÝ, Pavel. Balistická ochrana. Střelecká revue. 26.11.2008, roč. 40, č. 12, s.43-55. ISSN 0322-7650.
4. Bureau of Diplomatic Security. Protective Security Training Program VIP Protection Course. Diplomatic Security Service.
5. Protection Officer Manual (Příručka pro výcvik pracovníků bezpečnostních služeb) Edited by Roland, R. Miniom, IFPO Calgary, 1992. ISBN 0-7506-9291-x.
6. ČERNÝ, Josef. Evropský výcvikový modul pro základní ostrahu. Zlín: UTB, 2003.152 s. ISBN 80-7318-107-X.
7. BRABEC, František, et al. Bezpečnost pro firmu, úřad, občana. Praha: Public History, 2001. 400 s. ISBN 80-86445-04-06.
8. ZEMAN, Petr. Česká bezpečnostní terminologie. Brno : Masarykova univerzita-Vydavatelství, 2002. 186 s. ISBN 80-210-3037-2.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Dora Lapková

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

12. ledna 2015

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2015

Ve Zlíně dne 6. února 2015

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně **21.5.2015**

.....

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá problematikou poskytování osobní ochrany v právním prostředí České republiky. Je provedena komparace subjektů státní a soukromé sféry, které se soustřeďují na problematiku ochrany osob a majetku, se zaměřením na personální, materiální a ekonomickou složku. V diplomové práci jsou zpracované inovativní metody a trendy při poskytování těchto služeb. Součástí práce je nastínění modelových situací, ve kterých jsou ukázány rozdíly státních a soukromých subjektů.

Klíčová slova: osobní ochrana, osobní strážce, bezpečnostní riziko, informační zdroje, bezpečnostní opatření, balistická ochrana

ABSTRACT

This thesis deals with the provision of personal protection in the legal environment of the Czech Republic. Within the comparison subject's public and private sector, which focuses on the issue of protection of persons and property, focusing on personnel, material and economic component. The concept of this thesis is incorporated innovative methods and trends in the provision of these services. Part of this work is to outline the model situations in which they are shown the difference of state and private entity.

Keywords: personal protection, bodyguard, security risk, information resources, security measures, ballistic protection

Tímto bych chtěl poděkovat své vedoucí diplomové práce, slečně Ing. Doře Lapkové, která mi poskytla celou řadu cenných nápadů, myšlenek a zkušeností, jež pro mě byly velkým přínosem při zpracovávání této práce. Dále bych chtěl poděkovat své rodině, která mě po dobu studia podporovala a byla pro mě velkou oporou. Také děkuji přátelům, kolegům a agentuře SBS Services za konzultace.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 ÚVOD DO OCHRANY OSOB (BODYGUARDING)	15
1.1 TERMINOLOGIE	15
1.1.1 Osobní ochránce.....	15
1.1.2 Útok.....	16
1.1.3 Útočník.....	17
1.1.4 Obrana	18
1.1.5 Bezpečnostní pracovník	18
1.1.6 Kontraktor	18
1.1.7 Ohrožená osoba	19
1.1.8 Ochrana svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením, utajený svědek	19
1.1.9 Informátor	21
1.1.10 Kevlar.....	21
1.1.11 Dyneema	22
1.1.12 Twaron	22
1.2 HISTORICKÝ VÝVOJ VE SVĚTĚ	22
1.3 VLIV DEMOKRATIZAČNÍHO PROCESU V ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLICE NA OSOBNÍ OCHRANU.....	23
2 DĚLENÍ OSOBNÍCH OCHRAN PODLE ZPŮSOBU A MÍSTA VÝKONU OCHRANY OSOB	26
2.1 TEORIE OCHRANY.....	26
2.2 METODY OCHRANY	27
2.2.1 Základní metody ochrany.....	27
2.2.1.1 High profile - Otevřený způsob (demonstrace síly).....	27
2.2.1.2 Low profile - Skrytý způsob (utajení ochrany).....	28
2.2.2 Obranná jízda vozidlem	29
2.2.3 Taktická formace.....	29
2.2.4 Ochrana v soustředných kruzích	30
2.2.5 Přípravný tým – výjezdová skupina (EPIZODA)	31
2.2.6 Taktika vcházení a vycházení	33
2.2.7 Příjezd a odjezd chráněné osoby	34
2.2.8 Evakuace chráněné osoby	35
2.2.9 Pyrotechnická kontrola.....	35
2.2.10 Hygienicko-toxikologická ochrana	36
2.2.11 Ostraha a zajištění bezpečnosti chráněného objektu.....	36
3 STÁTNÍ ORGÁNY A INSTITUCE POSKYTUJÍCÍ OCHRANU OSOB	38
3.1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	38
3.1.1 Útvar pro ochranu prezidenta České republiky.....	38
3.1.2 Útvar pro ochranu ústavních činitelů	38
3.1.3 Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování.....	39
3.1.4 Útvar rychlého nasazení Policie České republiky.....	39

3.2	VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY	40
3.3	GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ	40
3.4	ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	40
4	OCHRANA OSOB POSKYTOVANÁ SOUKROMOU BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBOU	42
4.1	CHARAKTERISTICKÁ ČINNOSTI SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY PŘI BODYGUARDINGU	42
4.2	METODY ČINNOSTÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB	43
4.3	ZÁKLADNÍ OPRÁVNĚNÍ PRACOVNÍKŮ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB	45
5	PRÁVNÍ NORMY A PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ POSKYTOVÁNÍ A PROVÁDĚNÍ OSOBNÍ OCHRANY.....	46
5.1	LEGISLATIVA UPRAVUJÍCÍ POSKYTOVÁNÍ OSOBNÍ OCHRANY STÁTNÍMI INSTITUCEMI A ORGÁNY	46
5.1.1	Právní normy upřesňující působnost a postupy Policie České republiky	47
5.1.2	Vídeňská úmluva o diplomatických stycích	51
5.1.3	Zákon o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením	52
5.1.4	Vězeňská služba	54
5.1.5	Generální inspekce bezpečnostních sborů	55
5.1.6	Právní legislativa vymezující působnost vojenské policie.....	56
5.2	PRÁVNÍ NORMY UPRAVUJÍCÍ PODMÍNKY PROVÁDĚNÍ OCHRANY OSOB SOUKROMÝMI SUBJEKTY	56
5.2.1	Listina základních práv a svobod	58
5.2.2	Ústava České republiky.....	58
5.2.3	Živnostenský zákon.....	58
5.2.4	Obchodní zákoník	59
5.2.5	Zákoník práce.....	60
5.2.6	Občanským zákoníkem zák. č. 89/2012Sb.	60
5.2.7	Občanský soudní řád (zák. č. 240/1993 Sb. ve znění novel)	61
5.2.8	Zákonem o Policii České republiky č. 273 / 2008 Sb. (v platném znění).....	61
5.2.9	Zákonem o obecní policii.....	61
5.2.10	Trestní zákoník a trestní řád	61
5.2.11	Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu	63
5.2.12	Zákon o přístupu k informacím.....	63
5.2.13	Zákon o ochraně osobních údajů, zákon č. 101/2000 Sb. ve znění pozdějších novel.....	63
II PRAKTICKÁ ČÁST		64
6	PŘÍSTUPY K INFORMACÍ M	65
6.1	ZPRACOVÁNÍ A ZISK INFORMACÍ STÁTNÍMI ORGÁNY	65
6.1.1	Dělení informací dle jejich zdrojů.....	65
6.1.1.1	Operativní informace	65
6.1.1.2	Získávání poznatků	66
6.1.1.3	Zájmové prostředí	67
6.1.1.4	Operativní vytěžování.....	67

6.1.1.5	Operativní obhlídka	67
6.1.1.6	Operativní pozorování	67
6.1.1.7	Odposlech a záznam telekomunikačního provozu.....	67
6.1.1.8	Mezinárodní spolupráce.....	68
6.1.1.9	Informátor	70
6.1.1.10	Operativní situace.....	70
6.1.1.11	Sledování osob a věcí.....	71
6.1.2	Zpravodajské informační služby	71
6.1.2.1	Vojenské zpravodajství.....	72
6.1.2.2	Bezpečnostní informační služba	72
6.1.2.3	Úřad pro zahraniční styky a informace.....	73
6.1.3	Odbor mezinárodní spolupráce Policejního prezidia Policie České republiky	73
6.1.4	Přístup k informacím veřejný sektor	75
6.1.4.1	Veřejné zdroje.....	75
	Tyto zdroje jsou v dnešní době velmi využívány. Vzhledem k rozšiřujícím se sociálním sítím není problém zjistit i velmi soukromé informace o zájmové osobě. Soukromí se postupem let stalo veřejnou záležitostí, kdy zejména mládež píše na sociální síť veškeré podrobnosti o svém životě. To se dá využít pro získání informací o chodu rodiny, o rodičích apod.	75
6.1.4.2	Interní zdroje.....	75
6.1.5	Ochrana informací v činnosti soukromé bezpečnostní služby	76
7	EKONOMICKÉ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	78
7.1	STÁTNÍ SEKTOR	78
7.1.1	Prostředky spojovací techniky	78
7.1.2	Technické prostředky pyrotechnické služby	79
7.1.3	Technické prostředky individuální ochrany osob	81
7.1.4	Zbraně a střelivo.....	82
7.1.5	Technické prostředky zajištění objektů a prostorů.....	83
7.1.6	Jízda s chráněnou osobou.....	84
7.1.7	Balistická ochrana vozidel	85
7.2	SOUKROMÝ SEKTOR	93
7.2.1	Výzbroj a výstroj bodyguarda	93
7.2.1.1	Palné zbraně.....	93
7.2.1.2	Chladné zbraně	95
7.2.1.3	Doplňkové prostředky.....	96
7.2.1.4	Improvizované zbraně.....	99
7.2.1.5	Vybavení pro stav nouze.....	99
7.2.2	Spojovací technika	99
7.2.3	Vozidla	99
7.2.4	Optika, detektory odposlechu a skrytých kamer, naslouchací prostředky.....	100
7.2.5	Výstroj bodyguarda	100
8	PŘÍKLADY ŘEŠENÍ OSOBNÍCH OCHRAN STÁTNÍM A SOUKROMÍM SEKTOREM	102

8.1	ANALÝZA OPATŘENÍ STÁTNÍCH ORGÁNŮ PŘI POSKYTOVÁNÍ KRÁTKODOBÉ OSOBNÍ OCHRANY	102
8.2	OPATŘENÍ ZAJIŠTĚNÍ OSOBNÍ OCHRANY SOUKROMOU BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBOU	105
8.2.1	Oslovení soukromé bezpečnostní služby – vznik zakázky	105
8.2.1.1	Návrh řešení bezpečnostního rizika	106
8.2.1.2	Rozbor stávajícího zabezpečení	107
8.2.1.3	Komunikace při vzniku nebezpečí	109
8.2.1.4	Ukončení zakázky	109
8.2.2	Oslovení bezpečnostního specialisty – vznik zakázky	109
8.2.2.1	Bezpečnostní audit	110
8.2.2.2	Ukončení zakázky	110
8.2.3	Výhody a nevýhody	111
	ZÁVĚR	112
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	116
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	118
	SEZNAM OBRÁZKŮ	119
	SEZNAM TABULEK	120
	SEZNAM PŘÍLOH	121

ÚVOD

Od počátku světa a lidské stopy na zemském povrchu je člověk a vývoj lidské civilizace doprovázen jevem násilí. Násilí má neomezenou škálu podob, je vyvoláno sociálními, etnickými, náboženskými, ekonomickými, politicko-historickými, geopolitickými, hospodářskými, právními, mezilidskými, mezistátními a mezinárodními situacemi a podmínkami, ve kterých se lidská společnost ocitá.

Zajišťování bezpečnosti důležitých osob je velmi stará a sahá do začátků lidské civilizace. Po vzniku kmenových, rodových a posléze mocenských zřízení se vyvíjí kastovní systém, kdy vládnoucí vrstva je nominovaná z řad vojenských vůdců. Vládcové si již od prvopočátku uvědomovali důležitost ochrany své osoby, jak z vojenskostrategických, tak i politických důvodů, zabitím panovníka vzniká chaos, panika, destabilizace zřízení a strategická převaha nepřátel. Z nejlepších a nejloajálnějších bojovníků vznikají osobní družiny, z kterých se později staly královské a posléze prezidentské gardy. Služba v osobní družině, chránit svého vládce a položit za něj svůj život, byla velice společensky ceněná a privilegovaná pozice.

Nejznámější a nejslavnější družinou osobních strážců, kteří se stali kultem a zároveň synonymem pro osobní ochranu, byli samurajové. Novodobá historie ochranných služeb se začíná formovat na přelomu 18. a 19. století. Tato historie je úzce spjata s průmyslovou revolucí, podpořená První světovou válkou, kdy vznik nových hrozeb přinutil mnoho států své ochranné služby reorganizovat či zřídit.

Dalším milníkem v poskytování osobní ochrany je Druhá světová válka, kdy nástup moderní vojenské techniky odstartoval nový vývoj ochrany důležitých osob.

Důležitým zvratem v ochraně osob poskytovaných státními institucemi celého světa byl atentát spáchaný na 35. prezidenta Spojených států a jednoho z nejmocnějších mužů světa, Johna Fitzgeralda Kennedyho (dále jen JFK), který byl uskutečněn dne 22. listopadu 1963. Atentát na jeho osobu a způsob, jakým byl spáchán, donutil ochranné služby celého světa, přepracovat koncepci bezpečnostních opatření. Po atentátu na JFK začala nová éra ochrany důležitých osob.

Soukromé ochranné služby mají jen ojediněle delší historii, výjimku tvoří snad jen firma Pinkerton. Pinkerton je legendární americká detektivní agentura, která vznikla v roce 1850 a stala se prototypem pro soukromé bezpečnostní služby. Agenti Pinkertonu ochraňovali

mimo jiné také amerického prezidenta Abrahama Lincolna. V současné době, kdy se celosvětovým problémem stává terorismus ve všech svých podobách, a zejména náboženský fundamentalismus, každý stát ať demokratický, totalitní, vyspělý, zaostalý, se snaží chránit své nejvyšší státní a politické představitele. Tuto činnost zastávají v těchto zemích odlišné složky jako policie, armáda, tajné služby apod. Může se lišit i způsob jejich práce, všechny však mají stejný cíl - předcházet a zabránit jakýmkoli útokům proti chráněným osobám.

Vlivem průmyslové a vojenské špionáže vyvstala potřeba zajištění bezpečnosti osob významných pro různá průmyslová odvětví. V rámci této činnosti je pozornost zaměřena rovněž na zajištění bezpečnosti rodinných příslušníků těchto osob z důvodu zamezení možného nátlaku doprovázeného vydíráním.

Na tuto oblast osobních ochran navazuje ochrana podnikatelů a managementu, nejvíce využívána v zemích s vysokou kriminalitou, jako jsou země bývalého Sovětského svazu, střední a jižní Ameriky, afrického kontinentu a středního východu. Prioritním cíle těchto poskytovaných ochran z podnikatelských kruhů a z oblasti firemního managementu, je zamezení jejich únosů a následného vydírání. Top management jako zdroj a nositel know-how, se mohou stát cílem útoků z důvodu zneužití v obchodním styku a průmyslové špionáži.

S tímto úzce souvisí ochrana osob ze show businessu – ochrana herců, zpěváků, hudebních skupin a vystoupení je asi nejviditelnější prací osobních strážců. V dnešní době chce mít každá hvězda show businessu svého osobního strážce, aby “přidával” na jejich důležitosti. V posledně jmenovaných oblastech je osobní ochrana poskytována soukromými subjekty. Celkový význam těchto lidí může být dostatečným důvodem k tomu, aby se stali terčem útoku, jehož cílem je celková destabilizace v dané oblasti nebo zviditelnění osoby útočníka. Hlavním úkolem poskytování osobní ochrany je zajistit osobní bezpečnost chráněné osoby a zabránit jejímu ohrožení. Základem práce bodyguarda je předejít vzniku a eliminace hrozeb, které by vedly k ohrožení chráněné osoby, rovněž tak vhodným a rychlým způsobem vyhnout se jejímu napadení. Dalším cílem je také ochrana dobrého jména klienta.

Záměrem této diplomové práce je zjistit rozdílnosti osobních ochran poskytovaných státními orgány, soukromými bezpečnostními službami a specialisty. Důležitou a nedílnou součástí této práce je rozbor právního prostředí České republiky související s poskytováním osobních ochran, rovněž tak objasnění a vysvětlení ve společnosti zakořeněných před-

sudků o zajišťování osobní ochrany příslušníky bezpečnostních sborů České republiky, Armádou České republiky a soukromým osobním strážcem.

Součástí je také porovnání právní podpory v rámci obranných postupů a využití obranných prostředků.

Posouzení přístupu k informacím, informačním zdrojům a jejich získávání, zjištění a analýza bezpečnostních rizik spojených se zajišťováním a prováděním osobních ochran je rozpracováno v praktické části diplomové práce. Na modelové situaci jsou potom konkrétně ukázány rozdíly mezi státními a soukromými složkami.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚVOD DO OCHRANY OSOB (BODYGUARDING)

V úvodní kapitole jsem se zaměřil na základní terminologii a teorii bodyguardingu. Rozebrány budou důležité pojmy jako osobní ochránce, útok, obrana. Pro uvedení do této problematiky je nezbytná podkapitola historie osobní ochrany.

1.1 Terminologie

1.1.1 Osobní ochránce

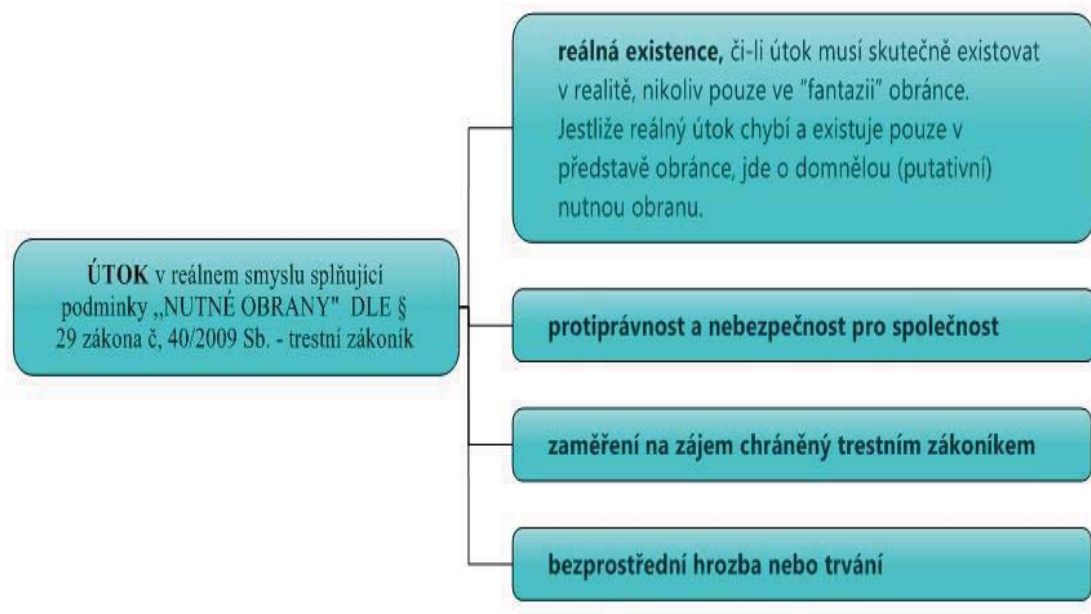
„Osobní ochránce představuje poslední a nejdůležitější zajištění chráněné osoby v systému komplexní ochrany. V postavení je poslední možnou fyzickou překážkou proti útoku, nebo jinému úmyslnému ohrožení chráněné osoby, ale i proti náhodnému neúmyslnému ohrožení. Hlavním úkolem osobního ochránce je předejít přímému útoku směřovaného na zdraví, život a důstojnost chráněné osoby. Hrozí-li již přímé nebezpečí takového útoku, je jeho hlavním úkolem, přímému útoku zabránit, nebo již započatý útok na zdraví, život nebo důstojnost chráněné osoby odvrátit. Pohybuje se v bezprostřední blízkosti chráněné osoby, je s ní v neustálém kontaktu, zná její zdravotní stav, plánuje a navrhuje opatření na zlepšení a zajištění její ochrany. Jeho další činnost nesmí být v rozporu s právními předpisy, interními akty řízení a zákony země, na jejímž území tuto činnost vykonává.

Bodyguard ochránce by měl být především zdravý jedinec, nezatížený vrozenými vadami a in-dispozicemi, není to jen stroj, nemyslicí hora svalů, která přinejhorším útočníka přetlačí ve dveřích. Osobní ochránce by měl být inteligentní člověk s výcvikem nejen pro boj, ale i pro strategii, plánování a mnoho dalších oblastí. Čím lepší má kvalifikaci, tím se stává pro svou "chránětku/chráněnce" kvalitnějším odborníkem. Dobrý ochránce by měl být schopen zvládnout jakoukoliv situaci. v dnešní době je život mnohem složitější a nestačí jen umět dobře střílet a vyřadit útočníka z činnosti za pomoci bojových technik, ale právě ochrana je jeho prvořadým úkolem."¹

¹ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

1.1.2 Útok

„Útok bývá teorií vymezován různě, nejobecněji bývá charakterizován jako ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem, jež je vyvoláno protiprávním jednáním, jako úmyslné protiprávní jednání člověka, nebezpečné určitou mírou pro společnost, které ohrožuje společenské vztahy chráněné trestním zákonem. Definice se obvykle shodují na tom, že jde o reálné ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem, toto ohrožení je vyvoláno protiprávním jednáním fyzické osoby a je určitou mírou nebezpečné pro společnost, což tvoří jeden z ústředních pojmů při vymezení základních podmínek nutné obrany.“²

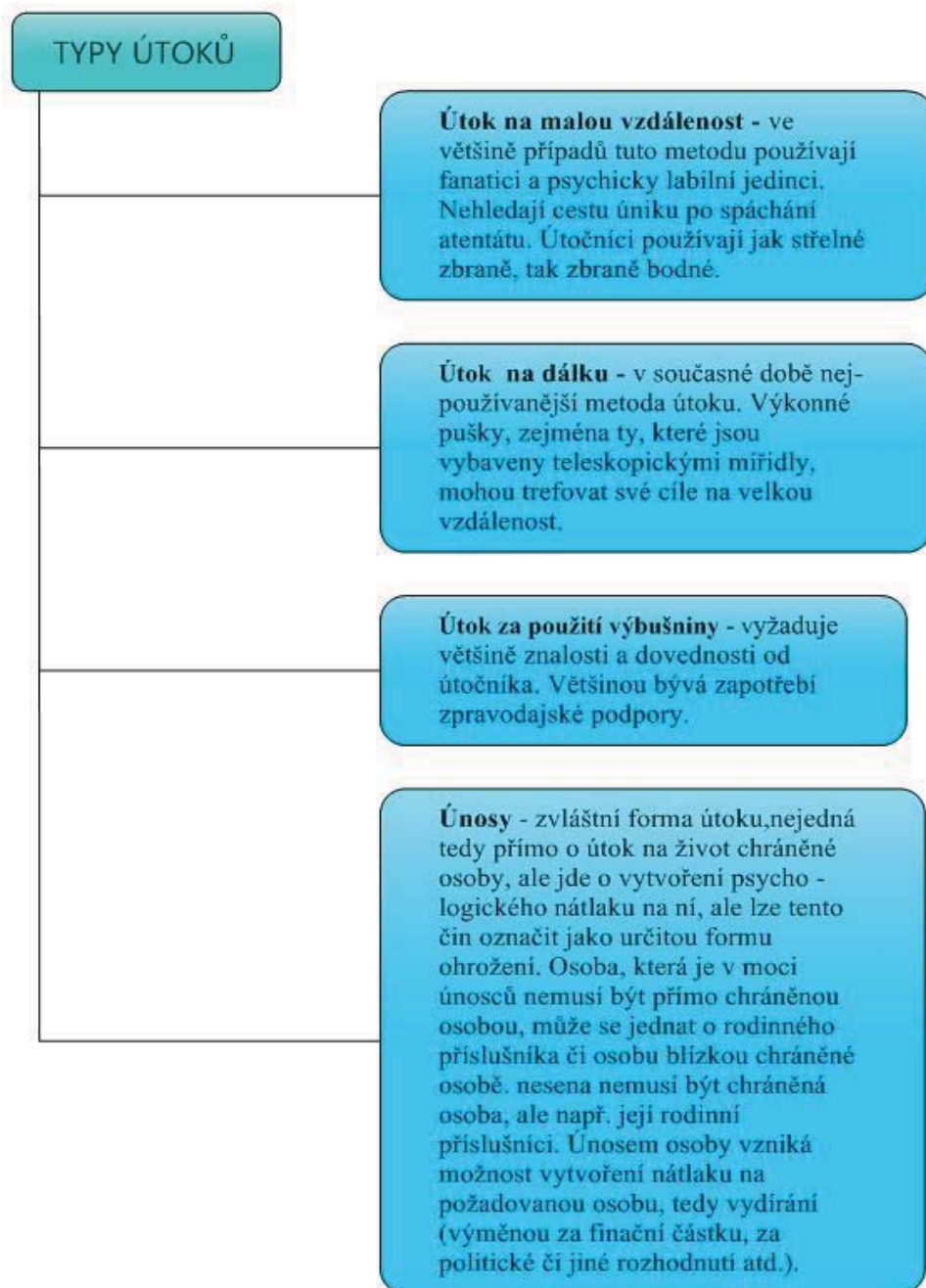

Obr. 1. Útok z pohledu nutné obrany

Útokem mohou být ve smyslu nutné obrany i činy, které vůbec znaky trestného činu nemají, útokem dokonce nemusí být vůbec jednání podléhající soudnímu trestu. Nutnou obranu tak lze užít i proti jednání, které má znaky pouze správního přestupku.

Lze shrnout, že útok tedy musí být vždy činem protiprávním a jednáním závažnějšího charakteru, nemusí však mít podobu trestného činu.

² VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

Obr. 2. Typy útoků

1.1.3 Útočník

„Osoba, která se dopouští protiprávního jednání, jak konáním nebo opomenutím. Útok ohrožuje zájem chráněný zákonem. Dle ustanovení § 29 trestního zákoníku, je osoba, která útokem na zájem chráněný trestním zákoníkem přímo hrozí, anebo její útok na tento chráněný zájem trvá, je označena jako útočník. Útočníkem dle současné právní praxe i teorie

jednoznačně považován člověk (fyzická osoba) a při ataku poštvaným zvířetem je zvíře považováno za věc, tedy věc použitou k útoku."³

1.1.4 Obrana

„Soubor komplexních postupů, návyků a opatření k odvrácení a zamezení protiprávního jednání (útku), proti zájmům chráněným zákonem. Obrana může mít formu konání, ale také opomenutí (např. je-li útok veden proti osobě, které přijde na pomoc její cvičený pes, jehož tato osoba nezadrží ani neodvolá). Útok je možno odvracet vlastnoručně, s použitím nějakého předmětu, zvířete, pomocí jiné osoby, ale též např. pomocí automatického obranného zařízení (např. oplocení, do kterého se v případě pokusu o jeho překonání pouští krátkodobí elektrický impuls).“⁴

1.1.5 Bezpečnostní pracovník

Pracovník bezpečnostní služby či zaměstnanec bezpečnostní agentury, který zajišťuje ostrahu a ochranu majetku, osob a chráněných zájmů klienta podle rámcových pokynů a norem. Spolupracuje také při pátrání po osobách a věcech, odhalování skutečností svědčících o právním zájmu klienta a shromažďuje informace o důkazech.

1.1.6 Kontraktor

Profesionál zabývající se kvalifikovanou osobní ochranou, v krizových (válečných) oblastech a v místech s vysokou násilnou kriminalitou (Blízký východ, Afrika, Jižní Amerika, Afghánistán, bývalé státy Jugoslávie a některé pobaltské země po rozpadu Sovětského svazu), kde únosy a následné vydírání je na denním pořádku. Rovněž se kontraktoři podílí na ochraně zařízení soukromých firem, provádí záchranu a následnou ochranu rukojmích, podílí se na zdravotnických záchranných operacích.

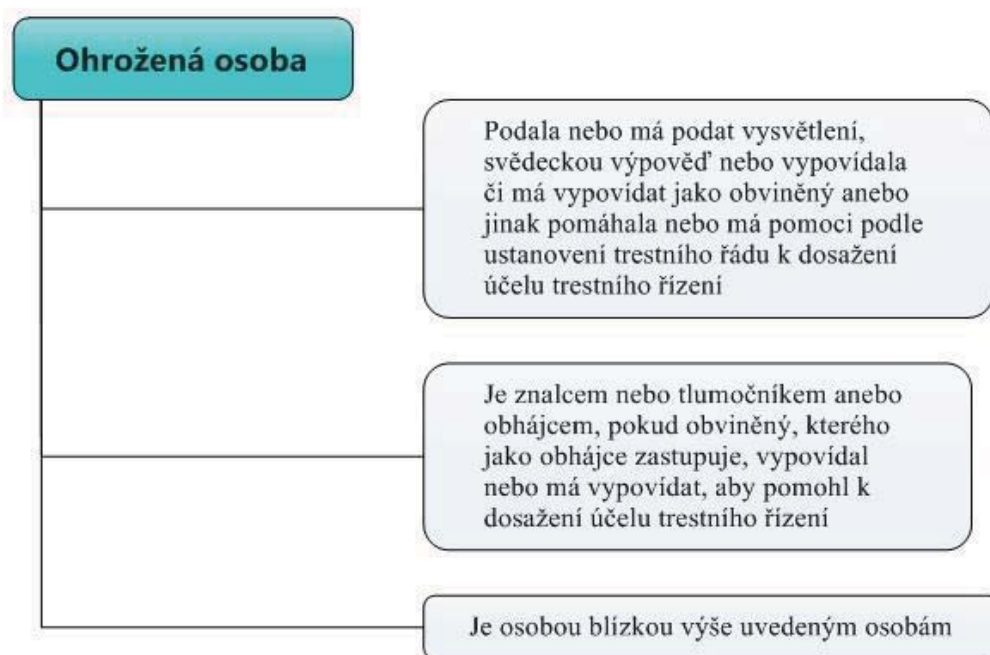
Kontraktoři jsou rekrutováni z řad profesionálních bezpečnostních složek celého světa, často se jedná o příslušníky speciálních armádních a policejních jednotek.

³ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

⁴ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

1.1.7 Ohrožená osoba

Osoba, která v rámci trestního řízení a v průběhu jeho přípravy, zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí.

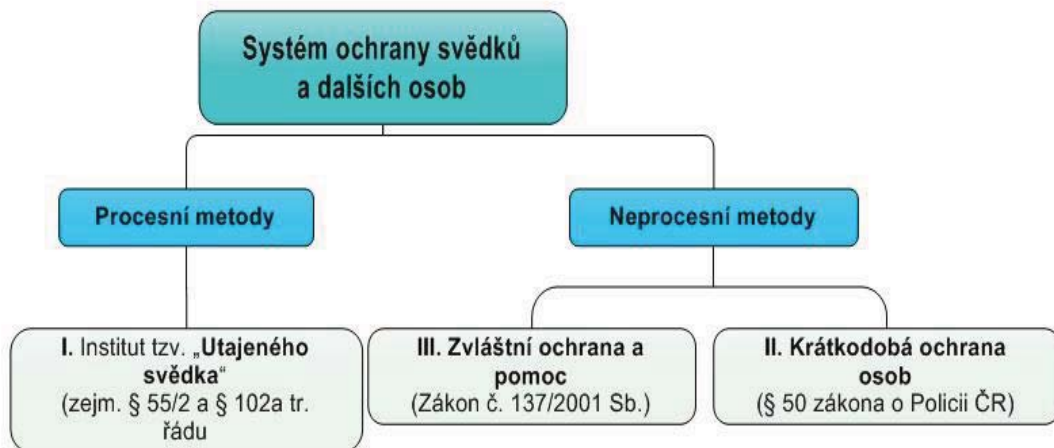

Obr. 3. Specifikace ohrožené osoby

1.1.8 Ochrana svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením, utajený svědek

Zvláštní ochrana a pomoc se poskytuje svědkovi a dalším osobám, kterým v souvislosti s trestním řízením zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí.

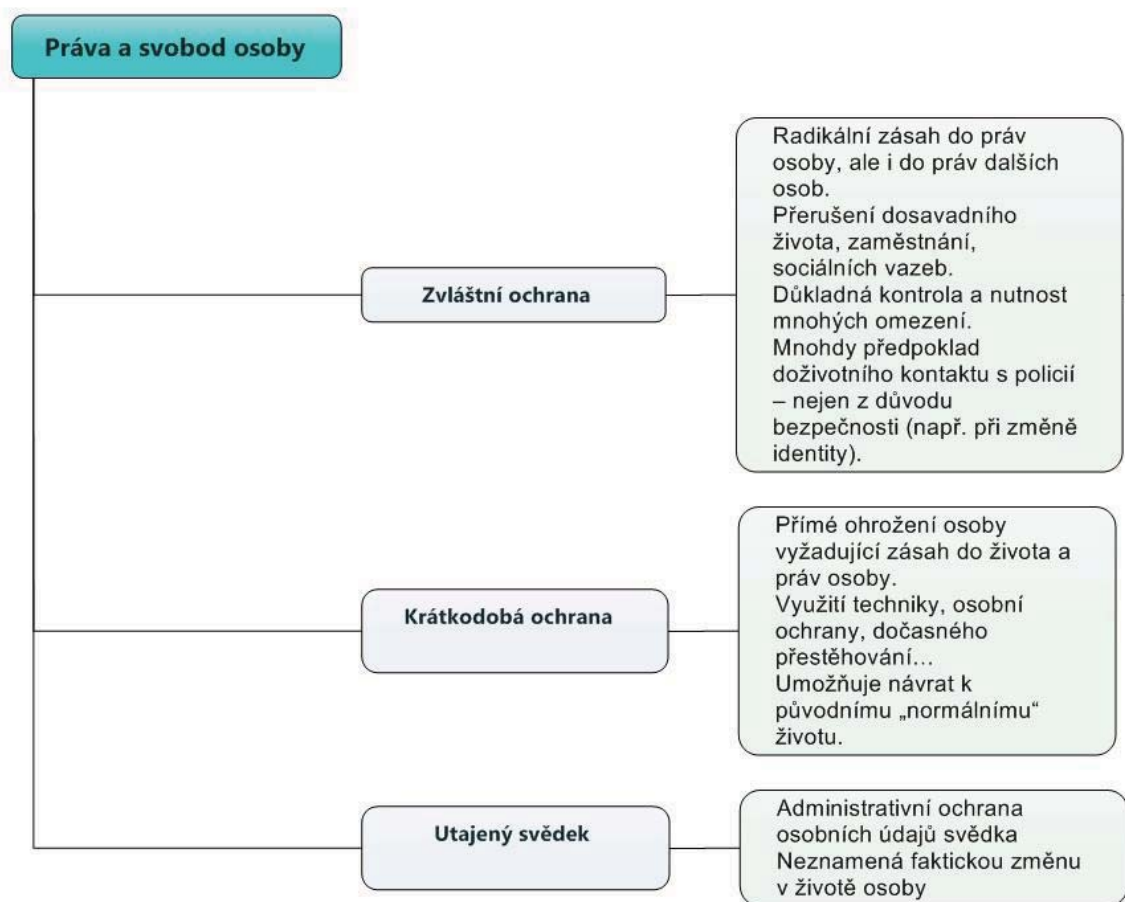
Na poskytnutí zvláštní ochrany a pomoci není právní nárok.

Obr. 4. Systém ochrany svědků a dalších osob

Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že svědkovi nebo osobě jemu blízké v souvislosti s podáním svědectví zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí či porušení jejich základních práv, a nelze-li ochranu svědka spolehlivě zajistit jiným způsobem, orgán činný v trestním řízení učiní opatření k utajení totožnosti i podoby svědka, kdy jméno a příjmení a jeho další osobní údaje se do protokolu nezapisují, ale vedou se odděleně od trestního spisu a mohou se s nimi seznamovat jen orgány činné v trestním řízení v dané věci, tato procesní metoda ochrany svědka se nazývá institut, utajeného svědka. Svědek se poučí o právu požádat o utajení své podoby a podepsat protokol smyšleným jménem a příjmením, pod kterým je pak veden. Je-li třeba zajistit ochranu těchto osob, orgán činný v trestním řízení činí bezodkladně všechna potřebná opatření.

Zvláštní způsob ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon. Konkrétní opatření pak stanovuje zvláštní zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením.

Obr. 5. Přehledné srovnání z hlediska zásahu do práv a svobod při poskytování ochrany svědka

1.1.9 Informátor

Informátor dle trestního práva je fyzická osoba, která dovršila věk rozhodný pro vznik trestní odpovědnosti a která poskytuje Policii České republiky informace nebo služby při předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby, tyto informace a služby poskytuje takovým způsobem, aby nebyla vyražena její spolupráce s policií.

1.1.10 Kevlar

Kevlar je organické vlákno ze skupiny aromatických polyamidů /ARAMID/, které má unikátní kombinaci vysoké pevnosti, vysokého modulu houževnatosti a termální stability. Kevlar krom své mechanické pevnosti i chemicky stabilní v celé šíři chemických sloučenin, a to kyselých zásaditých. Kevlarové vlákno (tkaniny) se používá pro výrobu měkkých

pancířů. Kevlar se pro balistickou ochranu používá po více než 30 let. V současnosti se však užívá tento para-amid již několikáté generace.⁵

1.1.11 Dyneema

„Dyneema super-pevné polyethylenové vlákno vyvinuté a patentované u DSM v roce 1979, a je 10krát pevnější než ocel. Vyniká vysokým specifickým modulem, malým prodloužením do zlomu, vysokou odolností proti abrazi, UV radiaci, chemikáliím a v neposlední řadě i vysokou energetickou absorpcí. Právě tato je jednou z důležitých faktorů pro hodnotu trauma efektu, který je u těchto materiálů poměrně nízký. Pro měkké vesty jsou používány především materiály pod označením SB-2 o měrné hmotnosti 155g/m² a SB-31 o měrné hmotnosti 132g/m². Pro tvrdé panely pak produkty pod označením HB 2.“⁶

1.1.12 Twaron

Twaron je para-amidové vlákno, které je charakteristické vysokou pevností, vysokým modulem elasticity, nízkou měrnou hmotností a vysokou energetickou absorpcí. Splňuje požadavky na chemickou odolnost a je schopen odolávat vyšším teplotám. Kvalita Twaronu je charakterizovaná číslem dtex. Pro balistickou aplikaci se tento materiál používá od roku 1986.⁷

1.2 Historický vývoj ve světě

„Světově nejproslulejší družinou osobních strážců jsou japonští Samurajové. Samurajové patřili mezi vládnoucí třídu bojovníků. Řídili se etickým kodexem Bushido (1192-1867). Dnes již nenosíme po ulici brnění ani meče, všude kolem nás je vidět špičkovou techniku a technologii. Kodex Bushido, v překladu „Cesta válečníka“, byl přirozeným výsledkem vývoje vojenských, strategických, taktických, morálních, etických a praktických zkušeností

⁵ Balistické materiály: Kevlar. *Petris s.r.o.* [online]. 2001 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://www.petris.cz/charak_kevlar.htm

⁶ Balistické materiály: Dyneema. *Petris s.r.o.* [online]. 2001 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://www.petris.cz/charak_dyneema.htm

⁷ Balistické materiály: Twaron. *Petris s.r.o.* [online]. 2001 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://www.petris.cz/charak_twaron.htm

mozků japonské historie. Smyslem a cílem bylo dosáhnout morálního standardu a národního uvědomění ve starém Japonsku.

V evropském měřítku se ochrana osob začala rozvíjet ve středověku, v osobní, královské a císařské družině. Za zmínku stojí francouzští královští mušketýři, kteří plnili úkoly ochrany královského dvora, krále a také měli odpovědnost za královskou korespondenci jak diplomatickou, tak soukromou.

Novodobá historie ochrany osob se začíná datovat na přelomu 18. a 19. století. Dynamický technický a průmyslový rozvoj, spojený s první světovou válkou, přiměl mnoho společností a států k přehodnocení a reorganizaci ochrany důležitých osob.

Vývoj moderních zbraní během druhé světové války, zapříčinil mimořádný nárůst a rozvoj ochrany osob. V poválečné době, vlivem studené války a mocensko-politického rozdělení světa, nabývá význam ochrana státních činitelů a ochrana důležitých politických, vědeckých a průmyslových osob prioritní význam, především z důvodu ekonomické a politické stability a zabránění průmyslové špionáže.

Od konce druhé světové války bylo uskutečněno 800 atentátů na významné osobnosti, včetně 12 prezidentů. Velkým mezníkem v novodobé ochraně osob bylo spáchání atentátu na prezidenta Spojených států amerických J. F. Keneddyho v městě Dallas v pátek 22. listopadu 1963."⁸

1.3 Vliv demokratizačního procesu v Československé republice na osobní ochranu

„Důsledkem tohoto procesu od roku 1989 byla změna společenských vztahů uvnitř společnosti, vyjádřená přechodem od totalitní formy vlády k formě vlády demokratické, což předpokládalo svobodné demokratické volby a realizaci všech principů právního státu.

K tomu, aby mohly být naplněny všechny předpoklady pro úspěšné fungování demokratické formy vlády v právním státě, vytváří stát tzv. státní mechanismus. Součástí státního

⁸ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

mechanismu je i policie, která plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti, v rozsahu vymezeném ústavními zákony, zákony a obecně závaznými právními předpisy.

V nedávné totalitní minulosti byla policie mimo jiné i nástrojem uplatňování moci Komunistické strany Československa. Spolu s odmítnutím této úlohy policie, v souladu s demokratizačními změnami v celé společnosti, prošla i policie řadou změn. Jejich výsledkem je současná podoba Policie České republiky. V roce 1979 byla pod číslem 690 přijata rezoluce Rady Evropy s názvem "Deklarace o policii". K této deklaraci se připojila i naše republika. Na jejím základě byla vypracována bezpečnostní doktrína České republiky. Tím jsou dány zásady budování, organizace a činnosti Policie České republiky i jejích součástí, mezi něž patří i Ochranná služba Policie České republiky, působící v oblasti ochrany osob a objektů zvláštního významu.

Teprve s nástupem kapitalismu dochází postupně vedle státní policejní moci ke zřizování, fungování a uplatnění soukromých bezpečnostních a detektivních služeb jako alternativního (pluralitního) zabezpečování úkolů bezpečnostního charakteru. Soukromé bezpečnostní a detektivní služby vznikaly vedle státní či komunální policie, utvářely se různé ozbrojené bankovní či firemní strážce, hlídači apod. Konkurenční prostředí kapitalismu si vytvořilo i různé soukromé informační, detektivní či zpravodajské služby, které postupně nabývaly na významu.

Jisté snahy o obnovu nastaly v roce 1968, to ale nemělo dlouhého trvání. Na sklonku osmdesátých let 20. století bylo sice připuštěno drobné podnikání, ale soukromé detektivní služby do okruhu povolených činností drobného podnikání nespadaly.

Po listopadu 1989 služby soukromých detektivů musely vznikat zcela od základu. Na rozdíl od služeb ochrany majetku a osob, které svou činností navazovaly na základech bývalých závodních stráží, které existovaly před listopadem 1989 u státních podniků i družstev. Znovuvzkříšení soukromých detektivních služeb v České republice nebylo ani po listopadu 1989 zcela jednoduché a bezproblémové.

Služby soukromých detektivů bylo nutno poskytovat skrytým způsobem jako informační, zprostředkovatelské, referenční či obstaravatelské služby. Tyto byly poskytovány na základě povolení Odboru obchodu a služeb ONV, v ustanovení § 1 odst. 2) nařízení vlády

ČSR - o prodeji zboží a poskytování služeb občany na základě povolení národního výboru a ustanovení § 46 zákona č. 71/1967 Sb. - o správním řízení."⁹

Souběžně s tím bylo požádáno Ministerstvo vnitra ČR o stanovisko k možnosti vykonávat oficiálně služby soukromých detektivů.

Po listopadové revoluci, zareagoval soukromý sektor v oblasti průmyslu komerční bezpečnosti velice pružně, kdy reagoval na poptávku osobních ochran z vyšších podnikatelských kruhů. V brzké době se stala ochrana osob měřítkem, které na jedné straně značí ekonomickou stabilitu a know-how klienta, kterému je poskytována, a na druhé straně se stala módním doplňkem a image klientů z uměleckých, kulturních a sportovních oblastí.

V současné době je trh v oblasti činnosti soukromých detektivních činností přesycen a často dochází k podceňování bezpečnostních opatření s ohledem na provozní náklady, z důvodu získání zakázky.

V kapitole zaměřené na terminologii a historii osobních ochran byl objasněn vznik a vývoj ochrany osob, které byly významné v prvopočátku vývojové etapy lidstva k zachování rodu, klanu. V postupu evoluce lidstva se tato, ochrana osob stává významnější vlivem společenského vývoje a uspořádání lidské společnosti a světa.

⁹ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

2 DĚLENÍ OSOBNÍCH OCHRAN PODLE ZPŮSOBU A MÍSTA VÝKONU OCHRANY OSOB

Záměrem této kapitoly je vysvětlení odborné terminologie osobních strážců a definování obranných formací. Součástí je také vyhodnocení vhodnosti osobní ochrany pro dané situace a prostředí. Součástí je také vyhodnocení vhodnosti osobní ochrany pro dané situace a prostředí. Většina kapitoly je naspána z pohledu státních složek. Díky tomu, že mají jasnou legislativu a vypracované taktiky postupů, mají daleko více manuálů, rozpracovaných metodik apod. Soukromí osobní ochránci v naší republice většinou pochází z řad bývalých policistů nebo vojáků, proto způsob jejich činnosti vychází ze státních složek. Problém u soukromé sféry je ten, že většinou se potýkají s počtem strážců. Ať už je to z ekonomického hlediska, kdy si klient nemůže dovolit ostrahu větším počtem bodyguardů, nebo z hlediska velikosti agentury. Proto následující kapitola je z pohledu státních složek, kdy některé z činností jsou poskytovány také soukromými službami.

2.1 Teorie ochrany

„Než začneme do problematiky pronikat trochu hlouběji, je třeba si vysvětlit, co ochrana vlastně je a proč je důležité dodržovat taktické zásady.

Ochrana chráněné osoby nespočívá pouze ve velikosti a urostlosti osobního ochránce, jak to ztvárňuje většina akčních filmů, ale je to především týmová práce mnoha lidí. Každý člen v tomto týmu má svoji práci. Každý přesně ví, co má dělat v případě napadení nebo jiných nepředvídatelných událostí. Celý tým, jehož velikost se odvíjí od stupně ochrany chráněné osoby (např. ochrana amerického prezidenta si vyžaduje větší množství lidí než ochrana ministra spravedlnosti z rozvojové země), se skládá ze specialistů na konkrétní činnost. Zejména to je osobní ochránce, tzv. epizodický ochránce (jejich počet se odvíjí od stupně nebezpečnosti a náročnosti akce), řidič - ochránce, pyrotechnik, hygienik, kriminální služba, uniformovaní policisté a další. Samozřejmě zde musí fungovat vzájemná zastupitelnost. Úkolem tohoto týmu je minimalizovat možnost útoku na chráněnou osobu. Je jasné, že 100% ochranu nedokáže zajistit žádná ochranná služba nikde na světě. Proto je kladen velký důraz na taktickou přípravu členů týmu. Celý tým, který se pohybuje kolem chráněné osoby, by měl neustále monitorovat prostor 360°. Z toho samozřejmě vyplývá, že čím více lidí v týmu, kteří vědí, co mají dělat, tím lépe. A je také jasné, že sám osobní ochránce bez žádné další podpory není žádnou ochranou.

Další důležitou věcí při ochraně osob je spolupráce. Znamená to, že kvalitní ochrana je postavena na součinnosti několika složek Policie ČR. Útvar pro ochranu ústavních činitelů Policie ČR spolupracuje především s informačními službami při analýze míst návštěv chráněných osob, zásahovými jednotkami při zajišťování bezpečnosti, dopravní policií při plánování tras průjezdů zahraničních delegací. Dále s kriminální policií daného regionu, který chráněná osoba navštěvuje při svém celodenním programu."¹⁰

2.2 Metody ochrany

Stejně jako i jiné policejní útvary procházel Útvar pro ochranu ústavních činitelů Policie ČR určitým vývojem a neustále jím prochází, např. přebírá zkušenosti od zahraničních ochranných služeb. V minulosti to bylo hlavně od tehdejšího SSSR, dnes se využívá zkušeností západních zemí, zejména USA, Velké Británie, Izraele. Neustálý rozvoj a předávání zkušeností je velice důležitý, zejména z válečných zón (Irák, Afganistan, Kosovo), protože vše se neustále vyvíjí, zbraně se modernizují, vznikají nové ochranné materiály, útočníci mění druhy útoků, a proto je třeba reagovat a přizpůsobovat tomu taktickou přípravu.

2.2.1 Základní metody ochrany

V dnešní době se využívají dvě základní formy ochrany osob, a to High profil a Low profil. Tyto formy jsou nejvíce využívány při poskytování osobní ochrany státními složkami.

2.2.1.1 High profile - Otevřený způsob (demonstrace síly)

High profile - viditelná ochrana, prezentuje se síla a vybavení ochranného týmu, má za cíl zastrašit slabšího pachatele od útoku. Kolem chráněného cíle se vytvoří „bublina“ - bezpečnostní perimetr, který se neustále dodržuje. Výhodou tohoto způsobu ochrany je možnost použít velkou palebnou sílu okamžitě a bez omezení použití ochranných prostředků a výstroje. Nevýhodou high profile je velice nákladný typ ochrany (vyžaduje větší počet ochránců a materiálu, vyzařuje značnou agresivitu proti prostředí, kde se provádí, velice snadno zjistitelný cíl možného útoku). Tento typ ochrany osob není proveditelný vždy.

„U této ochrany se využívá velký počet ochránců. Ochránci vytvářejí těsné, nepropustné formace kolem chráněných osob. Všechna místa, která chráněná osoba navštíví, jsou pyro-

¹⁰ EDRŠT, David. *Výcvik osobních strážců u Policie ČR*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

technicky prohlédnuta a střežena několik dnů předem. Do blízkosti chráněné osoby se dostanou pouze ty osoby, které prošly detekčním rámem. V některých postkomunistických státech dohnali tento způsob až tak daleko, že při průjezdu kolony ulic nesmí stát nikdo ani na chodníku. Při přepravě se využívá formálních kolon s několika operačními a doprovodnými vozidly. Kolony bývají často střeženy i ze vzduchu (helikoptéry). Na střežení se využívají odstřelovači, různé útočné týmy k zahánění útočníka (cat-team). Vozidla chráněných osob jsou pancéřovaná, označená vlajkou příslušného státu. Tento způsob ochrany je velice náročný na organizaci příprav, nasazení sil a prostředků.

V České republice se tento způsob využívá zejména na ochranu hlav států zahraničních delegací. Ve světě tento způsob ochrany využívá především americká tajná služba při ochraně prezidenta USA. Dále se využívá v Izraeli, Egyptě, Rusku atd."¹¹

Soukromé bezpečnostní služby a soukromí specialisté využívají tento způsob ochrany při realizování zakázek v rámci zajištění bezpečnosti klienta, na velkých a významných kulturních společenských akcích (např. filmový festival v Karlových Varech), často jí využívají při realizaci zakázek ze showbusinessu, kdy klient v rámci image chce prezentovat zajištění své osoby.

V tu chvíli role bodyguarda není zvýšení bezpečnosti osoby, ale jejího image.

2.2.1.2 Low profile - Skrytý způsob (utajení ochrany)

„Low profile - neviditelná ochrana, ochranný team nebo ochránce se pohybuje v otevřených, či stínových formacích, kdy se přizpůsobuje dané situaci a prostředí. Snaha ochranného teamu o potlačení jakýchkoliv znaků, které by napomohly k rozpoznání ochrany. Výhodou low profile je nižší nákladnost, či špatně zjistitelný cíl možného útoku. Nevýhody tohoto způsobu ochrany spatřujeme především ve zpravidla menší palebné síle a možném prodlení reakce na útok, zapříčiněném většími rozestupy ochránců a vozidel. Pro tento typ ochrany je typické značné omezení možnosti použití ochranných prostředků, větší riziko možného vzniku situace BLUE-ON-BLUE. Toto označení situace používají příslušníci Special Air Service (SAS - britské speciální jednotky), a vzniká při náhodném střetnutí

¹¹ EDRŠT, David. *Výcvik osobních strážců u Policie ČR*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

mezi silami stojícími na stejné straně, často se tomu také říká "přátelská palba".¹² Při tomto způsobu ochrany se používá menší počet ochránců. Ochránci jsou oblečeni nenápadně. Kolem chráněné osoby se pohybují ve formaci, ale chodce nechávají volně formací procházet. Tato činnost je velmi náročná na pozorovací schopnosti. Při využívání této formy ochrany je důležitá utajenost programu chráněné osoby. Přeprava se provádí neformální kolonou s malým počtem vozidel bez označení.

V České republice se tento způsob ochrany využívá především při ochraně ústavních činitelů ČR (jak jsem uvedl výše, je důležitá utajenost programu). Často ho také používají české ozbrojené složky na misi v krizových oblastech (např. Iráku, Afganistan doprovody rekonstrukčních týmů. V zahraničí využívají tento způsob zejména britské bezpečnostní síly.

Tuto variantu způsobu ochrany využívají soukromé bezpečnostní služby a soukromí specialisté při poskytování – realizaci běžných zakázek, při kterých zastírají poskytování osobní ochrany vůči okolí.

2.2.2 Obranná jízda vozidlem

Při jízdě vozidlem musí řidič i další členové ochranného teamu věnovat pozornost okolnímu prostředí kolem vozidla a nezvyklým situacím při pohybu vozidla z důvodu včasného odhalení sledování či připravené nástrahy. Pozornost musí věnovat všem neobvyklým aktivitám, zejména vozidlům blokujícím silnici nebo dodávkám a nákladním automobilům zaparkovaným na nezvyklých místech, neobvyklým zátarasům, podezřelým osobám podél silničního tělesa a osobám pohybujícím se na budovách a osádkám vozidel stojících na okraji komunikace.

2.2.3 Taktická formace

Taktická formace je základem poskytování ochrany osob. Základní formace je jedna chráněná osoba (dále jen CHO) a jeden osobní strážce - bodyguard (dále jen OS). Pokud to situace nevyžaduje jinak, je vzdálenost mezi strážcem a chráněnou osobou na délku natažené paže.

¹² VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

Další typ formace využívá dvou osobních strážců, tato metoda je nejrozšířenější jak na starém kontinentu, tak i po celém světě. Je to nejmenší tým, který je schopen chráněnou osobu evakuovat, ale i čelit agresi. Každý ochránce má vymezený sektor, který vychází z přirozenosti této ochranné formace.

Jakmile jsou k ochraně osoby využiti tři ochránci, je tento druh ochranné formace daleko bezpečnější. Třetí ochránce plní funkci štítu a zbylí ochránci si zajišťují svůj prostor, zároveň je zde možnost vyslat jednoho osobního strážce na kontrolu prostoru před vstupem s chráněnou osobou.

Je-li ochranný doprovod složen ze čtyř, pěti či šesti osobních strážců, bývá využito specifických ochranných formací. Mezi nejpoužívanější a nejznámější patří Box, Diamant, Vajíčko nebo otevřené V. (vysvětleno níže)

Značným problémem u těchto formací je, že nejdou utajit vůči okolí, zvláště když je větší počet OS. Tyto formace jsou výrazné zvláště při pohybu, takže si okoljdoucí lidé všimnou, že se něco děje, a je otázka času kdy odhalí chráněnou osobu.

2.2.4 Ochrana v soustředných kruzích

„Ochrana chráněných osob je zajišťována v tzv. soustředných kruzích, a to z toho důvodu, že každý z těchto kruhů zajišťuje překážku případnému útočníkovi na cestě k chráněné osobě. Tato ochrana se skládá z několika zón (kruhů), nejčastěji ze tří:

Vnitřní zóna – vymezuje nejbližší prostor okolo chráněné osoby. Měl by ji tvořit pouze osobní ochránce, ale při větších bezpečnostních opatřeních i doprovodní ochránci. Do této zóny při otevřeném způsobu ochrany smí pouze jednotlivci, kteří mají oprávnění přístupu k chráněné osobě (protokolární úředníci, členové rodiny, označení členové delegace atd.). Je to nejrestriktivnější ze všech zón a musí být vždy obsazena. Do této zóny se může dostat útočník pouze v případě, že předchozí dvě zóny selhaly.

Ochránci pracující v této zóně by se při útoku na chráněnou osobu neměli zabývat likvidací útočníka, ale především o přímou fyzickou ochranu chráněné osoby a její urychlenou evakuaci z místa útoku na bezpečné místo.

Střední zóna – tato zóna je kolem vnitřního kruhu a je obsazena zpravidla OS tzv. epizodické ochrany. Při otevřeném způsobu ochrany by měli mít přístup do této zóny pouze osoby patřící k chráněné osobě (označení členové delegace). Tato zóna by se měla obsadit až po zajištění vnitřní zóny.

Vnější zóna – představuje první obrannou linii okolo chráněné osoby. Je umístěna nejdále. V případě státních složek je obvykle obsazována policisty dalších odborů ochranné služby PČR, místně příslušnou policií, pyrotechnikem, kriminální službou atd.

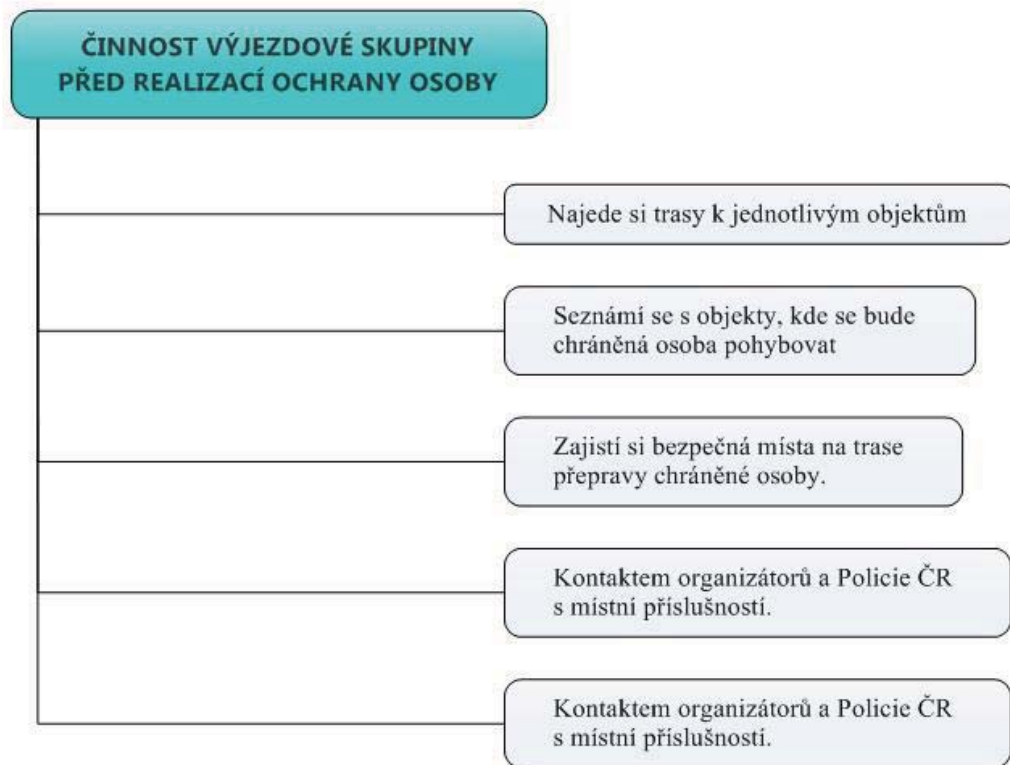
Tato ochrana se může využívat jak v otevřeném, tak i skrytém způsobu. Při skrytém způsobu ochránci nebrání procházení lidí formací. Ochrana v soustředěných kruzích je náročná na pozorovací schopnosti zejména osobního ochránce."¹³

2.2.5 Přípravný tým – výjezdová skupina (EPIZODA)

Osobní ochránce, který je trvale přidělen k ochraně našich ústavních činitelů ČR, má za povinnost včas informovat své nadřízené o programu chráněné osoby. Program se vyhodnotí a postupuje dalšímu zpracování. Na základě sdělených informací Útvar pro ochranu ústavních činitelů Policie ČR organizuje další bezpečnostní opatření v místech návštěv chráněných osob.

Vedoucím příslušného organizačního celku je určen velitel bezpečnostního opatření. Ten po seznámení se s programem návštěvy místa bezpečnostního opatření a kontaktu s organizátorem akce určí počty ochránců, kteří jsou zapotřebí k zajištění bezpečnosti chráněné osoby.

¹³ EDRŠT, David. *Výcvik osobních strážců u Policie ČR*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

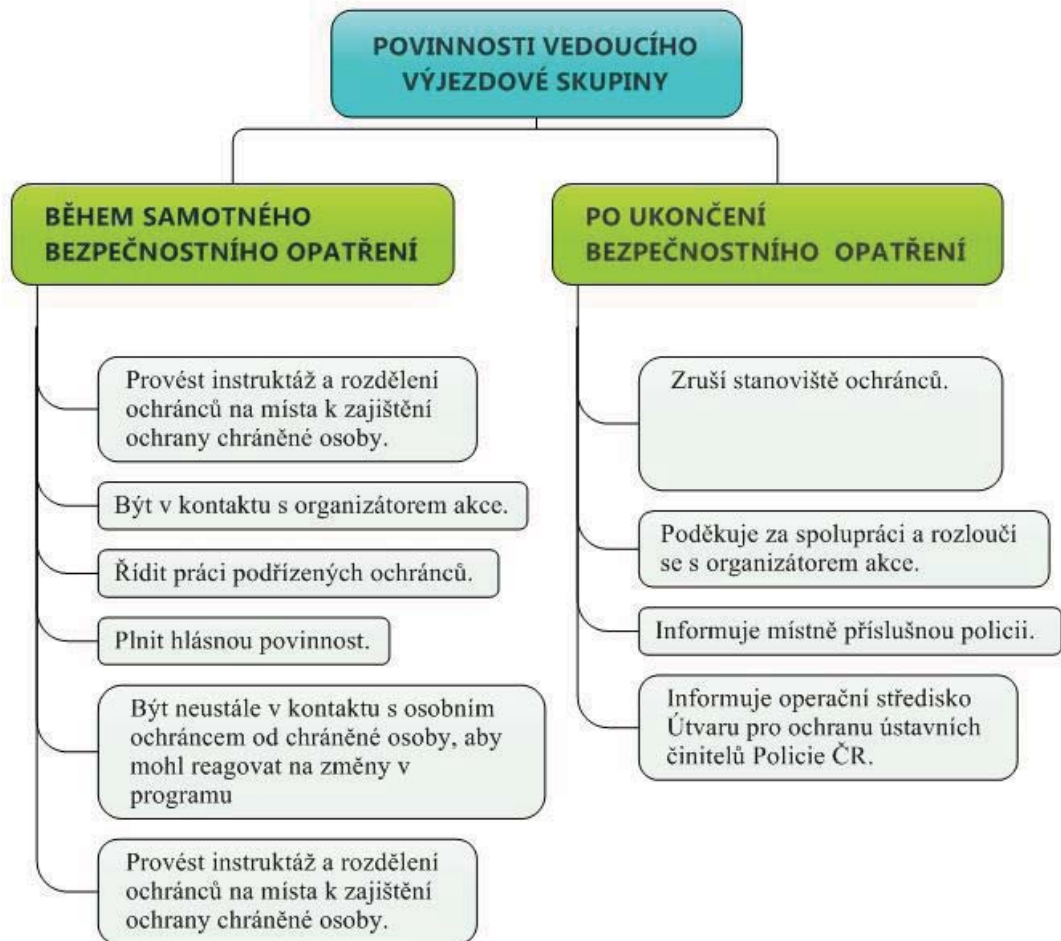
Obr. 6. Činnost výjezdové skupiny před realizací ochrany osoby

„Operační středisko Útvaru pro ochranu ústavních činitelů Policie ČR je místo, kde se shromažďují a vyhodnocují veškeré informace o průběhu bezpečnostních opatření u chráněných osob 24 hodin denně a 7 dnů v týdnu.

Obdobný průběh mají opatření při zajišťování bezpečnosti návštěv zahraničních delegací, kdy se liší časovým horizontem trvání a počtu nasazených ochránců. ¹⁴ U soukromých služeb, pokud mají přípravný tým, je jejich činnost podobná.

Během celého procesu přípravy, realizace a ukončení opatření spojeného se zajištěním ochrany osoby, má vedoucí výjezdové skupiny za povinnost:

¹⁴ EDRŠT, David. *Výcvik osobních strážců u Policie ČR*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

Obr. 7. Povinnosti vedoucího výjezdové skupiny

2.2.6 Taktika vcházení a vycházení

„Taktika vcházení a vycházení je při provádění ochrany osob velice důležitá. Proto je kladen velký důraz na to, aby osobní strážce prověřil prostor, kde se bude pohybovat klient (chráněná osoba). Osobní strážce, který neprovádí kontrolu prostor před vstupem s chráněnou osobou, by neměl zapomínat na možnost útoku ze zálohy (zezadu), velkou úlohu zde má souhra osobních ochránců a jejich vzájemná komunikace i komunikace s chráněnou osobou.“¹⁵

¹⁵ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

U státních složek je výhoda ve větším počtu ochránců, kdy je možné, aby se rozdělili. Jedna skupina kontroluje objekt, do kterého bude druhá skupina s chráněnou osobou vstupovat. Tímto je objekt zkontrolován před vstupem chráněné osoby.

V soukromém sektoru, pokud je ochrana osoby prováděna dvěma bezpečnostní pracovníky, při vcházení jeden z ochránců vstupuje do prostor, provádí preventivní kontrolu, v tuto dobu druhý ochránce zajišťuje chráněnou osobu, a to zejména proti útoku ze zálohy. Následně po obdržení informace o bezpečnosti prostoru, vchází společně s chráněnou osobou do daných prostor v předurčeném pořadí (chráněná osoba a za ní osobní strážce). Obdobný postup se dodržuje při vycházení.

V případě zajištění jedním bezpečnostním specialistou, je možné provést preventivní prohlídku prostor, kde se má pohybovat chráněná osoba, za účelem zjištění možných bezpečnostních rizik.

Soukromý specialista může využít služeb preventisty (bezpečnostní specialista, který provádí průzkum naplánované trasy v dostatečném časovém předstihu, a místa plánovaného pohybu opouští těsně před příchodem chráněné osoby s osobním ochráncem). O vzniku potencionální hrozby neprodleně informuje osobního strážce.

Dodržují se v tomto případě předurčené postupy, kdy při vcházení do prostor jde první osobní strážce, těsně následovaný klientem. Při vycházení z prostor jde jako první osobní strážce následovaný opět chráněnou osobou v dostatečném odstupu z důvodu prověření bezpečnostního perimetru a možnosti včasné a adekvátní reakce.

2.2.7 Příjezd a odjezd chráněné osoby

Jedním z hlavních rizikových okamžiků je příjezd a odjezd chráněné osoby. Zde je na okamžik chráněná osoba odkrytá, proto je tento okamžik vhodný k útoku. Způsobů, jak čelit tomuto ohrožení, je několik. Jako jeden z nejúčinnějších je příjezd a odjezd hlavního vozidla nebo kolony do nebo z uzavřeného chráněného objektu. Ne vždy je to možné. Proto si osobní ochránce musí být vědom nebezpečí, která se zde mohou vyskytnout, a v rámci připravenosti na řešení vzniklé krizové situace, mít nadřilované návyky k zabezpečení bezpečnosti chráněné osoby. Rovněž tak sehanost jednotlivých ochránců s řidičem vozidla chráněné osoby i s ostatními řidiči kolony.

2.2.8 Evakuace chráněné osoby

„Jedná se o činnost ochránců v krizové situaci, kdy došlo k pokusu či přímo k napadení chráněné osoby, souhrn nadřilovaných návyků a činností, založených na nutnosti co nejvíce chránit svěřené osoby a přemístit střeženou osobu v opačném směru, než je hrozící nebezpečí. Při této činnosti ochránce pokládá jednu ruku na břicho chráněné osoby v úrovni opasku, a druhou ruku pokládá zezadu na její hlavu, což vede k hlubokému předklonu chráněné osoby. Ochránčova ruka na opasku chráněné osoby zabraňuje jejímu pádu vpřed a ruka na hlavě určuje směr pohybu chráněné osoby. Osobní ochránce, který provádí evakuaci, v tuto dobu vytváří ochranný štít a snaží se co nejrychleji dopravit chráněnou osobu na bezpečné místo.

Druhý osobní ochránce se snaží zneškodnit, vyřadit, nebo alespoň zpomalit či zaujmout pozornost útočníků natolik, aby osobní strážce provádějící evakuaci chráněné osoby měl co nejvíce času."¹⁶

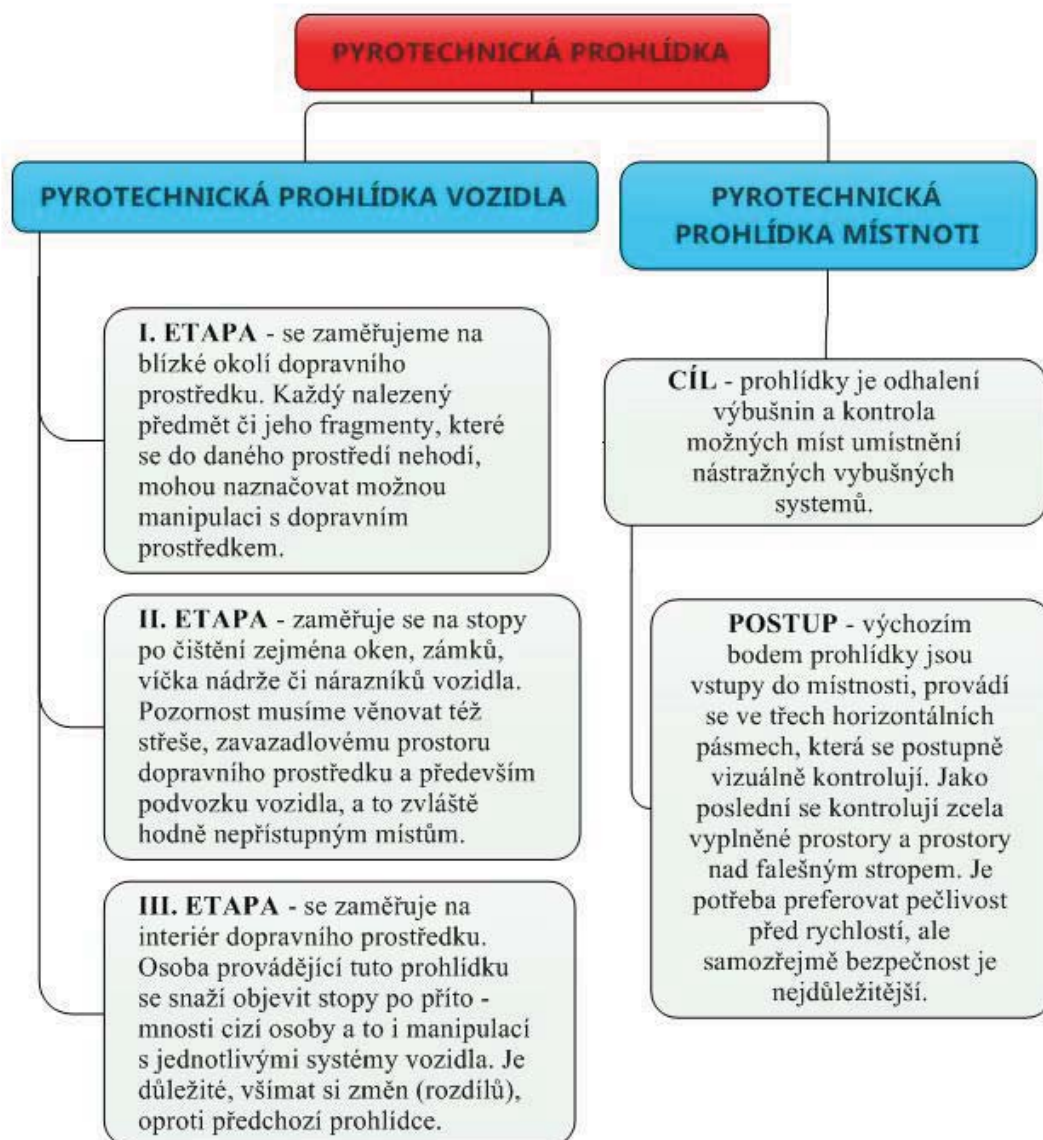
Vždy je cílem ochrana klienta a jeho rychlé odvedení z potencionálně rizikové situace. Záměrem je rychle neutralizovat hrozbu a eskortovat chráněnou osobu do bezpečí.

2.2.9 Pyrotechnická kontrola

Jedná se o komplexní soubor činností mající za úkol nalezení nástražných výbušných systémů (dále jen NVS) v prostorech, kde se bude pohybovat chráněná osoba. Této prohlídce jsou také podrobeny dopravní prostředky, které využívá chráněná osoba, anebo jsou používány při zajišťování bezpečnosti chráněné osoby. Pyrotechnická kontrola věnuje značnou pozornost poštovním zásilkám zaslaným chráněné osobě nebo do objektů, kde se nachází chráněná osoba, rovněž tak odhalení nástražných výbušných systémů v dopravních prostředcích, které využívá chráněná osoba, anebo jsou využívány při přepravě chráněné osoby. Pyrotechnická kontrola se také týká poštovních zásilek adresovaných chráněné osobě nebo doručovaných do prostor, kde se chráněná osoba nachází a pohybuje.

Pyrotechnická kontrola poštovních zásilek a doručených věcí adresovaných chráněné osobě doprovázená toxikologickou kontrolou.

¹⁶ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

Obr. 8. Pyrotechnická prohlídka

2.2.10 Hygienicko-toxikologická ochrana

Jedná se o komplexní opatření směřující k zajištění nezávadnosti potravin a nápojů určených pro chráněnou osobu. Součástí této kontroly je revize, ventilace a klimatizace prostor, kde se bude chráněná osoba nacházet.

2.2.11 Ostraha a zajištění bezpečnosti chráněného objektu

„Je zpravidla realizováno kombinací více opatření, například fyzickou ochranou objektu, kterou je komplex úkolů plněný osobami zařazenými k ochraně objektu, přijetím režimo-

vých opatření, kterými se rozumí podmínky a pravidla platná pro vstup a výstup osob, vjezd a výjezd vozidel do objektu a činnost (pohyb) v objektu, systém evidence, označování a ukládání klíčů, uzamykání a pečetění místností, způsob provádění pochůzek apod., technickými prostředky, kterými jsou zejména: mechanické zábranné prostředky, poplachové zabezpečovací zařízení, tísňové hlásiče, kamerové systémy, elektronická kontrola vstupu, zařízení elektrické požární signalizace, detektory látek nebo zařízení pro indikování kovů, výbušnin a spínačů, rentgenové tunely, bezpečnostní detekční rámy pro kontrolu vstupu osob a dalšími opatřeními."¹⁷

V této kapitole jsou objasněny základní postupy, techniky a využívané technické prostředky při zajišťování osobní ochrany osobním strážcem. Je z ní zřejmé, že zabezpečení ochrany osob je značně náročná činnost jak na technické, tak i materiální prostředky a hlavně na personální obsazení.

¹⁷ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

3 STÁTNÍ ORGÁNY A INSTITUCE POSKYTUJÍCÍ OCHRANU OSOB

V důsledku nutnosti zajištění bezpečnosti významných a důležitých osob naší země, zabezpečení mezinárodních a diplomatických návštěv na území našeho státu, byly v rámci státních bezpečnostních složek vytvořeny útvary, které jsou pověřeny zajišťováním a prováděním ochrany osob.

3.1 Policie České republiky

„Policie České republiky (dále jen PČR) je ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky s působností na celém území republiky. Tento ozbrojený sbor vznikl dne 15. července 1991, přeměnou české části československé veřejné bezpečnosti a Sboru národní bezpečnosti, a to dnem vyhlášení zákona ČNR č. 283/1991Sb., o Policii České republiky. S účinností od ledna 2009 je činnost Policie České republiky upravena novým zákonem (zákon č. 273/2008 Sb. O Policii České republiky).“¹⁸

3.1.1 Útvar pro ochranu prezidenta České republiky

„Ochrana prezidenta republiky je tvořena souhrnem opatření, jejichž cílem je zajištění maximální bezpečnosti hlavy státu při současném zachování nutné tolerance vůči chráněné osobě i jejímu okolí. Bezpečnostní opatření tedy nemají neopodstatněně izolovat prezidenta od veřejnosti. Představují živý, pulzující mechanismus, který aktuálně reaguje na širší i domácí bezpečnostní situaci.“¹⁹

3.1.2 Útvar pro ochranu ústavních činitelů

„Útvar pro ochranu ústavních činitelů poskytuje osobní, epizodickou ochranu, ochranu sídelních objektů a bezpečnostní dopravu trvale chráněných ústavních činitelů České repub-

¹⁸ Zákon o Policii ČR. 273/2008 Sb. 2008.

¹⁹ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

liky a osob, kterým je po dobu jejich pobytu na území České republiky poskytována ochrana podle mezinárodních dohod.

Osobní, epizodická ochrana a bezpečnostní doprava je zajišťována odbory ochrany a dopravy chráněných osob.²⁰

3.1.3 Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování

Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV) vznikl jako samostatný celorepublikový útvar 15. ledna 2001 a hlavním podnětem pro jeho vznik bylo přijetí zákona o zvláštní ochraně svědků, spolu s přijetím tzv. velké novely trestního řádu, která mimo jiné přesunula operativně pátrací prostředky (agent, předstíraný převod a další) ze zákona o policii do trestního řádu.

„Osobám ohroženým v souvislosti s trestním řízením může poskytovat zvláštní ochranu a pomoc. Útvar také metodicky řídí provádění krátkodobé ochrany a ve výjimečných případech ji rovněž může poskytovat.“²¹

3.1.4 Útvar rychlého nasazení Policie České republiky

Útvar rychlého nasazení je speciální policejní útvar se specifickou činností, zejména určený pro boj proti terorismu. Působí na celém území České republiky. Je přímo podřízen policejnímu prezidentovi. O vysílání útvaru rozhoduje policejní prezident se souhlasem ministra vnitra. O nasazení útvaru rozhoduje velitel oprávněný nařídít provedení zákroku pod jednotným velením. V souladu s vymezenou působností provádí útvar služební zákroky proti teroristům, únoscům osob a dopravních prostředků, nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů, zejména při jejich zadržení.

Útvar rychlého nasazení PČR je využíván k plnění specifických úkolů a činností v rámci ochrany osob v krizových oblastech, zejména v rámci mezinárodních policejních misí a

²⁰ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

²¹ VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

při úkolech spojených se zajištěním ochrany diplomatického sboru, konzulátních úřadů a rekonstrukčních týmů.

3.2 Vězeňská služba České republiky

Jedním ze základních úkolů vymezených Vězeňské službě ČR zákonem č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon o Vězeňské službě) v oblasti bezpečnosti je zajistit střežení vazebních věznic, věznic a objektu Ministerstva spravedlnosti a předvádění a eskortování osob ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody.

V případě nutnosti poskytnou ochranu osobě ve výkonu trestu odnětí svobody či výkonu vazby, Vězeňská služba úzce spolupracuje s Útvarem speciálních činností Policie České republiky, se podílí na poskytnuté ochraně, a metodicky řídí potřebné kroky a postupy Vězeňské služby.

3.3 Generální inspekce bezpečnostních sborů

Generální inspekce bezpečnostních sborů je ozbrojeným bezpečnostním sborem, jehož činnost je upravena zákonem č. 341/2011 Sb. O Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.

3.4 Armáda České republiky

Armáda České republiky je hlavní složkou ozbrojených sil České republiky, kterou dále tvoří Vojenská kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž.

Vrchním velitelem ozbrojených sil České republiky je prezident republiky.

Hlavním posláním ozbrojených sil České republiky je a vždy bude co nejefektivnější a nejlepší zabezpečení obrany území České republiky s využitím zásad kolektivní obrany dle článku 5 Washingtonské úmluvy.

Armáda České republiky je zapojena do integrované vojenské struktury NATO, do systému obranného, operačního a civilního nouzového plánování, do procedurálních a organizačních aspektů jaderných konzultací a do společných cvičení a operací.

Vojenská policie Armády České republiky

„Vojenská policie v rozsahu vymezeném zákonem č. 124/1992 Sb. ve znění pozdějších změn a novel, plní úkoly policejní ochrany ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenské-

ho materiálu a ostatního majetku u státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany. Podkladem pro zákon č. 124/1992 Sb., byl starý zákon ČNR č. 283/1991 Sb., o Policii ČR.

Vojenská policie zajišťuje ochranu sídelních objektů Armády České republiky, ministroví obrany a představitelům Generálního štábu Armády České republiky.

Dále Vojenská policie zabezpečuje ochranu osob při armádních návštěvách a stanoveným osobám v rámci konvencí NATO.

Ochranná služba vojenské policie se inspirovala strukturou Ochranné služby Policie České republiky."²²

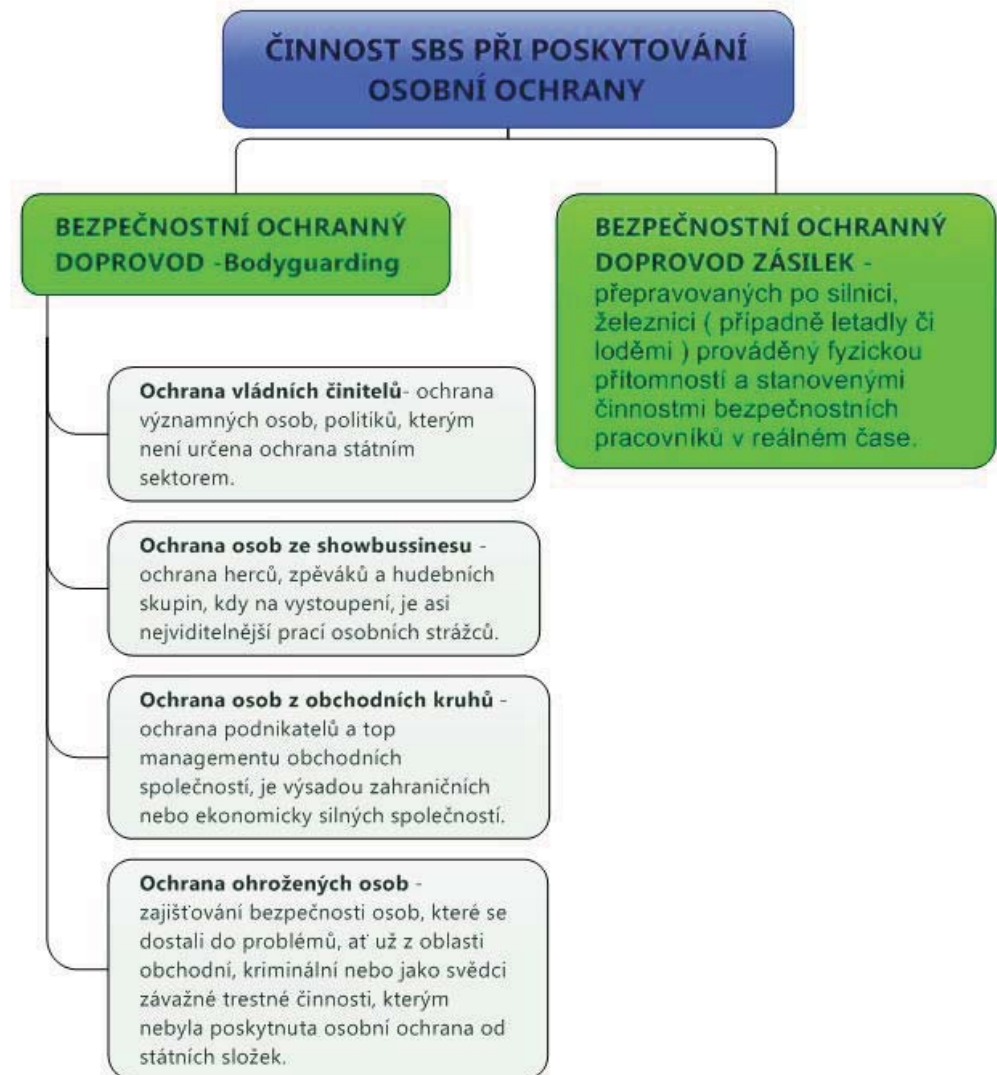
²² VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

4 OCHRANA OSOB POSKYTOVANÁ SOUKROMOU BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBOU

Soukromá bezpečnostní služba je specifická podzákonná služba konstituovaná na základě rozhodnutí orgánu státní správy fyzickými nebo právnickými osobami s vymezeným obsahem činností realizovaných bezpečnostními pracovníky určitými formami, metodami a prostředky, s daným cílem ochrany životů i zdraví osob a zábrany škod na movitém i nemovitém majetku.

4.1 Charakteristická činnosti soukromé bezpečnostní služby při body-guardingu

Pod charakteristikou soukromé bezpečnostní služby (dále jen SBS) z hlediska činností se rozumí ochranný doprovod a zajištění místních záležitostí veřejného pořádku v objektech nebo prostorách, jež jsou přístupny určitému okruhu osob. Soukromými bezpečnostními službami jsou aplikované dvě základní formy činností.

Obr. 9. Činnost SBS při poskytování osobní ochrany

4.2 Metody činností soukromých bezpečnostních služeb

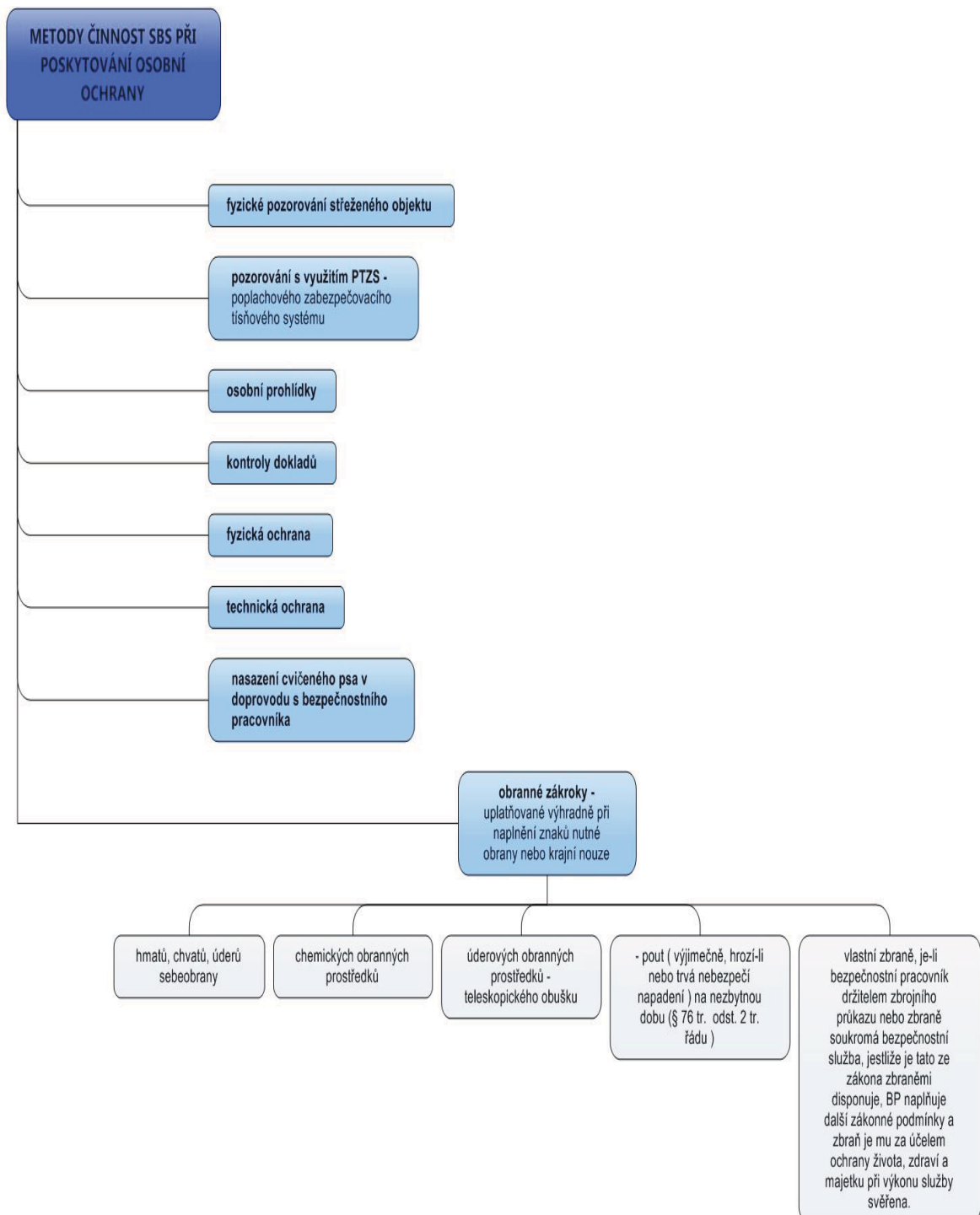
Metody lze obecně označit za promyšlené postupy činností směřujících k zajištění bezpečnosti.

Zvláště významnou metodou je zajištění místa činu - místa protiprávního jednání, např. krádeže, vloupání, fyzického napadení osob atd. Zajištěním místa činu bezpečnostní pracovník zamezí do příjezdu Policie ČR zničení či poškození stop, které mají pro objasnění případů elementární význam a rovněž důkazní hodnotu pro soud.

V soukromém bodyguardingu je diskutabilní zajištění místa činu a zadržení osoby podle § 76 odst. 2 trestního řádu, obzvláště v situacích, kdy je osobní ochrana zajišťována jedním

ochráncem, kdy je prioritou zajištění bezpečnosti zákazníka. Tato situace je řešena připoutáním zadrženého k vhodnému předmětu a telefonickým vyzoomění policie.

Rovněž použití palných zbraní je problematické z pohledu práva. Pokud je bezpečnostní pracovník použije, je povinen vyzoomět policii, sepsat záznam pro možné potřeby orgánů činných v trestním řízení, odpovědných pracovníků vlastní soukromé bezpečnostní služby i zákazníka, jehož zájmy ochraňuje.

Obr. 10. Metody činnosti SBS při poskytování osobní ochrany

4.3 Základní oprávnění pracovníků soukromých bezpečnostních služeb

Se základními oprávněními pracovníků soukromých bezpečnostních služeb souvisí etika jejich činností. Etika se zabývá lidským chováním ve vztahu ke svědomí či společenským chováním upřesňovaným právními i mravními normami.

Při výkonu služby pracovníci soukromých bezpečnostních služeb a agentur respektují osobnost občana, uplatňují individuální přístup, navazují kontakt jako první, kontrolují a usměrňují vlastní jednání a chování, dbají o vážnost a čest své osoby i image bezpečnostní společnosti, zasahují včas, důsledně ale slušně, preferují prevenci v činnostech výkonu služby soukromých bezpečnostních služeb a soukromých bezpečnostních agentur.

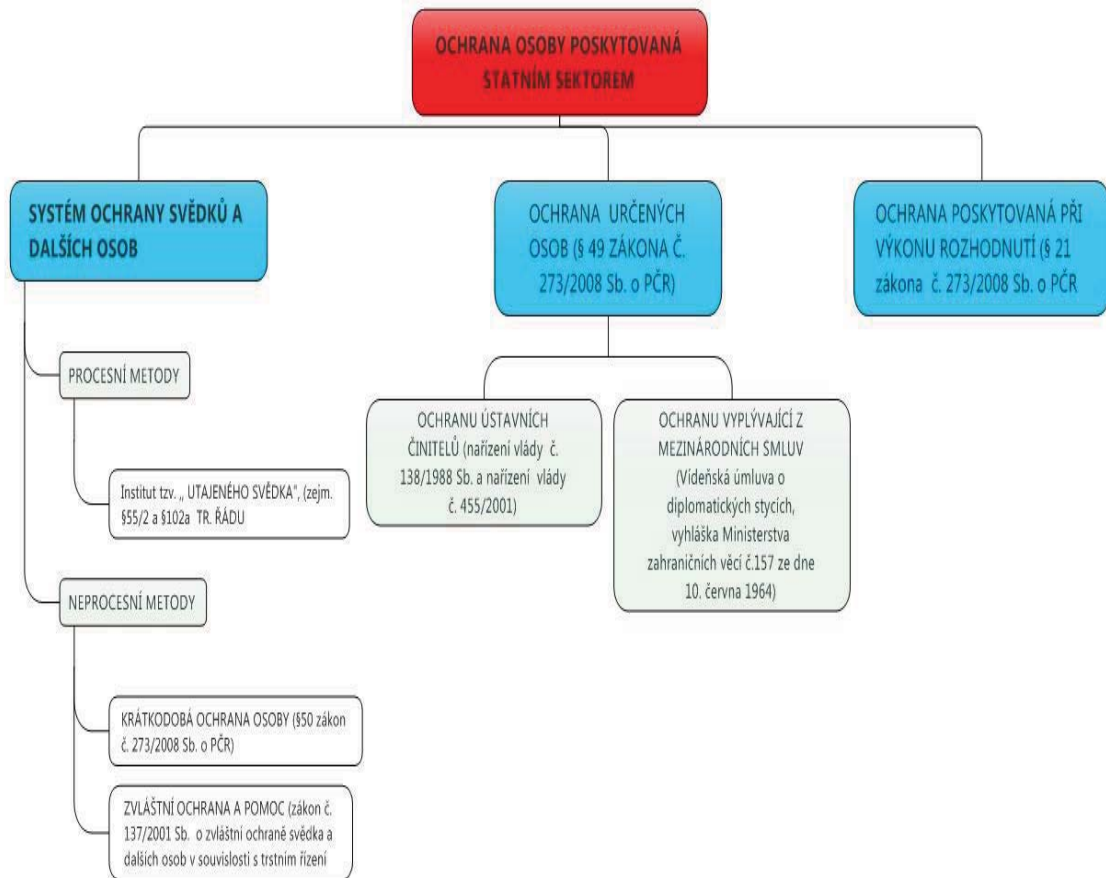
V této kapitole jsem se snažil osvětlit problematiku a způsoby provádění osobních ochran prostřednictvím soukromých bezpečnostních služeb a soukromých bezpečnostních specialistů.

5 PRÁVNÍ NORMY A PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ POSKYTOVÁNÍ A PROVÁDĚNÍ OSOBNÍ OCHRANY

Pokud má osobní ochránce svou profesi vykonávat co nejlépe, a kvalita jím poskytovaných služeb, má být na co možná nejvyšší úrovni, musí mít jeho konání v rámci zajištění bezpečnosti chráněné osoby, co nejvíce poskytnutou oporu v zákonech a právních legislativě.

5.1 Legislativa upravující poskytování osobní ochrany státními institucemi a orgány

Legislativa České republiky řeší podmínky poskytování osobních ochran státními složkami, ve dvou základních rovinách, a to osobní ochrana poskytovaná na základě mezinárodních smluv a úmluv (např. Vídeňská úmluva o diplomatických stycích a úmluva o zabránění a trestání trestných činů proti osobám požívající mezinárodní ochrany), a opatření související se systémem ochrany svědků a dalších osob v rámci trestního práva a výkonu rozhodnutí.

Obr. 11. Ochrana osoby poskytovaná státním sektorem

5.1.1 Právní normy upřesňující působnost a postupy Policie České republiky

„Zákon ČNR č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o policii) hovoří o tom, že policie zajišťuje ochranu zastupitelských úřadů, ochranu sídelních objektů Parlamentu, Prezidenta republiky, Ústavního soudu, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva vnitra a dalších objektů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které určí vláda, na návrh ministra vnitra. Rovněž zajišťuje ochranu objektů, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána“²³

²³ Zákon o Policii ČR. 273/2008 Sb. 2008.

§ 21 Poskytování ochrany a součinnosti při provádění exekuce a výkonu rozhodnutí

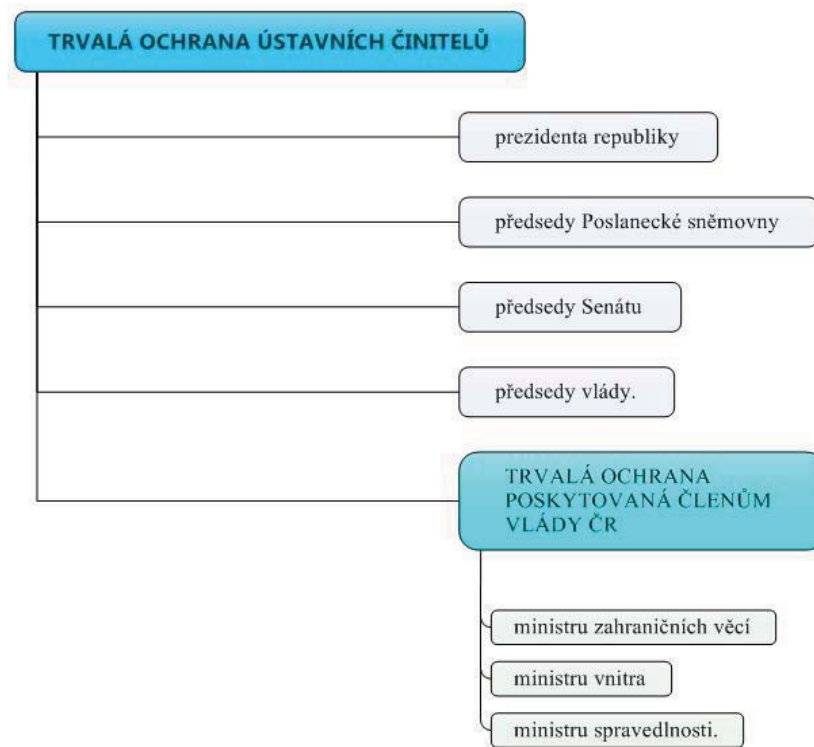
V tomto ustanovení je nevymezeno poskytování osobní ochrany osobám, které jsou pověřeny výkonem rozhodnutí v souvislosti s vymahatelností práva, rovněž striktně určeno za jakých podmínek může být tato ochrana poskytnuta.

§ 49 Zajišťování bezpečnosti určených osob

Znění tohoto ustanovení právně vymezuje dva okruhy osob, kterým je osobní ochrana poskytována, a to na ochranu ústavních činitelů, kterým je přiznána na základě rozhodnutí vlády, a ochranu osob při pobytu na území České republiky vyplývající z mezinárodních dohod. Rovněž v tomto paragrafu jsou vyjmenované oprávnění na základě, kterých může, ověřovat dodržování hygienických limitů potravin a provádět kontrolu osob, věcí a dopravního prostředku v přímé souvislosti se zajištěním bezpečnosti chráněné osoby.

V samotném zákoně č.273/2008 Sb. o Policii České republiky není definován pojem ústavní činitel. Můžeme tedy říci v obecné rovině, že ústavním činitelem je osoba, která je nositelem funkce stanovené nebo předpokládané právní normou nejvyšší síly, tedy Ústavou České republiky.

V důsledku absence bližšího určení ústavních činitelů, kterým je poskytována osobní ochrana, bylo vládou České republiky k provedení ustanovení § 49 zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, vydáno nařízení č. 138/1998 Sb. o ochraně ústavních činitelů České republiky, které ustanovuje skupinu ústavních činitelů. Výše uvedené nařízení vlády bylo implementováno do znění nařízení vlády č. 455/2001 Sb., ve kterém jsou vyjmenováni ústavní činitelé, kterým je trvalá osobní ochrana přidělena.

Obr. 12. Trvalá ochrana ústavních činitelů

§ 48 Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů

V tomto ustanovení je stanoveno zajištění pro stát významných objektů a prostor pro vnitřní zřízení státu, chod státu, pořádek a bezpečnost. Objekty a prostory, kterých se toto ustanovení týká, určuje vláda, anebo jejich ochrana vyplývá z mezinárodních smluv a úmluv, ke kterým se Česká republika zavázala.

Ochrana bezpečnosti chráněných objektů a prostor, je úzce spjata s poskytováním ochrany osob dle § 49 zák. č. 273/2008 Sb.

Dále jsou zde stanoveny oprávnění, kterými disponuje policista při činnostech při zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostor např. zjišťovat důvod vstupu osoby do objektu nebo prostoru, zjišťovat totožnost vstupující nebo vycházející osoby, provést prohlídku vnášené nebo vynášené věci, zastavovat vjíždějící nebo vyjíždějící dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, provést prohlídku vstupující nebo vycházející osoby, po dobu pobytu osoby v objektu nebo prostoru jí odebrat zbraň).

Provádění ustanovení § 48 a § 49 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 nařízení vlády č 138/1998 Sb., o ochraně ústavních činitelů ČR,

upřesnil ministr vnitra interním aktem řízení, kdy vydal nařízení ministra vnitra č. 15/2005 a č. 50/2012, kterými stanovil úkoly k zabezpečení ochrany ústavních činitelů. V tomto nařízení specifikuje metody ochrany, rozděluje osoby do jednotlivých forem ochrany, včetně rodinných příslušníků s ohledem na analýzu aktuální bezpečnostní situace a možného ohrožení. Dále stanoví stupně ochrany a jejich rozsah. V případě odmítnutí ochrany nebo jednotlivých bezpečnostních opatření ústavním činitelem, o tomto informuje písemně policejní prezident ministra vnitra, který o věci rozhodne.

§ 50 Krátkodobá ochrana osoby

Souhrn specializovaných policejních ochranných opatření zajišťovaných Policií ČR při existenci hrozby újmy na zdraví nebo jiného vážného nebezpečí. Zpravidla nepřesahuje dobu 60 kalendářních dnů, ale dle potřeby jde na základě žádosti tuto dobu prodloužit.

Důvody pro poskytnutí krátkodobé ochrany jsou zřejmě hrozící újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí, v odůvodněných případech lze poskytnout i osobám blízkým. Nejedná se o zajišťování bezpečnosti ústavních činitelů, osob chráněných podle mezinárodních dohod nebo osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana, není dotčen postup podle § 55/2 zákona č. 141/1961 Sb. - Trestního řádu (utajený svědek).

K institutu krátkodobé ochrany osoby byl policejním prezidentem vydán interní akt řízení, který je uveden v závazném pokynu policejního prezidenta (dále jen ZP PP) č. 11/2011, kterým se stanoví postup při poskytování krátkodobé ochrany útvarů Policie České republiky.

Oprávnění a povinnosti policie

Oprávnění a povinnosti Policie ČR vyplývající ze zákona č. 273/2008 Sb. (o Policii ČR) využívané příslušníky policie při poskytování ochrany osob:

- § 56 - oprávnění k použití zbraně
- § 53 - oprávnění k použití donucovacích prostředků
- § 35 - oprávnění odebrat zbraň a prohlédnout osobu
- § 63 - oprávnění k prokázání totožnosti
- § 61 - oprávnění k podání vysvětlení
- § 42 - oprávnění k zastavení a prohlídce dopravního prostředku

- § 41 - oprávnění k omezení vstupu do živnostenské provozovny
- § 54 - oprávnění k použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace

5.1.2 Vídeňská úmluva o diplomatických stycích

Vídeňská úmluva o diplomatických stycích byla podepsána a ratifikována Československou socialistickou republikou a byla vyhlášena jako vyhláška ministra zahraničních věcí č. 157 ze dne 10. června 1964. Tato úmluva stanoví v čl. 22 odst. 1, že místnosti diplomatické mise jsou nedotknutelné. Podle čl. 1 písm. i) se pak místnostmi mise rozumí budovy, nebo části budov a pozemky k nim přilehlé, bez ohledu na vlastnictví, jsou-li používány pro účely mise, včetně rezidence šéfa mise. Čl. 22 odst. 2 dále stanoví, že přijímací stát má zvláštní povinnost učinit všechna vhodná opatření k ochraně místností mise před jakýmkoliv vnuknutím, nebo poškozením a k zabránění jakémukoliv rušení klidu mise, nebo újmě na její důstojnosti.

Čl. 29 dále stanoví, že osoba diplomatického zástupce je nedotknutelná. Přijímací stát s ním bude jednat s náležitou úctou a učiní všechna vhodná opatření, aby zabránil každému útoku proti jeho osobě, svobodě nebo důstojnosti. Diplomatickým zástupcem podle čl. 1 písm. e) je šéf mise nebo člen diplomatického personálu mise.

Čl. 30 stanoví, že soukromé obydlí diplomatického zástupce požívá stejné nedotknutelnosti a stejné ochrany jako místnosti mise.

Z čl. 37 vyplývá, že nedotknutelní jsou dále členové rodiny diplomatického zástupce, tvořící součást jeho domácnosti a nejsou-li občany přijímacího státu, členové administrativního a technického personálu, spolu se členy svých rodin, kteří tvoří součást jejich domácnosti, nejsou-li občany přijímacího státu nebo nejsou-li v něm trvale usídleni, členové služebního personálu mise, kteří nejsou občany přijímacího státu, nebo v něm trvale nesídlí, pokud jde o činnost vykonávanou v rámci jejich povinností.²⁴

Z výše uvedených článků úmluvy plynou pro Českou republiku dvě významné povinnosti:

- učinit vhodná opatření k ochraně místností mise

²⁴ Vyhláška MZV č. 157/1964 Sb. O Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.

- učinit všechna vhodná opatření, aby stát zabránil každému útoku proti osobě diplomatického zástupce, jeho svobodě nebo důstojnosti

Tyto povinnosti spadají plně do kompetence Policie ČR, která je realizuje při ochraně zastupitelských úřadů a rezidencí diplomatických zástupců.

5.1.3 Zákon o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením

Předpis č. 137/2001 Sb. Zákon o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zcela výjimečný prostředek k zajištění bezpečnosti chráněné osoby, kdy se zpravidla jedná o spolupachatele trestné činnosti, kteří konají ve prospěch orgánu činných v trestním řízení nebo jejich blízké osoby, nebo se jedná o korunní svědky atd.

Zvláštní ochrana svědka a dalších osob je dlouhodobý proces, jehož součástí jsou zásadní změna v životě osoby:

- často trvalá změna pobytu
- změna životního stylu, zpretrhání dosavadních styků
- změna identity, legenda o jiné minulosti
- nepřetržitý kontakt s policií

Oprávnění a povinnosti policie a vězeňské služby

§ 9 Oprávnění při zajišťování bezpečnosti chráněných osob:

- vstup do objektu a prohlídka prostor
- prohlídka věcí nacházejících se v těchto prostorech, které by mohli ohrozit chráněnou osobu
- prohlídka osob
- prohlídka dopravních prostředků a věcí nacházejících se v tomto prostoru
- zakázat vstup a pohyb v prostoru, kde se nachází chráněná osoba, nebo jen v jeho části, a to na dobu nezbytně nutnou k opatření zajištění bezpečnosti chráněné osoby

§ 10 - Oprávnění při zajišťování bezpečnosti chráněného prostoru na základě důvodného podezření, že bude uskutečněn útok na život a zdraví chráněné osoby, anebo na její majetek:

- zjišťovat totožnost osoby, která vstupuje nebo opouští chráněný prostor
- zjišťování důvodu vstupu osoby do chráněného prostoru
- provést kontrolu vnášených a vynášených věcí
- zastavovat vjíždějící a vyjíždějící dopravní prostředky a provést jejich kontrolu
- přesvědčit se, zda osoba, která vstupuje do chráněné oblasti, nemá u sebe zbraň, pokud její přítomnost je zjištěna, je oprávněn tuto zbraň odebrat
- zakázat vstup nebo pohyb v chráněném prostoru či jeho částech

§ 10a - Oprávnění k prověřování chráněné osoby, na základě podezření, že chráněná osoba nedodrží stanovené povinnosti a podmínky poskytování zvláštní ochrany a pomoci, dále pokud se chráněná osoba odmítá řídit pokyny příslušníků policie nebo příslušníků vězeňské služby zajišťující její ochranu, a také pokud je bezodkladně neinformuje o všech nových skutečnostech a změnách, které mohou být významné pro postup policie a vězeňské služby při zajišťování její osobní ochrany.

§ 11 - Oprávnění k zastírání činnosti policie při poskytování zvláštní ochrany a pomoci

- založit obchodní společnost
- žádat o živnostenské oprávnění
- žádat o povolení k podnikání na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů

§ 12 - Při poskytování zvláštní ochrany a pomoci oprávněn používat krycí doklady, konspirativní prostředky, zabezpečovací techniku a zvláštní finanční prostředky.

§ 13 - Krycí doklady (dokument používané k zastírání skutečné totožnosti chráněné osoby nebo policisty, který poskytuje zvláštní ochranu a pomoc, nebo k jiným podobným účelům).

§ 14 - Konspirativní prostředky (prostředky k zastírání činnosti policie nebo totožnosti chráněné osoby)

§ 15 - Zabezpečovací technika

§ 16 - Zvláštní finanční prostředky

§ 17 - Jiná oprávnění zastupovat chráněnou osobu v rozsahu jejího pověření a poskytnout chráněné osobě finanční pomoc

§ 21 - Mezinárodní spolupráce

§ 21a - Poskytnutí zvláštní ochrany a pomoci na žádost

5.1.4 Vězeňská služba

Vězeňská služba je ozbrojeným bezpečnostním sborem. Zřizuje se Vězeňská služba České republiky, která zajišťuje výkon vazby, výkon zabezpečovací detence a výkon trestu odnětí svobody a v rozsahu stanoveném tímto zákonem ochranu pořádku a bezpečnosti při výkonu soudnictví a správě soudů a při činnosti státních zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti. Řídí ji generální ředitel Vězeňské služby, kterého jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti. Generální ředitel odpovídá ministrovi za činnost Vězeňské služby.

Postupy a činnost Vězeňské služby má legislativní podporu v zákoně č. 169/1999 Sb. (Zabezpečení výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody), v zákoně č. 169/1999 Sb. (o výkonu trestu odnětí svobody) a v zákoně č. 293/1993 Sb. (výkon vazby), ve znění pozdějších předpisu a prováděcími vyhláškami.

Další specifické činnosti Vězeňské služby upravují zákon č. 137/2001 Sb. (o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením), zákon č. 110/1998 Sb. (Ústavní zákon), zákon č. 300/2000 Sb. (o bezpečnosti České republiky), zákon č. 239/2000 Sb. (o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů); zákon č. 240/2000 Sb. (o krizovém řízení a o změně některých zákonů) - krizový zákon, zákon č. 241/2000 Sb. (o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů), zákon č. 148/1998 Sb. (o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů).

Ve vnitřních předpisech Vězeňské služby jsou rozpracované výše uvedené zákony.

Vězeňská služba má na základě zákona č. 555/1992 Sb. (o Vězeňské službě a justiční stráži), ve znění pozdějších předpisu, tyto oprávnění:

- § 11- Osobní prohlídka a jiné podobné úkony
- § 12 - Odnětí věcí
- § 13 - Zjišťování totožnosti

- § 13a - Prokázání totožnosti pověřenému orgánu
- § 13b - Vyžadování pomoci orgánů státní správy
- § 14 – Vyžádání pomoci kohokoliv v případě bezprostředního ohrožení života, zdraví a majetku, pokud tím nevystaví vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou anebo pokud tomu nebrání jiné závažné okolnosti.
- § 17 - Donucovací prostředky
- § 18 - Použití střelné zbraně
- § 19 - Omezení při použití donucovacích prostředků a střelné zbraně

5.1.5 Generální inspekce bezpečnostních sborů

Působnost Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen GIBS) vymezuje zákon č. 341/2001 o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, který stanovuje pravomoc příslušníků generální inspekce. Hlavní náplní činnosti GIBS je vyhledávání, odhalování a prověřování skutečností, nasvědčujících, že byl spáchán trestný čin, a jeho pachatelem je příslušník ozbrojeného bezpečnostního sboru či jeho zaměstnanec. GIBS se spolupodílí na opatřeních pro předcházení páchaní protiprávní činnosti příslušníky a zaměstnanci bezpečnostních sborů České republiky, spolupracuje na vydávání metodických pokynů jednotlivých bezpečnostních sborů. Nedílnou součástí činnosti GIBS je provádění kontrol činnosti bezpečnostních sborů (zkoušky spolehlivosti).

Oprávnění a povinnosti

GIBS při poskytování osobní ochrany využívá těchto oprávnění uvedených v zákoně č. 341/2011 Sb. o Generální inspekci bezpečnostních sborů.

- § 10 - Omezení osoby
- § 11 - Zajištění osoby
- § 12 - Cely
- § 13 - Vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby
- § 14 - Držení a používání nebezpečných látek a věcí
- § 15 - Vstup do živnostenské provozovny
- § 16 - Zastavení a prohlídka dopravního prostředku

- § 17 - Zakázání vstupu do prostor a objektů na nezbytnou dobu a setrvání na určitém místě, hrozí-li závažné ohrožení života a zdraví.
- § 18 – Krátkodobá ochrana
- § 19 - Oprávnění při zajišťování krátkodobé ochrany
- § 21 - Donucovací prostředky

5.1.6 Právní legislativa vymezující působnost vojenské policie

Pravomoci vojenské policie jsou upravena v zákoně č. 124/1992 Sb. o Vojenské policii Armády České republiky, ve kterém je stanovena její působnost na vojáky v činné službě a osoby nacházející se ve vojenských objektech a v prostoru, kde probíhají vojenské akce, a také vůči osobám, které páchají trestnou činnost nebo přestupky spolu s vojáky nebo proti vojenským objektům, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany.

Vojenská policie má v rámci ochrany osob stanovenou pravomoc, která vychází ze zákona o Policii České republiky.

- § 16 - Oprávnění odebrat zbraň
- § 17- Oprávnění k zastavování a prohlídce dopravních prostředků
- § 19- Oprávnění zakázat vstup na určená místa
- § 19a - Oprávnění při zajišťování bezpečnosti chráněných osob
- § 22 Donucovací prostředky

5.2 Právní normy upravující podmínky provádění ochrany osob soukromými subjekty

Vzhledem k tomu, že neexistuje zákon o SBS, osobní ochrana se řídí jinými souvisejícími zákony. Pro osobní ochranu - bodyguarding lze jen obecně stanovit přesné postupy a osnovy, jak při práci postupovat, a to z toho důvodu, že každá zakázka je jedinečná a specifická. O poskytování osobní ochrany může projevit zájem jakákoli osoba, u které nastaly pohutky vyžadující takovéto opatření a která má dostatek finančních prostředků. V soukromém sektoru absence zákona o soukromých bezpečnostních službách (dále jen SBS) způsobuje, že není přesně definován pojem osobní ochrany. Osobní ochranu považuje-

jeme za jednu z mnoha činností poskytovaných soukromými bezpečnostními službami. Široký obsah činnosti a vysoké nároky na poskytování této služby, činí osobní ochranu jednou z nejsložitějších a nejnáročnějších činností průmyslu komerční bezpečnosti.

Osobní ochranu může kromě civilní bezpečnostní služby vykonávat také soukromá osoba. Stejně jako fyzická, tak i právnická osoba tuto činnost provozuje na základě koncesované živnosti, která spadá pod Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob.

Jedná se o živnost upravenou zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Dnem 1. července 2008 nabyl v platnost zákon č. 130/2008 ze dne 20. března 2008, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb.

„Od tohoto dne půjde o koncesovanou živnost Ostraha majetku a osob a služby soukromých detektivů, vzniklou sloučením živnosti Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob a Služeb soukromých detektivů. Současně se vznikem této nové živnosti dojde i k úpravě požadavků odborné a jiné zvláštní způsobilosti podle § 27 odst. 1 a 2 živnostenského zákona, kdy bylo požadováno úplné střední vzdělání nebo úplné střední odborné vzdělání. Od začátku července je již zapotřebí střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo s výučním listem, anebo osvědčení o rekvalifikaci či jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována.“²⁵

Níže uvedené právní normy nejsou všechny, kterými se pracovníci osobní ochrany musí řídit. Povinností každého z nich je dostatečně se s nimi seznámit, aby mohli svoji činnost provádět kvalifikovaně. Nesmíme ještě zapomenout na to, že kromě těchto zákonů a norem existuje ve firmách celá řada interních předpisů, postupů a nařízení, které by měly být také zaměstnanci dodržovány. Tyto předpisy však musí být v souladu s platnými zákony, neboť zákon je vždy nadřazen jakémukoliv vnitřnímu předpisu.

²⁵ KOZMÍKOVÁ, Bc. Veronika. *Příprava a plnění úkolu osobním strážcem*. Zlín, 2008. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky.

Každý pracovník SBS má statut fyzické osoby - občana a řídí se platnými zákony a nařízeními. Stejně tak je tomu i u soukromých osob vykonávajících tuto činnost na základě živnostenského oprávnění.

5.2.1 Listina základních práv a svobod

Listina základních práv a svobod se usnesením předsednictva České národní rady (dále jen ČNR) č. 2/1993 Sb. stala součástí českého právního řádu. Listina deklaruje základní práva a svobody spolu s ochranou vlastnického práva, zaručuje svobodu podnikání či jiné hospodářské činnosti.

5.2.2 Ústava České republiky

Ústava České republiky, tj. Ústavní zákon ČNR č.1/1993 Sb. Ústava vymezuje základní práva a svobody, ochranu vlastnického práva a svobodu v podnikání či jiné hospodářské činnosti a spolu s dalšími atributy je transformuje do právních předpisů, zákonů a vyhlášek orgánů státní správy.

5.2.3 Živnostenský zákon

Živnostenský zákon č.455/1991 Sb., v platném znění, určuje i podmínky pro provozování živnosti podnikům zajišťujícím ostrahu majetku a osob (koncesní listina, požadavky na bezpečnostního pracovníka - mimo jiné bezúhonnost, spolehlivost).

Navážeme-li na podnikatelskou činnost upravenou obchodním zákoníkem, musíme zmínit povinnost subjektu soukromých bezpečnostních činností zajistit státní souhlas. Získání souhlasu je obsaženo v živnostenském zákoně č. 455/1991 Sb., zejména v ustanovení rozdělení živností dle § 9, živnosti jsou:

- a) ohlašovací, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení
- b) koncesované, které smějí být provozovány na základě koncese

§10 odst.1 - Živnostenské oprávnění

„Oprávnění provozovat živnost vzniká osobám již zapsaným do obchodního rejstříku, právnickým osobám, které se do obchodního rejstříku nezapisují, u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese.“²⁶

V živnostenském zákoně jsou dvě koncesované živnosti:

Soukromý detektiv

Služby soukromých detektivů, které poskytují, jsou služby spojené s hledáním majetku a osob, zjišťování skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem, nebo správním orgánem, získáváním informací týkajících se osobního stavu občanů, fyzických nebo právnických osob, nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožující obchodní tajemství.

Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob

Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob poskytují následující služby: ostrahu objektů, recepční služby, dohledové poplachové a přijímací centrum (dále jen DPPC), pořadatelské služby, bezpečnostní poradenství, přeprava peněz a cenin, technické služby.

5.2.4 Obchodní zákoník

Obchodní zákoník - zákon č. 513/1991 Sb. ve znění novel, upravuje spolu s jinými např. vztahy mezi podnikatelskými subjekty, ustanovení o smlouvách, náhradách škod atd. Užití jmenované normy je pro podniky zajišťující ochranu majetku a osob nesporné v její aplikaci (uzavírání mandátních smluv apod.)

Tato právní norma patří mezi jeden ze základních pramenů práva vymezující podnikatelskou činnost, kterou se řídí vztahy a komunikace mezi podnikatelskými subjekty navzájem, následně i ve vztahu ke koncovému zákazníkovi (spotřebiteli).

²⁶ Živnostenský zákon. 455/1991 Sb. 1991.

Toto ustanovení tvoří důležitou a jasnou hranici a rozlišení mezi pojetím bezpečnosti jako obecného pojmu a pojetím komerční, soukromé bezpečnostní činnosti, která je dle zákona podmíněna výhradně ekonomickými parametry - ziskem.

5.2.5 Zákoník práce

Zákoník práce zák. č. 262/2006 Sb., ustanovuje předcházení škodám, § 170, odst. 2, "Zaměstnavatel je povinen soustavně kontrolovat, zda zaměstnanci plní své pracovní úkoly tak, aby nedocházelo ke škodám (odst. 3). K ochraně majetku zaměstnavatele je zaměstnavatel oprávněn provádět v nezbytném rozsahu kontrolu věcí, které zaměstnanci vnášejí nebo odnášejí od zaměstnavatele, popřípadě prohlídky zaměstnanců..."²⁷

5.2.6 Občanským zákoníkem zák. č. 89/2012Sb.

Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, ale také občanské cti.

§ 126, odst. 1 „Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva neoprávněně zasahuje.“²⁸

§ 417 „Komu škoda hrozí, je povinen k jejímu odvrácení zakročit způsobem přiměřeným okolnostem ohrožení.“²⁹

Z uvedeného vyplývá, že zaměstnavatelé (v případě Zákoníku práce) a vlastníci (viz. Občanský zákoník) mají povinnosti i práva.

§ 22 Způsobilost k zastupování na někoho jiného, v dané situaci na soukromé bezpečnostní služby (agentury) poté, kdy jako podnikatelské (právní) subjekty uzavírají se soukromou bezpečnostní službou (agenturou), neboli s jinou fyzickou či právnickou osobou (subjektem práva) smlouvu dle Obchodního zákoníku.

²⁷ Zákoník práce. 262/2006 Sb. 2006.

²⁸ Občanský zákoník. 89/2012 Sb. 2012.

²⁹ Občanský zákoník. 89/2012 Sb. 2012.

5.2.7 Občanský soudní řád (zák. č. 240/1993 Sb. ve znění novel)

Tato právní úprava není normou přímo zakotvující a určující samotnou právní podstatu soukromých bezpečnostních činností. Takovou je a zůstává Občanský zákoník. Jde o normu, která však velmi ovlivňuje a řídí samotný praktický výkon ochrany osob a majetku a zejména činnost soukromých detektivů, neboť v některých svých ustanovení předepisuje občanovi povinnosti, které lze úspěšně zajistit právě odbornou dodavatelskou činností.

5.2.8 Zákonem o Policii České republiky č. 273 / 2008 Sb. (v platném znění)

Zákon o Policii České republiky ukládá Policii ČR chránit bezpečnost osob a majetku, odhalovat trestné činy a zjišťovat jejich pachatele, spolupůsobit při zajišťování veřejného pořádku a plnit úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a stanoví policii rovněž povinnosti provést zákrok. Pro plnění úkolů je policie ze zákona vybavena oprávněními a prostředky (např. oprávněním požadovat vysvětlení, prokázat totožnost, omezit pohyb agresivních osob, odebrat zbraň, zakázat vstup na určená místa), což v praxi představuje pro bezpečnostního pracovníka při ochraně majetku a osob jednu ze základních jistot v reálném čase, obrátí - li se s žádostí o pomoc či podnětem na policii.

5.2.9 Zákonem o obecní policii

Zákon o obecní policii č. 553 / 1991 Sb. přisuzuje obecní policii působit ve věcech místních záležitostí veřejného pořádku v obci, dohlížet na dodržování občanského soužití aj. a přiznává jí jistá oprávnění - požadovat vysvětlení, prokázat totožnost, předvést osobu, zakázat vstup na určená místa atd. Rovněž tedy působnost a oprávnění obecní policie vytváří předpoklady pomoci orgánu státní správy bezpečnostním pracovníkem, v souvislostech ochrany majetku a osob, když soukromá bezpečnostní služba spolu s městskou policií zajišťuje místní záležitosti veřejného pořádku při sportovních utkáních. Zákon o obecní policii deklaruje právo každého obracet se na obecní policii s žádostí o pomoc, kdy bezpečnostní pracovník se o pomoc obrací z titulu výkonu povolání.

5.2.10 Trestní zákoník a trestní řád

Zákon č. 40 / 2009 Sb., čili trestní zákoník (v platném znění), uvozujícím v obecné části kromě jiného nutnou obranu a krajní nouzi.

Zákon č. 141 / 1961 Sb., to jest trestní řád (v platném znění), je především důležitý ustanovením o zadržení osoby podezřelé § 76 odst. 2.

V souvislostech trestní zákoník a trestní řád opravňují bezpečnostního pracovníka užít obranné zákroky a zadržet osobu (viz dále), což je rigorózně (velmi přísně) dáno ustanoveními § 29 o nutné obraně, § 28 o krajní nouzi trestního zákoníku a § 76 odst. 2 o zadržení osoby podezřelé dle trestního řádu. Trestní zákon v § 29 Nutná obrana a v § 28 Krajní nouze vylučuje protiprávnost a trestní odpovědnost, neboť-citujeme:

§ 28 - Krajní nouze:

"Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet."³⁰

§ 29 - Nutná obrana:

"Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útokem na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zřejmě nepřiměřená způsobu útoku."³¹

§ 76, odst. 2 trestního řádu - Zadržení osoby podezřelé

Určuje:

"Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoliv, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned vyšetřovateli nebo policejnímu orgánu, příslušníku ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit."³²

³⁰ Trestní zákoník. 40/2009 Sb. 2009.

³¹ Trestní zákoník. 40/2009 Sb. 2009.

³² Trestní řád. 141/1961 Sb. 1961.

Z citace zákona můžeme odvodit:

- osobní svobodu toho, kdo spáchal trestný čin, může omezit každý, v daných případech ostrahy majetku a osob (bezpečnostní pracovník)
- zadržení osoby bezpečnostní pracovník neodkladně oznámí Policii ČR
- bezpečnostní pracovník zadrženou osobu předá policejnímu orgánu a k zadržení osoby podá vysvětlení

5.2.11 Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu

Jmenovaný zákon umožňuje vydat zbrojní oprávnění i právnickým osobám z důvodů provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností a uvozuje jednoznačně oprávnění držitelů zbrojních průkazů, dle skupin zbrojních průkazů D (k výkonu zaměstnání nebo povolání) a E (k ochraně života, zdraví nebo majetku) umožňující nabývat a držet zbraně, nosit zbraně za určitým účelem a provádět cvičnou střelbu.

5.2.12 Zákon o přístupu k informacím

K přístupu k informacím se váže čl. 17- Listiny základních práv a svobod, a to v druhém oddílu, zabývající se politickými právy. Jedná se o to, že Listinou základních práv a svobod je zaručena svoboda projevu a právo na informace. Každý má právo vyjadřovat své názory jakýmkoli způsobem, stejně jako svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu. Ve čtvrtém odstavci tohoto článku je pak stanoveno, že onu svobodu "lze omezit zákonem, jde-li o opatření ve společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti." V pátém oddílu jsou pak stanoveny povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy "poskytovat informace o své činnosti", přičemž podmínky a provedení stanoví zákon.

5.2.13 Zákon o ochraně osobních údajů, zákon č. 101/2000 Sb. ve znění pozdějších novel

Tento právní předpis vymezuje a stanovuje podmínky využití CCTV systémů při zajišťování bezpečnosti chráněné osoby a opatření směřující k jejímu zajištění.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘÍSTUPY K INFORMACÍ M

V dnešní době má slovo informace značný význam v rámci celého světa. Pokud je ke všemu poskytnuta včas, informace je kvalitní a úplná, může mít nepředstavitelnou hodnotu. Hodnověrná a kvalitní informace může být rozhodujícím faktorem, který má vliv na přijatá bezpečnostní opatření při zajišťování osobních ochran ať státním, či soukromým sektorem.

6.1 Zpracování a zisk informací státními orgány

Zpracováním a získáváním informací se zabývají ve státním sektoru především zpravodajské služby, kdy hlavním důvodem k jejich činnosti je zisk informací o bezpečnosti státu, zachování jeho integrity a obrany. Po sběru informací, provedení analýz a jejich vyhodnocení, jsou vypracovány zprávy o bezpečnostním riziku. Tyto bezpečnostní zprávy jsou v rámci státního aparátu předány složkám zabezpečujícími bezpečnost a chod státu. Jednotlivé organizační složky státu mají vytvořené své analytické odbory, které se zabývají sběrem, uchováním a vyhodnocováním informací jak získaných vlastní činností, tak poskytnutých od ostatních složek státu.

6.1.1 Dělení informací dle jejich zdrojů

Informace - Získané informace musí splňovat základní podmínky, musí být relevantní, objektivní a včasné.

6.1.1.1 Operativní informace

Dle zákona č. 273/2008 Sb. není Ochranná služba Policie České republiky oprávněna získávat operativní informace aktivní formou, ani používat operativní techniku. Z tohoto důvodu byla organizačním a operačním odborem zřízena analytická skupina. Jejím úkolem je, v rámci spolupráce s ostatními službami Policie České republiky, získávat informace, které se vztahují k problematice ochrany osob a objektů zvláštní důležitosti. V současné době jsou informace získávány převážně od kriminální a vyšetřovací policie a v omezené míře od Bezpečnostní informační služby a Vojenského obranného zpravodajství.

Kriminální a vyšetřovací policie svou činnost koordinuje s činností ostatních služeb Policie České republiky prostřednictvím Ředitelství kriminální a vyšetřovací služby. V rámci kriminální a vyšetřovací služby ochranná služba spolupracuje s Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální a vyšetřovací Policie České republiky. Tento specializovaný útvar má za úkol rozpracovávat jednotlivé latentní formy organizovaného zlo-

činu, zejména s propojením na zahraničí, a provádět dokumentaci, rozpracování a realizaci případu. Jeho činnost je tedy zaměřena především na zajištění široké spolupráce a s tím souvisejícími informačními zdroji a využívání prostředků operativně pátrací činnosti, a dále se zvláštním technickým útvarem kriminální a vyšetřovací policie, do jehož kompetence spadá využívání operativní techniky.

Informace, které Ochranná služba Policie České republiky získá, jsou mnohdy neaktuální. Tento stav je způsoben poměrně složitým, zdoluhavým procesem žádosti o spolupráci, vytížeností kriminální a vyšetřovací policie, prvořadostí vlastních úkolů, zpětným předáváním informací žadateli. Zvyšování aktivity organizovaného zločinu na našem území vyžaduje i vyšší akceschopnost. Informovanost je jedním z předpokladů vyšší akceschopnosti, což ale není možné za stávajícího stavu.

Kvalitní informační zdroje umožňující včasné zachycení signálů o zamýšlené či páchané trestné činnosti a naší adekvátní reakci.

Proces získávání a prověrky informací dělíme na tři etapy:

1. Získávání informací o skutečnostech a osobách tj. shromažďování poznatků svědčících o minulé, současné či připravované společensky nežádoucí aktivitě osob
2. Prověrka informací o skutečnostech a osobách
3. Realizace informací v operativním rozpracování nebo postoupení jinému příslušnému orgánu k dalším opatřením ve smyslu hlavy IX. trestního řádu postup před zahájením trestního řízení.

6.1.1.2 Získávání poznatků

Oprávněný policista z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu od jiné osoby nebo orgánu za účelem získání poznatků o trestné činnosti vyhledává, odhaluje a je-li to třeba i dokumentuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin. Při této činnosti je povinen předcházet trestné činnosti.

Pokud oprávněný policista získává poznatky ze zájmového prostředí, kdy zastírá skutečný účel své činnosti k tomu, aby aktivně vyhledával, dokumentoval a vyhodnocoval poznatky o zájmovém prostředí a osobách se v něm pohybujících, je oprávněn v rámci této činnosti využívat podpůrné operativně pátrací prostředky.

6.1.1.3 Zájmové prostředí

Zájmové prostředí je prostor, v němž lze důvodně předpokládat získání poznatků důležitých pro zamezování, odhalování a dokumentování trestných činů, ke zjišťování jejich pachatelů a k předcházení trestných činů.

To znamená, že oprávněný policista za využití zpravidla operativní legendy, případně krycích dokladů, popř. dalších podpůrných operativně pátracích prostředků proniká mezi zájmové osoby nebo do zájmového prostředí a snaží se získat informace směřující k odhalení trestné činnosti, její dokumentování a vyšetřování a zjištění pachatelů.

6.1.1.4 Operativní vytěžování

Je získávání informací o skutečnostech operativního zájmu pomocí účelově zaměřeného rozhovoru s osobami disponujícími takovými informacemi.

Význam operativního vytěžování

- rychlá použitelnost
- nenáročnost na síly a prostředky
- možnost přístupu k širokému spektru informací
- rozšíření znalosti operativní situace

6.1.1.5 Operativní obhlídka

Je cílevědomé prozkoumávání určitého místa objektu nebo jeho části prováděné za účelem vyhledávání a podchycení informací, které souvisí s trestnou činností.

6.1.1.6 Operativní pozorování

Je otevřené nebo utajené vizuální pozorování jednání a chování zájmové osoby nebo osob. Dále je to pozorování určitého místa či objektu nebo věci za účelem vyhledání a zadokumentování důležitých skutečností souvisejících s trestnou činností.

6.1.1.7 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

Jedná se zejména o:

- odposlech a výpis pro orgány PČR a zjišťování údajů o telekomunikačním provozu provádí Útvar zvláštních činností SKPV - ÚZČ

- oprávněný subjekt je policejní orgán ve smyslu § 12 odst. 2 zák. č. 141/1961 Sb.
- oprávněný žadatel je příslušník PČR, který vede trestní řízení, zařazený u oprávněného subjektu
- specializované pracoviště je organizační článek ÚZČ, který provádí nebo technicky zabezpečuje odposlech a výpis
- určený policista je vedoucí policista specializovaného pracoviště nebo jím pověřený policista, který projednává a přijímá žádost o úkon
- úkon rozumí se jím odposlech nebo výpis
- záznamem je informace získaná a předaná oprávněnému subjektu v průběhu úkonu za účelem předběžného vyhodnocení. Není důkazem.
- archivní záznam je autentická a úplná informace předaná po ukončení úkonu
- doprovodná data jsou veškeré údaje o komunikaci
- ne však obsah komunikace
- výpisem jsou doprovodná data vyžádaná dodatečně

6.1.1.8 Mezinárodní spolupráce

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s mezinárodní organizací Interpol, Evropským policejním úřadem, příslušnými orgány a institucemi Evropské unie a jejích členských států a s jinými mezinárodními organizacemi, zahraničními bezpečnostními sbory a dalšími příslušnými zahraničními subjekty.

V rámci policie je ústředním orgánem pro mezinárodní policejní spolupráci policejní prezidium.

Koordinátorem a zprostředkovatelem mezinárodního styku a mezinárodní komunikace policejních útvarů České republiky je oddělení Mezinárodní spolupráce Policejního prezidia PČR, které je příslušné k:

- plnění úkolů svěřených Národní jednotce Úmluvou založenou na článku č. 3 Smlouvy o Evropské unii, o zřízení Evropského policejního úřadu (Úmluva o Europolu) a s ní souvisejícími a navazujícími předpisy Evropské unie

- přijetí žádosti o uplatnění práva na přístup k údajům, které jsou uloženy u Evropského policejního úřadu, a žádosti o přezkoumání těchto údajů,
- Policie může na žádost zahraničního bezpečnostního sboru použít
- podpůrné operativně pátrací prostředky v souladu s tímto zákonem
- operativně pátrací prostředky v souladu s jiným právním předpisem
- příslušník zahraničního bezpečnostního sboru může za podmínek, v rozsahu a způsobem stanoveným mezinárodní smlouvou vykonávat na území České republiky oprávnění a povinnosti policisty podle tohoto zákona
- se souhlasem policejního prezidenta a příslušného orgánu cizího státu lze využít v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru
- jako agenta
- k provedení předstíraného převodu
- ke sledování osob a věcí
- k použití zabezpečovací techniky
- k provedení zákroku proti pachatelům závažných trestných činů
- k zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti při řešení mimořádných bezpečnostních situací
- k zajištění bezpečnosti chráněných prostor a objektů nebo osob chráněných podle tohoto zákona

Při provádění vpředu uvedených úkonů řídí služební funkcionář stanovený policejním prezidentem činnost příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru a za jeho činnost odpovídá.

- Je-li to třeba k zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti nebo předcházení trestným činům, lze se souhlasem policejního prezidenta a se souhlasem příslušného orgánu členského státu Evropské unie využít k plnění těchto úkolů v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem a předpisy Evropské unie o policejní spolupráci příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru členského státu Evropské unie.

Je-li to třeba k zajišťování bezpečnosti letecké, železniční, vodní nebo silniční dopravy, lze se souhlasem policejního prezidenta a se souhlasem příslušného orgánu cizího státu využít

v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru.

6.1.1.9 Informátor

Informátor je fyzická osoba, která dovršila věk rozhodný pro vznik trestní odpovědnosti a která poskytuje Policii České republiky informace nebo služby při předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby; tyto informace a služby poskytuje takovým způsobem, aby nebyla vyzrazena její spolupráce s policií.

6.1.1.10 Operativní situace

Poznání podmínek, za nichž je trestná činnost páchána na jedné straně a na druhé straně, jak se operativně pátrací činnost realizuje, patří k základním předpokladům efektivního potírání kriminality a prevence.

Úspěšné a racionální organizování spolu s řízením operativně pátrací činnosti, včetně využívání nejvhodnějších postupů musí vycházet z reálné situace zjištěné pomocí jednotlivých prvků.

Operativní situaci definujeme jako souhrn všech skutečností, které

- v určitém časovém intervalu
- na určitém teritoriu nebo
- v souvislosti s prověřovaným, dokumentovaným či vyšetřovaným případem ovlivňují organizaci a výkon operativně pátrací činnosti

Skutečnosti vyplývající z charakteru prostředí

- charakter území, dopravní infrastruktura
- důležitá sídla státních a soukromých institucí, orgánů a firem
- charakteristika obyvatelstva - demografie

Skutečnosti vyplývající z dosud zjištěných informací a trestné činnosti

- podchycení stavu, struktury a dynamiky trestné činnosti na teritoriu
- doby a místo páchání trestné činnosti
- nejčastěji napadené objekty
- okruhy pachatelů a jejich motivace

- způsoby páchání

Získané údaje umožňují objektivně vyhodnotit minulé období a jsou určujícím kritériem do budoucna, kdy napomáhají k efektivní organizaci a řízení sil a prostředků, a rovněž, tak pro volbu vhodného a účinného opatření za účelem maximální eliminaci vzniku nebezpečí.

6.1.1.11 Sledování osob a věcí

Činnost, při které získáváme poznatky o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky nazýváme sledováním.

Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy je možné uskutečnit jen na základě písemného povolení státního zástupce, které státní zástupce vydá na základě písemné žádosti. Nesnese-li věc odkladu, lze sledování zahájit i bez povolení. Policejní orgán je povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit a informace, které takto získal, nijak nepoužít.

Pokud bude sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uschovaných v soukromí, za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Při vstupu do obydlí nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků. Povolení vydává soudce na základě písemné žádosti

V žádosti předkládané státnímu zástupci nebo soudci musí být odůvodněno podezření na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaje o osobách a věcech, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou má být sledování prováděno, nesmí být delší, jak 6 měsíců.

Sledování bez povolení soudce a státního zástupce je možné, jen pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být zasahováno. V případě dodatečného odvolání souhlasu se sledování neprodleně zastaví.

6.1.2 Zpravodajské informační služby

Na sběru, třídění a uchovávání informací ze zájmového prostředí, a jejich využití ve prospěch zájmů České republiky a v rámci zabezpečení vnitrostátní bezpečnosti a stability se podílí informační služby České republiky.

Činnost zpravodajských služeb má hluboké kořeny pocházející již z dob středověku, v jisté míře se můžeme o získávání informací utajeným způsobem dočíst i v „matce knih“, v Bibli.

Tyto obvykle nedisponují žádnými výkonnými pravomocemi. Hlavním úkolem zpravodajských služeb je především získat informace, analyzovat a včas informovat o hrozícím nebezpečí. Pro případnou eliminaci vzniklého rizika či nebezpečí se tedy neobejdou, bez úzké spolupráce s výkonnými bezpečnostními sbory státu. Zpravodajské služby získané informace nemající bezpečnostní charakter např. hospodářského a ekonomického charakteru předávají Vládě České republiky, která rovněž dohlíží na jejich činnost.

6.1.2.1 *Vojenské zpravodajství*

Vojenské zpravodajství je součástí Ministerstva obrany. Vojenské zpravodajství je jednou ze tří zpravodajských služeb České republiky. Bylo zřízeno zákonem č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, a je nástupnickou organizací Vojenského obranného zpravodajství a Vojenské zpravodajské služby. Je jednotnou ozbrojenou zpravodajskou službou České republiky integrující rozvědnou i kontrarozvědnou činností. Činnost Vojenského zpravodajství podléhá nezávislé kontrole Poslaneckou sněmovnou, jež tak činí prostřednictvím zvláštního kontrolního orgánu, který si k tomuto účelu zřizuje.

Základním úkolem Vojenského zpravodajství, který vyplývá ze zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je získávat, shromažďovat a vyhodnocovat informace, které jsou klíčové pro zajištění obrany České republiky.

S ohledem na členství České republiky v Organizaci Severoatlantické smlouvy (North Atlantic Treaty Organisation – NATO) a Evropské unii (European Union – EU) plní Vojenské zpravodajství i úkoly vyplývající ze závazků vůči těmto organizacím.

6.1.2.2 *Bezpečnostní informační služba*

Bezpečnostní informační služba (BIS) je zpravodajská instituce českého státu, která působí uvnitř jeho území. Službu řídí a kontroluje vláda ČR a její fungování upravuje zákon o Bezpečnostní informační službě (č. 154/1994 Sb.). Služba má postavení ozbrojené složky, její příslušníci jsou ve služebním poměru, mají vojenské hodnosti a jsou oprávněni

držet a nosit služební zbraň. Použít zbraň mohou, ale pouze v případech nutné obrany a krajní nouze, stejně jako kterýkoliv občan.

Oblasti, kterými se BIS zabývá, vymezuje zákon o zpravodajských službách ČR (č. 153/1994 Sb.). Zjištěné poznatky předává BIS vládě a prezidentovi republiky. Jako instituce je přísně apolitická, nemá represivní pravomoc. Při své činnosti důsledně dbá lidských práv a svobod, a je-li nucena je narušit, děje se tak vždy podle zákonem stanovených pravidel.

6.1.2.3 Úřad pro zahraniční styky a informace

Úřad pro zahraniční styky a informace (ÚZSI) je zpravodajskou službou České republiky, jejímž prvořadým cílem, snahou a posláním je zabezpečovat pro ústavní činitele a orgány státní správy České republiky včasné, objektivní a kvalitní zpravodajské informace, které mají původ v zahraničí a jsou důležité pro bezpečnost a ochranu zahraničně politických a ekonomických zájmů České republiky.

Úřad pro zahraniční styky a informace získává a vyhodnocuje zpravodajské informace, které nejsou dostupné prostřednictvím standardních prostředků a aktivit.

Působnost Úřadu pro zahraniční styky a informace je upravena zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Řídí se právními předpisy České republiky, mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, usneseními vlády, zvláštními řídicími akty ministra vnitra a vnitřními předpisy.

Vnitřní organizaci, a činnost ÚZSI upravuje statut, který schvaluje vláda České republiky. Ekonomika ÚZSI je součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra.

6.1.3 Odbor mezinárodní spolupráce Policejního prezidia Policie České republiky

Odbor mezinárodní policejní spolupráce plní úkoly Policejního prezidia ČR v oblasti zajišťování výkonu mezinárodní spolupráce a zahraničních styků, přičemž zejména:

- plní úlohu Národní centrály SIRÉNE, Národní ústředny Interpolu, Národní jednotky Europolu, národního kontaktního bodu pro výměnu operativních a jiných informací v rámci mezinárodní policejní spolupráce a národního kontaktního bodu pro Frontex

- zajišťuje výkon stálé služby za účelem zabezpečení výměny informací a koordinace v rámci schengenské spolupráce, s Interpolem a Europolem
- plní funkci centrálního orgánu pro účely evropského zatýkacího rozkazu a ústředního místa pro přes-hraniční sledování a přes-hraniční pronásledování
- zajišťuje výkon vydávání a průvoz osob ve spolupráci se zahraničními policejními a justičními orgány a příslušnými útvary a službami policie
- zajišťuje spolupráci se zahraničními orgány a subjekty a plní úkoly při poskytování právní pomoci ve věcech trestních
- koordinuje a zajišťuje aktivity, které pro Policii ČR vyplývají z členství České republiky v Evropské unii, a zastupuje nebo se za policii podílí na jednáních v pracovních skupinách a výborech Rady EU a Evropské komise zejména v oblasti policejní spolupráce, výměny informací a schengenské spolupráce
- koordinuje a zajišťuje aktivity, které pro Policii ČR vyplývají ze zapojení České republiky do schengenské spolupráce, a to v oblasti policejní spolupráce a Schengenského informačního systému a SIRÉNE
- zajišťuje zastupování České republiky v orgánech Evropského policejního úřadu (Europol) a Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol) a v dalších vybraných mezinárodních organizacích a subjektech
- participuje na negociacích souvisejících se sjednáváním, vnitrostátním projednáváním, prováděním a ukončováním platnosti mezinárodních smluv
- zajišťuje agendu zahraničních styků pro vedení Policejního prezidia ČR
- odpovídá za výběr, odbornou přípravu, koncepční úpravu a řízení vysílání policistů k výkonu služby v zahraničí, zejména policistů do zahraničních mírových operací, národních expertů a styčných důstojníků
- soustřeďuje a vyhodnocuje informace poskytované zastupitelskými úřady ČR v zahraničí a zastupitelskými úřady cizích zemí v ČR

6.1.4 Přístup k informacím veřejný sektor

Proces získávání informací a poznatků je jednou se základních podmínek, které usnadňují provedení a přijetí optimálních bezpečnostních opatření souvisejících se zajištěním bezpečnosti chráněné osoby, či zabezpečením jejího neobtěžování a ochrany soukromí.

Na rozdíl od státních orgánů zajišťujících provádění ochrany osob, je přístup k informacím v soukromém sektoru značně obtížný.

6.1.4.1 Veřejné zdroje

Veřejné zdroje informací jsou čerpány a získávány z veřejných zdrojů, které dělíme:

- zpravodajská média
- sociální sítě
- internet
- veřejné databáze správních úřadů

Tyto zdroje jsou v dnešní době velmi využívány. Vzhledem k rozšiřujícím se sociálním sítím není problém zjistit i velmi soukromé informace o zájmové osobě. Soukromí se postupem let stalo veřejnou záležitostí, kdy zejména mládež píše na sociální sítě veškeré podrobnosti o svém životě. To se dá využít pro získání informací o chodu rodiny, o rodičích apod.

6.1.4.2 Interní zdroje

Interní zdroje informací jsou získávány vlastní činností, která souvisí s:

- operativním dotazováním
- operativní obhlídkou,
- operativním šetřením,
- detektivní prověrkou (prověrkou pověsti, prověrkou podnikatelského subjektu, prověrkou zájmového prostředí, prověrkou události - děje, prověrka chování a jednání zájmových osob),
- operativním pozorováním,
- informacemi od spřátelených soukromých bezpečnostních služeb v rámci asociací

6.1.5 Ochrana informací v činnosti soukromé bezpečnostní služby

Ochrana informací v činnostech soukromých bezpečnostních služeb je významná ve dvou rovinách:

- a) ochrana informací o vlastní soukromé bezpečnostní službě, která úzce souvisí s konkurenčním bojem a zajištěním bezpečnosti zaměstnanců
- b) ochrana informací, jež se týkají zákazníka, kterému soukromá bezpečnostní služba poskytuje služby

Ochrana informací je upravena následujícími zákony:

- **zákon č. 148/1998 Sb.**, o ochraně utajovaných skutečností s tím, že zákon vymezuje skutečnosti nutné utajovat v zájmu České republiky, způsob jejich ochrany, působnost a pravomoc orgánů státu při výkonu státní správy v dané oblasti, povinnosti orgánů státu, práva a povinnosti fyzických a právnických osob a také odpovědnost za porušení povinností obsažených v tomto zákoně. Rovněž stanoví stupně utajení, povinnosti dalších subjektů při ochraně utajovaných skutečností, uvozuje výkon státního dozoru i pokuty a řízení (jednání) ve věcech utajovaných skutečností.

V souvislostech výše jmenovaného zákona soukromé bezpečnostní služby chrání především informace – utajované skutečnosti o zákazníkovi a týkající se zákazníka, vymezené v seznamech utajovaných skutečností pomocí prostředků ochrany utajovaných skutečností, vždy podle dispozic od zákazníka.

- **zákon č. 256/1992 Sb.**, o ochraně osobních údajů; zákon zaručuje ochranu informací při provozování informačních systémů, které nakládají s osobními údaji
- **trestní zákoník zák. č.40/2009 Sb.**, v ustanovení uvedených v Hlavě IX. – Trestné činy proti základům České republiky, cizího státu a mezinárodní organizace, jejíž smysl chrání státní tajemství, brání realizaci vyzvědačství a ochraňuje hospodářské tajemství (§§ 309, 315, 316, 317, 318, 319), zamezuje zneužívání informací v obchodním styku (§ 128), ohrožení služebního tajemství (§ 173) a zabývá se ochranou informací na nosičích (§257a)
- **obchodní zákoník**, ustanoveními § 17 o obchodním tajemství, § 20 o nekalé soutěži, § 51 o porušení obchodního tajemství a § 53 vymezujícím právní prostředky proti nekalé soutěži

Ochranu informací vyžadují i interní akty vydávané v rámci soukromé bezpečnostní služby, závazné pro bezpečnostní pracovníky a zaměstnance. Jedná se zejména o: Pracovní smlouvu, Podmínky pro výkon bezpečnostní služby poskytované mandatářem, Směrnice o ochraně utajovaných skutečností v rámci soukromé bezpečnostní služby, směrnice objektů atd.

7 EKONOMICKÉ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Proces zajišťování a poskytování osobních ochran je úzce specializovanou činností, která klade velké nároky jak na personální obsazení, ale také zejména na materiální vybavení, což má za následek vysoké ekonomické náklady.

7.1 Státní sektor

Technické prostředky využívané pro osobní ochranu

Oblast technických prostředků státních orgánů poskytujících ochranu osob je velice široká a ne všechny jsou využitelné při ochraně osob. V nutných případech můžou státní orgány při zajišťování osobní ochrany požádat, v rámci mezirezortní a rezortní spolupráce, o zapůjčení techniky nebo o provedení určitého úkonu specializované útvaru. Státní orgány však vlastní vedle typických technických prostředků pro ochranu osob i technické prostředky speciálního charakteru, jejichž použití v přímém výkonu služby, v souvislosti s ochranou osob, dochází pouze ojediněle.

Typické prostředky užívané při ochraně osob:

- prostředky spojovací techniky
- prostředky pyrotechnické služby
- technické prostředky individuální ochrany osob
- zbraně a střelivo
- technické prostředky zajištění objektů a prostorů

7.1.1 Prostředky spojovací techniky

Jde o technické prostředky, v rámci osobní ochrany. Kvalitní spojení je základním předpokladem úspěšného plnění úkolů.

V rezortu ministerstva vnitra (Policie České republiky) a Generální inspekce bezpečnostních zdrojů je nejrozšířenějším druhem rádiového spojení Matra MC 9620 M G2 – S – Pegas. Řídící radiostanice je umístěna na operačním středisku, kde je zajištěna její 24 hodinová obsluha.

V současné době se používá výrobek francouzské firmy Matra Communication. Její plně digitalizovaný mobilní radiový systém Matracom 9600, 9620 nahradil zastaralou techniku a pokryl celé území ČR, s možností propojení i na složky působící mimo Policii České

republiky. Systém využívá přímé digitální modulace a digitálního šifrování řeči. Při vysílání je zařízení chráněno proti vniknutí a odposlechu šifrovacím algoritmem.

Tento systém je však v současnosti již velmi zastaralý a vlastně ojedinělý, neboť firma po uzavření kontraktu s Policií České republiky v devadesátých letech ukončila vývoj a její výroba nepokračuje. Tento systém je nekompatibilní s ostatními evropskými systémy.

Armáda České republiky (Vojenská policie) pro radiovou komunikaci mezi operačním střediskem a vozidly používá systém MIDLED, při radiové komunikaci mezi členy ochranného týmu (ochránci) je preferován radiový systém společnosti Motorola řady 300 a 340 v provedení se sluchátkem tichého odposlechu, rovněž tak radiový systém Matra.

Pro případy špatného pokrytí signálu a jeho zastínění, především mimo území České republiky, je využíván systém satelitního telefonu Thuraya.

Ministerstvo financí (Celní správa) využívá pro radiovou komunikaci systémy Motorola modelových řad 340, 300, a rovněž systém Matra MC 9620 M G2 – S – Pegas.

Rezort ministerstva spravedlnosti (Vězeňská služba) pro radiovou komunikaci využívá systém Motorola řady 300 a 400.

7.1.2 Technické prostředky pyrotechnické služby

Značná část teroristických útoků, útoků proti chráněným osobám je vedena pomocí nástražných výbušných předmětů a systémů různého provedení. V této technické oblasti je nejlépe vybavenou státní složkou Ochranná služba Policie České republiky.

Technické prostředky pyrotechnické služby:

- přepravní prostředky podezřelých předmětů
- prostředky pro manipulaci (robot, manipulační tyč)
- prostředky zkoumání a vyhledávání podezřelých předmětů (RTG, detektory výbušnin, detektory kovů)
- prostředky destrukce předmětu (roztřelovače, výbušniny, brokovnice), které pyrotechnik používá k odhalení, identifikaci a zneškodnění výbušného předmětu, popř. k eliminaci škod vzniklých výbuchem

Některé z těchto prostředků jsou používány i dalšími příslušníky útvaru. Jde především o vyhledávání zbraní a výbušných předmětů při vstupu osob do střežených prostorů:

- rámové a ruční detektory kovů

- rentgenové přístroje
- detekce výbušnin.

Každá zbraň nebo výbušný systém jsou částečně nebo úplně tvořeny kovy. Detektory kovů jsou přístroje, které si vytváří vlastní magnetické pole a vyhodnocují jeho změnu způsobenou pohybem kovového předmětu uvnitř tohoto pole. Přístroje změny magnetického pole signalizují obsluze (její povinností je prověřit, zda osoba, která je předmětem detekce, nepoužívá kardiostimulátor). Rámové detektory kovů se používají na kontrolu osob při jejich vstupu do režimovaného prostoru. Zařízení se skládá z anténního systému, nosného elementu a v něm umístěných elektrických obvodů a napájecích zdrojů. Signalizace přístroje má světelnou nebo akustickou podobu. Moderní přístroje používají displeje. Ruční detektory kovů se používají především ke kontrole osob a doplňkově ke kontrole terénu. Nejčastěji jsou používány jako prostředek po kontrole rámovým detektorem kovů. Jejich výhodou jsou malé rozměry. Lze je použít i tam, kde nelze z nejrůznějších důvodů pořídit rámový detektor. K dosažení optimální citlivosti je třeba, aby anténní systém byl v minimální vzdálenosti od předmětu detekce. Přístroj umožňuje přesnou lokalizaci kovového předmětu světelným nebo akustickým signálem.

Rentgenové přístroje mají široké uplatnění. Používají se ke zviditelnění obsahu nejrůznějších obalů (balíky, kufry, listovní zásilky) bez nutnosti jejich porušení. Rentgenové přístroje pracují na principu rentgenového záření (záření s krátkou vlnovou délkou). Jeho zdrojem jsou rentgenové trubice, které vyzářují, po dopadu svazku elektronů na tzv. antikatodu, záření. To je schopno pronikat s větší nebo menší intenzitou (absorpcí) nejrůznějšími organickými i anorganickými materiály. Absorpční schopnost materiálu je dána atomovou hmotností prvků, kterými je zkoumaný materiál tvořen. Využitím této vlastnosti je získán stínový obraz diferencovaný podle atomové hmotnosti jednotlivých prvků nerovnoměrně rozložených ve zkoumaném objektu. Zviditelnění lze provést fotografickou cestou nebo pomocí luminiscenčního stínítka, které obsahuje látky, světélkující při dopadu rentgenového záření. Obraz lze přenést televizní technikou. V praxi se často využívá kombinace detektoru kovů a rentgenových přístrojů. Toto opatření je schopno odhalit při důkladné kontrole náležitě vyškolenou obsluhou téměř každý nebezpečný předmět.

Pro detekci výbušnin se mohou využít různé fyzikálněchemické analyzátory výbušnin (nejčastěji chromatografy). Jde o přístroje, které užívají fyzikální principy ke zjištění chemického složení zkoumané látky. V praxi se však používají pouze výjimečně vzhledem ke

složitosti jejich použití. Technické přístroje v tomto případě plně nahradí pes. Výcvik psů je metodicky dobře zvládnut a pes nalézá i výbušniny s malou těkavostí a hermeticky uzavřené v obalu, které detektory neodhalí. Pes je schopen i označit osobu, která s výbušninou přišla do styku. Cena psa je srovnatelná s cenou špičkových detektorů (cca 1-2 miliony korun).

7.1.3 Technické prostředky individuální ochrany osob

Riziko spojené s útokem proti životu nebo zdraví osob je možno snížit i použitím ochranných prostředků jednotlivce. Je možno je členit dle různých hledisek, s přihlédnutím k požadovaným prioritám:

- celoplošné ochranné prostředky
- štíty a přilby
- ochranné vesty

Celoplošné ochranné prostředky jsou speciálním oděvem z ocelových nebo keramických desek, spojených tak, aby chránily celou plochu těla, včetně hlavy. Oděv je ze speciálních materiálů a bývá v místě životně důležitých orgánů maximálně vyztužen. Tyto oděvy jsou určeny hlavně pyrotechnikům pro práci při likvidaci výbušných předmětů. Odolnost těchto prostředků je značná, avšak snižuje pohyblivost a obratnost pyrotechnika.

Ochranné štíty a přilby se mohou používat kombinovaně, což je jejich nejčastější použití. Přilba se jako samostatný ochranný prostředek používá minimálně. Jsou kladeny požadavky na odolnost proti průrazu a vhodnost jejího upevnění na hlavě z hlediska schopnosti eliminovat energii nárazu. Ochranný štít je vyráběn z ocelových nebo keramických desek. Chrání hlavně trup, ale i podbřišek a hlavu. Výrobci, ve snaze vyjít vstříc zákazníkům, vyrábí ochranné štíty v různém provedení. Bývají doplněny o průzor z neprůstřelného skla nebo je ochranný štít maskován jako diplomatická taška, která se jednoduchým způsobem rozvine do podoby štítu.

Nejrozšířenějším a nejpoužívanějším ochranným prostředkem pro ochranu osob jsou ochranné vesty. Někdy bývají ochranné vesty rozděleny dle způsobu jejich nošení na skryté ochranné vesty a svrchní ochranné vesty. Balistické vesty se nejčastěji dělí na lehké, střední, těžké, dle jejich odolnosti proti průniku střely nebo střepiny, což odpovídá jejich váze, v závislosti na konstrukci ochranné vesty a na materiálu, ze kterého je ochranná vesta vyrobena.

O ochranných vestách lze říci, že snižují riziko ohrožení života a zdraví, ale nejsou schopny za všech okolností zajistit úplnou bezpečnost svému nositeli. Výrobci ochranných vest v současné době dodávají na trh značné množství těchto výrobků v různém provedení.

7.1.4 Zbraně a střelivo

Zbraň osobního ochránce musí splňovat specifické požadavky, které jsou na ni kladeny:

- možnost skrytého nošení
- zbraň musí být funkčně a konstrukčně jednoduchá
- při pádu musí být zajištěna proti výstřelu, u starších typů zbraní
- váha zbraně musí být přiměřená
- tvar zbraně nesmí bránit jejímu rychlému vytažení a uchopení

Například osobní ochránce zařazený u Ochranné služby Policie České republiky si může zvolit, na základě vlastní úvahy zbraň, která mu nejvíce vyhovuje, z následující nabídky osobních zbraní:

Samonabíjecí pistole: ČZ 75 9mm PARABELLUM nebo její modifikace ČZ 85, ČZ 75 D COMPACT, GLOCK 17, 18, 19.

Revolver: 38 Special TAURUS model 82, 38 Special ZKR 590 model GRAND, COLT PYTHON .357

Ke střelbě z pistole 9mm vzor 75, 75 D a 85 ČZ se používají náboje 9mm Luger. Tento nejspěšnější pistolový náboj v historii nábojů je i ve světě rozšířen jako nejčastější ráže, na kterou jsou konstruované i soudobé samopaly. Glock je pověstný svou nízkou hmotností a dalšími vlastnostmi, které ho předurčují pro použití u speciálních jednotek. Jeho správné použití vyžaduje intenzivní výcvik.

Revolver je oproti pistoli ovládán pouze silou střelce. Zásobník má kapacitu zpravidla 6 nábojů. Revolvery jsou vybaveny středovým vyhazovačem nábojů, což umožňuje jejich rychlejší přebití. Tvar střepek rukojetí umožňuje střelbu levou i pravou rukou. Výjimkou je COLT PYTHON .357, který má střenku z tvarované pryže, aby byl zpětný náraz zbraně co nejvíce eliminován.

Ke střelbě z revolverů 38 Special ZKR 590 model GRAND a 38 Special TAURUS model 82 se užívá střelivo označené jako "38 Special", vyvinuté firmou SMITH & WESSON v roce 1902. Pro revolver COLT PYTHON .357 se používá střelivo "357 MAGNUM" vyvi-

nuté firmou SMITH & WESSON v roce 1935. Základem tohoto náboje s podstatně vyšším výkonem byl náboj .38 SW Special, od kterého se liší prodlouženou nábojnicí o 3,43 mm a větší variabilní hnací náplní. Rovněž je možno použít i speciální náboje typu SHORT STOP CS I a SHORT STOP CS II, ráže 38 Special. Ty obsahují mimo prachové náplně i sáček plněný olovenou drtí nebo broky. Po výstřelu se díky rotaci srolovaný sáček rozvine a vypustí svou náplň. Účinek na krátké vzdálenosti je vynikající. Na útočníka dopadá střela o celkové ploše 5 čtverečních centimetrů. Tyto střely jsou účinné maximálně na vzdálenost 8 až 10 metrů. Jejich nevýhodou pro naše účely je jejich cena.

"Do výzbroje Ochranné služby Policie České republiky jsou zahrnuty i dlouhé palné zbraně např. SA 58, AK 74, AKSU, Heckler – Koch MP5, MP5SD, Škorpión model 61, UZI, Steier, brokovnice PUNP ACTION, Bennelli, Breneken (Mossberg) (ráže 12x76 Magnum). Jako ochrana proti dlouhým zbraním jsou používány vojenské samonabíjecí odstřelovačské pušky SVD vzor 59 systém DRAGUNOV, jsou doplněny zaměřovacím dalekohledem. Střelivem používaným v této zbrani je standardní kulometný náboj 7,62 mm. Dále samonabíjecí odstřelovačské pušky SIG SAUER SSG 3000 (ráže 7,62x51 NATO) a finské odstřelovačské pušky SAKO TRG 42 (ráže .338 Lapua Magnum), rovněž také britské odstřelovačské pušky ACCURACY INTERNATIONAL AW řad 97 a 50 F (ráže 7,62x51 NATO). Ve zvláštních případech, kdy existují signály o zvýšeném nebezpečí, je možno též využít i automatickou brokovnici BENELLI M3 Super 90, do níž je možno použít jakékoliv brokové střelivo kalibru 12 mm v plastickém pouzdře, které se při automatickém zasunutí do komory namačká."³³

7.1.5 Technické prostředky zajištění objektů a prostorů

Ochranná služba Policie České republiky zajišťuje systém technického zabezpečení objektů, které spadají do jejího působení. Využívány jsou převážně:

- CCTV
- poplachové zabezpečovací a tísňové systémy (dále jen PZTS)

Nejrozšířenějším bezpečnostním systémem je CCTV. Základem tohoto systému je kamera

³³ CRAWFORD, Steve. *SAS Encyklopedie*. Praha: Svojtka&Co., 2002. ISBN 80-7237-069-3.

s možností dálkového ovládní motorických hlav a stativů. Obraz je pak přenášen na monitor. Stříhové zařízení umožňuje svedení obrazu z více kamer na jeden monitor. Použití záznamové techniky nám dovoluje zaznamenávat situaci po téměř neomezenou dobu.

PTZS umožňuje signalizovat narušení střeženého objektu nebo prostoru. Systém PZTS obsahuje detektory, které informuje o změně stavu, který sleduje. Změnu stavu předá ústředně, která informaci vyhodnotí a signalizuje patřičnou formou obsluze. Systém doplňuje zdroj energie.

Ochranná služba se zaměřuje na ochranu:

I. obvodu, kdy narušitel musí překonat hranici pozemku chráněného objektu. Jelikož jde o venkovní detektory, je nutná jejich vysoká rozlišovací schopnost, neboť na ně působí mnoho vlivů, které nejsou důvodem pro spuštění poplachu. Jedná se také o ochranu pláště, kdy narušitel musí překonat mechanickou překážku (možno použít kontaktní detektory např. elektrická, magnetická, destrukční). Detektor bývá zpravidla umístěn uvnitř objektu.

II. prostoru, kdy detektor reaguje na porušení vysílaného vlnění. Vysílač vysílá do prostoru vlnění, které je pohybem osoby porušeno a deformováno. K zaznamenání těchto poruch je detektory vybaven přijímačem.

Tísňovými hlásiči bývají vybavena stanoviště ochrany objektu. Slouží k ochraně příslušníků ochranné služby v případě jejich ohrožení. Hlášení do místa, odkud může být poskytnuta pomoc je předáno buď:

- stisknutím tlačítka nouzového signálu
- neodbavením signálu k prověření normálního stavu stanoviště

7.1.6 Jízda s chráněnou osobou

Řízením služebních vozidel s chráněnou osobou jsou u většiny státních orgánů zajišťující ochranu osob přímo vyčlenění příslušníci, kteří plní pozici řidiče - ochránce.

Rovněž velkou výhodou státních orgánů poskytujících ochranu osob je možnost užití výstražného zvukového a světelného zařízení umístěného na vozidlech a tím usnadnění a zrychlení přesunu – přepravy v silničním provozu. V kombinaci bezpečnostního opatření „zelená vlna“ - volný průjezd kolony s chráněnou osobou, všemi světelnými křižovatkami a místy s regulací dopravy, ostatní směry mají „STŮJ“, tvoří značnou výhodu pro bezpečnost a zrychlení přepravy chráněné osoby, a tímto eliminaci možnosti napadení.

V rámci vzájemné zastupitelnosti osobního ochránce a řidiče se osobní ochránci pravidelně zúčastňují výcviku řidičů a naopak řidiči se účastní výcviku osobních ochránců. Taktický výcvik jízdy s chráněnou osobou by se měl věnovat situacím, ke kterým dochází, nebo může dojít ve službě např. nehoda, technická závada, nutnost poskytnutí první pomoci při dopravní nehodě, evakuace chráněné osoby do náhradního automobilu, ochrana proti sledování (taktika kontra-sledování), průzkum trasy jízdy, reakce na léčku atd.. Při výcviku je opět kladen důraz na správné vyhodnocení situace, reakci a souhru mezi osobním ochráncem, řidičem a ostatními členy týmu.

7.1.7 Balistická ochrana vozidel

Dnes si už těžko dokážeme představit jakoukoliv denní činnost člověka bez použití automobilů. Automobil se stal nejrozšířenějším dopravním prostředkem. Pro zvýšení bezpečnosti chráněných osob a zabránění jejich ohrožení při přepravě ať střeleckým nebo bombovým útokem, se využívají vozidla se zvýšenou balistickou ochranou.

Pancéřovaná auta se vyskytovala, už od počátků automobilismu, ale šlo spíše o výjimky. Obrněné vozy používali někteří vysocí státníci, politici, podnikatelé a samozřejmě také vysoce postavení a hlavně movití zločinci a mafie.

V běžném silničním provozu se setkáváme s vozidlem (dodávkou) s balistickou ochranou, kterým bezpečnostní agentury převážejí peníze a jiné cenné náklady.

Faktem však je, že existují a stále širší uplatnění nalézají vozidla s diskrétní balistickou ochranou, tedy takovou, kdy se vozidlo na první pohled ničím neodlišuje od vozidel běžného provozu, ale po technické stránce je velmi netradiční a zajímavé. Laik by si mohl myslet, že vozidlo s balistickou ochranou vznikne pouhou instalací neprůstřelných skel do oken a připevněním neprůstřelných kovových plátů okolo kabiny pro osádku. Jejich konstrukce je však mnohem složitější a často disponují řadou systémů zvyšujících bezpečí, ale i komfort osádky vozidla.

První vlna většího vzestupu zájmu o vozidla s balistickou ochranou došla před několika desítkami let v Jižní Americe v souvislosti s tím, jak se tam rozmohly únosy dětí, únosy podnikatelů zločinci vyžadujícími výkupné a také v souvislosti s četnými puči, jež byly pro jihoamerické státy po dlouhou dobu příznačné.

Před II. světovou válkou byla znatelná poptávka po pancéřovaných vozidlech příznačná pro vysoce postavené politiky a podnikatele, a především movité zločince a mafiány v USA.

Výroba pancéřovaných automobilů je v podstatě individuální, kdy v dřívějších dobách šlo o výrobu a práci doslova na koleně. V dobách minulého století pancéřované vozidla vznikala v utajených garážích, kde řemeslníci strhali vnitřní obložení stěn standardních vozů a instalovali místo nich pancéřové pláty, které byly zevnitř zase překryty, a stejně tak běžná skla v oknech byla nahrazena neprůstřelnými.

Současná vozidla s balistickou ochranou mají v rámci úprav zesílenou karoserii, čímž snižují riziko následku střetu s jiným dopravním prostředkem. Při balistické ochraně jsou kromě ocelových plátů využívány kompozitní materiály a měkčené balistické materiály jako NOMEX, KEVLAR, TWARON, SPECTRA, DYNEEMA, GOLDflex, StarFlex, které netvoří tak velké hmotnostní zatížení karosérie a jejich dílů – dveře. Rovněž jsou vybaveny dalšími funkcemi a systémy, které zvyšují bezpečnost osádky, jedná se zejména o systémy filtrace vzduchu, vnitřní komunikace - intercom, rádiové spojení, zdvojenou elektroinstalaci důležitých obvodů a ovládacích prvků, rovněž tak speciální pneumatiky umožňující jízdu po průstřelu.

Paleta technických bezpečnostních prvků

Pancéřování stěn vozů a neprůstřelná skla samozřejmě zůstávají nezbytnou složkou vybavení bezpečnostních vozů i dnes. Materiály a metody se samozřejmě zdokonalily a rovněž se značně rozšířil sortiment bezpečnostních prvků.

Největší pozornost se věnuje stále dveřím a sklům, protože střely útočníků většinou směřují z horizontálního hlediska na střední partie vozu - za dveřmi a ve výši oken sedí lidé, kteří mají být zasaženi střelami útočníků. Pokud jde o dveře: střely sice udělají stopu zvenčí, ale proniknou jenom vnější, tzv. měkkou plechovou vrstvou. Pod ní je pancéřová deska z velmi tvrdé oceli, která je zastaví. Ta zvenčí samozřejmě není vidět a zevnitř také ne, protože je zakryta čalouněním. Pro pancíře používají německé automobilky většinou speciální ocel DIPRO z firmy Dillinger Hutte.

Vyztužují se samozřejmě i střechy vozů, a to pláty ze speciálních ocelí anebo kompozitů (např. z aramidu), které odolávají i granátům.

System, po jehož aktivaci je možno uzavřít vstup do interiéru vozu tak, aby do něho nevnikl nebezpečný plyn, který útočníci mohou rozptýlit kolem vozu, a následně pak dovnitř vozu vpouštět vzduch ze záložního zdroje (tlakové láhve se stlačeným vzduchem umístěné v kufru auta), a takto zvýšit šance na přežití chráněné osoby a osádky vozu.

Posádka může také zapnout poplašnou sirénu, modré světlo atd.

Kola vozidla jsou nejzranitelnější částí vozidel s balistickou ochranou, proto jsou kola vozů konstruována tak, že i po prostřelení umožňují jízdu. Z důvodu, aby automobil mohl odjet z místa, kde byl napaden, rychlostí aspoň 80 km/hod., a to i v případě, že jsou prostřelena všechna čtyři kola.

U vozidel s balistickou ochranou k zamezení náhodného defektu pneumatiky nebo nepřátelského útoku se používá systém CRF (Composite Run Flat). CRF je pryžový prstenec, který je instalován na disku pneumatiky, kdy při úniku tlaku pneumatiky ztlumí náraz, eliminuje nerovnosti vozovky a zajistí jízdu do bezpečí přiměřenou rychlostí.

S rostoucími nároky a požadavky na vozidla s bezpečnostními úpravami pro přepravu chráněných osob, byl vyvinut systém VFI, jehož velkou předností je malá hmotnost, při které umožňuje vozidlu se standardně nahuštěnými pneumatikami jízdu maximální rychlostí až 180 km/hod. i při jejím poškození. Systém VFI zajišťuje jízdu maximální rychlostí ještě několik desítek kilometrů, a dostat se tak do bezpečí nebo místa určení.

Skla v oknech jsou masivní, těžká, tlustá, nicméně díky hydraulice je možno je zevnitř snadno otevřít, aby se posádka mohla případně bránit a pálit na útočníky. Vozidla jsou vybavena samohasicím zařízením.

Vozidla s balistickou ochranou jsou vybavena pyropatronami, za pomoci, kterých dojde k "vystřelení" dveří z vozu, aby posádka mohla případně uniknout.

Palivová nádrž je umístěna v kufru vozu. Je samozřejmě také vyrobena z pancéřované oceli a navíc je na vnější straně chráněna vrstvou ze speciální gumy, která slouží zastavení střely zvenčí tak, aby nepronikla k ocelovému plášti nádrže. Prostor kabiny je od kufru oddělen silným ocelovým plátem, aby střela nemohla touto cestou vniknout do interiéru a ohrozit osádku.

Vozy často bývají armovány i zespodu, aby vydržely i při najetí na minu anebo odpálení nálože uložené pod nimi.

K výbavě bezpečnostní limuzíny může patřit i zařízení, které v případě útoku na vůz v kabině vypustí umělou mlhu (aby útočníci nemohli přesně mířit), anebo aparatura rušící možnost odposlechu a samozřejmě telefon a mikrofon, jímž může posádka komunikovat s okolím. A také systém GPS.

Dělení balistické ochrany dle použitých zbraní

- Ochrana proti ruční zbraní/pistoli - shodné s EU B4 a NIJ IIIA
- Ochrana proti dlouhé vysoce výkonné zbraní - shodné s EU B6 a NIJ III
- Ochrana proti použití zbraně průrazné pancéřováním (1 střela) - shodné s EU B7 a NIJ IV
- Ochrana proti použití zbraně průrazné pancéřováním (více střel) - shodné s EU B7 a NIJ IV+

Třída B4 - odolnost vozů proti střelám z pistole ráže 9 mm Heckler und Koch, z revolveru Colt 6 inc a z pistole Magnum 44, která je považována za pistoli s nejprůraznějšími střelami na světě.

Třídách B6/B7 - odolnost pancíře střelám z G3 používané v NATO, z americké pušky M16, z AK 47 a ze známé odstřelovací pušky Dragunov. Náboje vystřelené z těchto zbraní letí rychlostí 800 metrů za vteřinu, tedy jsou dvojnásobně rychlé ve srovnání s náboji z revolverů.

Užívají se dvě základní varianty zesílené balistické ochrany:

- a) plná (celková) balistická ochrana - celé vozidlo má balistickou ochranu, která je dále dělena do balistických tříd podle odolnosti proti typu munice a výbušnin,
- b) částečná (zónová) – většinou ve směru jízdy, balistická ochrana čelního skla, chráněné místo řidiče, a prostor, ve kterém se přepravuje chráněná osoba.

Dle druhu terénu, kde se má vozidlo pohybovat, mají státní orgány ve vozovém parku pancéřované vozidla typu:

Dělení dle karoserie:

- Limuzína – Audi A6 a A8 L, BMW 5 a 7, Mercedes Benz třídy S,
- SUV - Audi Q7, BMW X5 a X6, Mercedes Benz ML a GLK
- Terénní vozy - Mercedes Benz typ G 500, Land Rover - Range Rover ,
Nissan – Patrol, Toyota typ Lande Cruiser (90,100) a Hilux

První nejvíce celosvětově používanou značkou vozidel je produkce automobilky Audi modelové řady A8 L Security, která obdržela certifikaci Mnichovského balistického zkušebního střediska. Toto vozidlo poskytuje osádce balistickou ochranu třídy BR7, což je nejvyšší stupeň pro civilní vozidla, tedy cestující ochrání nejen před palbou z ručních zbraní ráže NATO, ale třeba i před útokem ručním granátem.

Druhou nejvíce používanou automobilovou značkou je BMW, kdy Mnichovská automobilka rozšiřuje svou stávající nabídku pancéřovaných modelů o limuzíny 760Li a 750Li s označením High Security. Vozidla této řady mají prvenství mezi sériovými vozy na světě splňující balistickou normu BRV2009, kdy konstrukce této vozidlové řady je upravena tak, aby vyhovovala požadavkům balistické ochrany třídy VR7 a VR9. Koncept modelů High Security vznikal souběžně s vývojem a výrobou standardních modelů a všechny prvky na ochranu posádky jsou integrovány do konstrukce vozu jako její nedílné součásti. Hlavními prvky ochrany před střelnými zbraněmi a výbušninami je plátování ze speciální oceli, která je ve dveřích, střeše, sloupcích, podlaze a přepážce mezi interiérem a zavazadlovým prostorem. Ocel doplňuje vrstvené neprůstřelné sklo o tloušťce 6 cm. Samozřejmostí je dokonalé utěsnění interiéru a limuzíny, která takto odolá nejen střelným zbraním a výbušninám, ale i chemickému útoku. Pro tento případ jsou vozy vybaveny snímačem, který odhalí jedovaté plyny, neprodyšně uzavřou ventilační systém a upozorní cestující. Dalšími prvky bezpečnostní výbavy může být hasicí systém v motorovém prostoru a pod vozem.

Třetím výrobcem vozidel s balistickou ochranou Mercedes-Benz s modely Guard má v celosvětovém měřítku nejširší paletu pancéřovaných vozidel. Výrobní program Mercedes-Benz Guard zahrnuje v současnosti vozy třídy S, E, M a G. Nejnovějším členem rodiny modelů Guard je Mercedes-Benz S 600 Guard, který je jako první vozidlo kompletně certifikován v souladu s nejvyšší třídou balistické odolnosti VR9 (podle BRV 2009, verze 2). Co se týče tržavin, prokázal nový sedan S-Guard svou vynikající úroveň splněním normy ERV2010 a požadavků Spolkového kriminálního úřadu BKA (Bundeskriminalamt).

Balistické materiály používané při balistické ochraně vozidel jsou neustále zdokonalovány a technologie jejich výroby je průběžně zkvalitňována tak, že materiály nyní používané jsou tenčí, lehčí, ale zároveň mnohonásobně pevnější než materiály používané na počátku pancéřování vozidel, a tím dochází k rapidnímu snížení hmotnosti vozidla a ušetřené kilogramy na zatížení vozidla se mohou využít na instalaci dalších podpůrných a bezpečnostních systémů či na zvýšení komfortu osob ve vozidle.

Finanční náklady při pořízení vozidla s balistickou ochranou

- balistická ochrana přímo od výrobce vozidla

Třída S Guard je momentálně nabízena pouze v jediné motorové specifikaci S 600 s dvanáctiválcem o výkonu 530 koní a pouze s prodlouženým rozvorem. Tomu rovněž odpovídá cena, začínající na asi 324 300 eurech (cca 8,9 milionu korun). Pro srovnání - připravovaná obrněná třída S Pullman od firmy Brabus má při délce 6,4 metru a váze 5300 kg přijít na asi 1 milion eur (cca 27,6 milionu korun).

Audi nepatří mezi zrovna levné značky, jeden vůz vyjde asi na 520 000 euro (asi 14,5 miliónů korun).

- balistická ochrana dodatečnou montáží

Ceny pancéřování limuzín se odvíjejí od stupně balistické odolnosti, od rozsahu vybavení vozidla a v neposlední řadě podle vlastního typu vozidla. Pohybují se v rozmezí od 35.000 USD až do 78.000 USD.

Ceny pancéřování terénních vozidel se pohybují v rozmezí od 29.000 USD až do 73.000 USD. Tyto ceny jsou uváděny bez cen základních vozidel.

Ceny pancéřování užitkových vozidel se opět odvíjejí od stupně balistické odolnosti, od rozsahu vybavení vozidla a v neposlední řadě podle vlastního typu vozidla, a pohybují se v rozmezí od 12.500 USD až do 28.000 USD.

Ceny základního pancéřování nákladních vozidel, vč. základního příslušenství těchto vozidel se pohybují v rozmezí od 30 000 USD do 76 000 USD. V těchto cenách není zahrnuta cena základního vozidla a je závislá na stupni balistické ochrany a na rozsahu vybavení podle přání zákazníka.

Obr. 13. Interiér vozidla s balistickou ochranou³⁴

Obr. 14. Montáž balistické ochranné vrstvy zevnitř karoserie³⁵

³⁴ Mercedes S Guard 2014: nový osobní strážce s neprůstřelnou vestou. *AUTOforum.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.autoforum.cz/predstaveni/mercedes-s-guard-2014-novy-osobni-strazce-s-neprustrelnou-vestou/>

³⁵ Mercedes S Guard 2014: nový osobní strážce s neprůstřelnou vestou. *AUTOforum.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.autoforum.cz/predstaveni/mercedes-s-guard-2014-novy-osobni-strazce-s-neprustrelnou-vestou/>

Obr. 15. Montáž balistického skla³⁶

Obr. 16. Dodatečná montáž balistické ochrany na interiér³⁷

³⁶ Mercedes S Guard 2014: nový osobní strážce s neprůstřelnou vestou. *AUTOforum.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.autoforum.cz/predstaveni/mercedes-s-guard-2014-novy-osobni-strazce-s-neprustrelnou-vestou/>

³⁷ Mercedes S Guard 2014: nový osobní strážce s neprůstřelnou vestou. *AUTOforum.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.autoforum.cz/predstaveni/mercedes-s-guard-2014-novy-osobni-strazce-s-neprustrelnou-vestou/>

7.2 Soukromý sektor

7.2.1 Výzbroj a výstroj bodyguarda

Pro osobního strážce je nesmírně důležitá dokonalá znalost techniky a taktiky osobní ochrany, v souběhu s naučenými návyky chování a postupů při řešení krizových situací.

Je jasné, že 100% ochranu klienta nejde zajistit, a v silách bodyguarda je pouze z části zajistit jeho bezpečnost. Značný vliv na činnost osobního ochránce má dobré logistické zabezpečení, které je jedním z hlavních pilířů výkonu kvalitní ochrany.

Již v okamžiku projednávání zakázky, vytěžování klienta a informačních zdrojů, kdy se osobní ochránce rozhoduje, zda zakázku přijme či nikoliv, musí dobře zvážit, zda je schopen pokrýt zakázku po logistické stránce.

V běžných zakázkách si osobní strážci obejdou pouze se základním technickým vybavením a výstrojí.

V ojedinělých případech osobnímu strážci nepostačí standardní vybavení a ke zdárnému zvládnutí zakázky musí mít k dispozici speciální techniku (například speciálně upravený vůz, elektronické zabezpečovací zařízení, kamerový systém, komunikační prostředky, GPS, zařízení detekující odposlech a sledovací zařízení aj.)

Pokud osobní strážce takovou technikou nedisponuje a není v jeho možnostech ji zakoupit či zapůjčit, měl by raději zakázku odmítnout.

Pokud se bavíme o základním vybavení bodyguarda, tak není nutné, aby vždy bylo to nejnovější a nejmodernější co trh nabízí. Velice významné je, aby osobnímu strážci vyhovovalo, nečinilo mu obtíže při nošení a jeho užití, a hlavně by ho měl dokonale ovládat.

Bylo by nepraktické a netaktické, aby osobní strážce měl všechno vybavení v oděvních svrscích a na těle. To nejnutnější vybavení by měl mít při sobě, a zbylé vybavení by měl mít uložené ve speciální tašce nebo kufříku, dle situace a prostředí, kterou má neustále někde při ruce.

K základnímu vybavení bodyguarda patří zbraně jako takové, pak vybavení pro stav nouze, spojovací technika a odposlechové prostředky, vozidlo a v neposlední řadě výstroj.

7.2.1.1 Palné zbraně

Zbraň bodyguarda musí splňovat specifické požadavky, jako jsou skryté nošení, snadná

manipulace, spolehlivost, vlastnosti střeliva. Osobní ochránce si volí, na základě vlastní úvahy zbraň, která mu nejvíce vyhovuje.

Při volbě zda pistoli či revolver dle vlastní úvahy musí osobní strážce zvážit spolehlivost zbraně, rychlost přebíjení a zastavovací účinek.

- *Hlavní zbraň* – nejoblíbenější pistole ráže 9 mm Luger, 40 SW, revolvery s dvoupalcovou hlavní ráže .38 Speciál a ráže .357 Magnum

Obr. 17. Samonabíjecí pistole Glock 17 ráže 9 mm Luger³⁸

- *Záložní zbraň* – pistole menší ráže - 9 mm Browning, .22 Short, .22 LR RF, 6,35 mm Browning nebo 7,65 mm Browning, revolvery s dvoupalcovou hlavní ráže .38 Speciál

³⁸ Glock. *Wikipedie: otevřená encyklopedie* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Glock>

Obr. 18. Samonabíjecí pistole Glock 26 ráže 9 mm Luger³⁹

- *Speciální palné zbraně* – dle bezpečnostních rizik a přání zákazníka, především opakovací brokovnice (tzv. pump action) ráže 12/76 mm, zde problémy se skrytým nošením na veřejnosti - uschovaná ve vozidle. Brokovnice jsou určené na obranu střelbu na krátké vzdálenosti, kdy má silně devastující účinky. Vzhledem k uložení ve vozidle v provedení s vertikální sklopnou pažbou.
- *Prostředky k nošení zbraně* – vždy volena osobním strážcem s ohledem na rychlost tasení zbraně, konspiraci před okolím a pohodlím celodenního nošení.

7.2.1.2 Chladné zbraně

- Nože, dýky – Nedílným prvkem profesní obrany jsou nože a dýky, které obvykle nejsou určené pro prvořadě plnění funkce zbraně, ale spíše pomocného nástroje při řešení situacích vzniklých při poskytování osobní ochrany. Nůž se stává záložní zbraní především při absenci či závadě jiné zbraně, kterou disponuje bodyguard, anebo k zastrašení osoby útočníka.
- Multifunkční nože (nářad'ové nože či rescue nože)

³⁹ Glock. *Wikipedie: otevřená encyklopedie* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Glock>

Obr. 19. Multifunkční nářadí Leatherman WINGMAN⁴⁰

7.2.1.3 Doplnkové prostředky

- Obranné spreje – Alternativa ručních palných zbraní k sebeobraně a ochraně osob jsou různé ochranné spreje jejich dosah užití je v rozsahu 2,5 metru a účinek je praktický okamžitý, někdy bývá zpoždění v rozsahu 1-3 sekundy a útočník je ochromen přibližně na 20 minut.

Obranné spreje disponují dvěma nejběžnějšími způsoby aplikace, a to jako mlhy (rozprášený aerosolový oblak účinné látky) účinný dosah 1 – 2 metry a šířkou plochy zásahu 0,5 – 1 metr, a ve formě tekuté střely (vystříknutí tenkého proudu účinné látky) účinný dosah 3 metry a plochou dopadu a šířkou místa dopadu 10 – 20 centimetrů.

Obranné spreje obsahují látky typu CS (ortochlorbenzildenmalondinitril), CR (dibenzoxazepin), CN (alfachlorecefenon), DM (difenilaminochlorarzacin) mohou mít toxické účinky, na rozdíl tomu ochranné spreje na bázi olejového výtažku z přírodního pepře OC (oleoresin capsicum), který byl jako bojový prostředek využíván již před dvěma tisíci let v Číně.

- Elektrické paralyzéry – elektronický obranný prostředek založený na principu elektrického oblouku, který vzniká mezi elektrodami. Hodnota napětí při výboji se po-

⁴⁰ Multifunkční nářadí Leatherman WINGMAN. CONRAD [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.conrad.cz/multifunkcni-naradi-leatherman-wingman.k815935>

hybuje od tisíců do statisíců voltů, dle použitého typu paralyzéro. Rozlišujeme tři základní typy paralyzéro, dotykové, distanční omračující obušek (není nutný kontakt s pokožkou) a taser jedná se o zvláštní distanční paralyzér, který přes nastřelené elektrody do pokožky pouští elektrické impulsy tzv. T-vlny působící na nervový systém, jejíž frekvenční rozsah se pohybuje v rozmezí od 7 – 14 Hz. Používají se tři délky impulsů (Krátký impuls cca 0,5 sekund, Střední impuls cca 1-2 sekundy, Dlouhý impuls cca 3-5 sekund), jeho užití je eliminováno dosahem vodičů elektrod, kdy obvyklé bývá 4,5 až 6,5 metrů, a jeho užití v soukromém sektoru je diskutabilní, z důvodu legislativní povahy speciální zbraně.

Většinou použití elektrického paralyzéro doprovázeného typickým praskáním při elektrickém výboji odradí útočníka.

- Teleskopické obušky – Teleskopický obušek spojuje přijatelné rozměry a hmotnost s vysokou bojovou účinností a mnohostrannou funkcí. Mít na opasku nebo v ruce nevelký podlouhlý předmět, který lze mávnutím ruky změnit na distanční tyč. Jeho konstrukce předurčuje k použití vhodných technik vycházejících z filipínských tyčových systémů (Kali, Arnis a Escrima). Teleskopický obušek je mnohdy sledován vhodným obranným prostředkem v situacích, kdy použití palné zbraně je nemyslitelné či nemožné ve většině ochranných a sebeobranných situacích i přinejmenším legislativně diskutabilní. Možnosti doplňkového vybavení teleskopických obušků je široká při provádění ochrany osob stojí za zmínku přidavné zrcátko, využitelné při pyrotechnické kontrole (umístění NVS nebo instalace GPS – kontrola podvozku vozidla) nebo takticko - obranných situacích (kontrola prostoru zpoza rohu či úkrytu). Rovněž tak může být botka teleskopického obušku osazena výkonným světelným zdrojem odolným proti poškození. Výrobci teleskopických obušků uvedli na trh doplňkovou patici pouzdra teleskopického obušku osazené hrotem, který umožňuje jeho využití v rámci úderu či působení na tlakové body lidského těla podobným způsobem jako Kubotan.

Obr. 20. Teleskopický obušek s taktickým zrcátkem⁴¹

- Kubotan – Obranný prostředek, který se drží v sevřené pěsti, tak aby vyčníval jen jeho konec. Kubotan je využíván k úderovým technikám, ke svedení na zem, a také je často využíván jako nástroj působící na tlakové body lidského těla. Jeho užití osobními strážci není tolik zažité.
- Baterky (zde zvolit vhodný poměr intenzita světelného zdroje a jeho maximální doba provozu)
- Zásahová deka - Nedávno byla na trh firmou IA ODG, uvedena tzv. zásahová deka, sloužící ke zpacifikování útočníka. Nosným materiál typu ULENA je šetrný vůči lidské pleti, a zároveň splňuje potřebnou pevnost v tahu. Okraje zásahové deky jsou opatřeny pevnými úchopy. Dýchání agresora při použití zásahové deky je zprostředkované speciálními otvory v oblasti přiložení na ústa a nos. Princip použití zásahové deky je v rychlém nasazení přes obličej osoby, a tím způsobit její dezorientování a destabilizaci, vlivem čehož umožňuje následný pohyb a manipulaci s osobou, na kterou byla užitá.
- Kombinované obranné (doplňkové) prostředky
- Pouta – obranný poutací prostředek dočasně omezující pohyblivost, použitelný proti osobě podezřelé dle § 76 odst. 2 Trestního řádu (zákon č. 141/1961 Sb.). V praxi

⁴¹ Příslušenství. *ESP: Euro Security Products* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.euro-security.info/cs/teleskopicke-obusky/prislusenstvi.html>

se využívají dva základní typy kovová pouta (buď to opatřená řetízkem nebo pantem, s pevným nebo otočným spojovacím článkem) a pouta jednorázová (nylonová a z pletených šňůr). Při osobní ochraně budou využívána zejména jednorázové kvůli jejich skladnosti.

7.2.1.4 *Improvizované zbraně*

Improvizovanou zbraní můžeme nazvat cokoliv, čím jde učinit útok proti lidskému tělu či živému organismu důraznější (např. různé sportovní náčiní, dílenské nástroje, odhozené zbytky materiálů a vozidla).

7.2.1.5 *Vybavení pro stav nouze*

- Lékárnička
- Tísňové tlačítko
- Prostředky k přežití

7.2.2 *Spojovací technika*

Dalším důležitým pilířem při provádění ochrany osob je komunikace mezi ochranným týmem při rizikových situacích nasedání do vozidla chráněné osoby, vcházení a vycházení z objektů, zejména při koordinaci činností při útoku na chráněnou osobu.

Radiokomunikační prostředky je nutné volit s ohledem na vlivy prostředí, kde se chráněná osoba bude pohybovat (pokrytí, vlivy rušení), a také vhodně volit příslušenství k radiostanicím s ohledem na konspiraci vůči okolí.

7.2.3 *Vozidla*

Mnohdy si nároky na použitá vozidla v rámci ochrany osob stanovuje zákazník. Zde je potřeba brát v úvahu bezpečnostní rizika a pravděpodobnost možného útoku, a terén oblasti, kde se bude chráněná osoba pohybovat.

Jen málo podnikatelských subjektů má k dispozici vozidla s balistickou ochranou, kdy požadavky klienta na užití pancéřovaného vozidla jsou řešeny zapůjčením vozidla. V ojedinělých a urgentních případech je balistická ochrana chráněné osoby řešena umístěním neprůstřelné vesty na sedadlo spolujezdce do prostoru před chráněnou osobu a přiložením balistické vesty nebo balistického zavazadla (kufříku, deštníku) ze strany interiéru vozidla.

7.2.4 Optika, detektory odposlechu a skrytých kamer, naslouchací prostředky

- Optika – vhodně zvolený dalekohled, prostředky pro pozorování za snížených světelných podmínek
- Odposlech a naslouchací vybavení – v rámci obranné technické prohlídky prostor je jedním ze základních kroků, jehož úkolem je odhalení nainstalovaného nebo vneseného elektronického zařízení za účelem odposlechu, sledování činnosti či pohybu chráněné osoby. Při tomto se využívá radiové analýzy, kontrola nelineárních přechodů, tónový generátor, místnost splňující podmínky Faradayovy klece. Ze strany soukromých bodyguardů jsou na práce spojené s kontrolou prostor a dopravních prostředků proti odposlechům, činnostmi či pohybem klienta, najaty specializované firmy z průmyslu komerční bezpečnosti.

7.2.5 Výstroj bodyguarda

- Oblečení

Vhodně zvolené oblečení je nedílnou součástí výstroje osobního strážce, kdy je vždy volí podle požadavků klienta s ohledem na konspiraci v prostředí, kde se bude pohybovat, rovněž tak musí reprezentovat zákazníka a sebe. Bodyguardem užívané oblečení musí umožňovat volný pohyb těla v ochranných a obranných situacích, a rovněž možnost uložení výzbroje a technických prostředků.

- Obuv

Stejně podmínky jako pro oblečení platí pro obuv bodyguarda.

- Ochranné pomůcky balistické ochrany - neprůstřelná vesta (v současné době je na trhu značný výběr balistických vest), kdy si bodyguard dle prostředí, ve kterém se pohybuje, může zvolit typ vesty od vnějších, klasických podkošilových neprůstřelných vest až po balistickou vestu ve formě oblekové vestičky typ Diplomat. Patří sem také balistické zavazadlo nebo balistický deštník. Rovněž dle možnosti útoku volí typ balistické vesty, popřípadě úpravu vesty proti útoku bodnou či sečnou zbraní. Rovněž volí užití doplňkové ochrany krku (nákrčník) a ramen.

Hodlá-li osobní ochránce vykonávat svou činnost co nejlépe a zákazníkovi poskytovat co nejlepší služby, musí mít odpovídající vybavení a výstroj v souběhu s odpovídajícími znalostmi a výcvikem.

Současný trh v oblasti zbraní, taktické vybavení a komerčního bezpečnostního průmyslu nabízí nepřehledné množství zboží. Je jen na zvážení a ekonomických možnostech bodyguarda, jaké vybavení si pořídí, ale měl by při výběru výzbroje a výstroje dodržovat určitá pravidla. Rozhodně prostředky pořizovat ve speciálních prodejnách, kde by měla být zaručena kvalita zboží a u prostředků podléhajícím atestu vyžadovat atestační protokol. Výzbroj i výstroj musí bodyguardovi vyhovovat a pasovat. Každý, kdo provádí nebo má v úmyslu provádět ochranu osob na úrovni, musí počítat s tím, že pořízení kvalitního vybavení není žádnou levnou záležitostí, ale jde o velkou ekonomickou investici. Je samozřejmostí, že o pořízené vybavení se musí osobní strážce starat předepsaným způsobem dle pokynů výrobce, a tímto ovlivnit, jak jeho spolehlivost, tak životnost.

8 PŘÍKLADY ŘEŠENÍ OSOBNÍCH OCHRAN STÁTNÍM A SOUKROMÍM SEKTOREM

Další kapitola praktické části diplomové práce analyzuje dvě případové studie. Prostřednictvím těchto modelových situací názorně ukazují, jaké přípravy a konkrétní postupy může a musí bodyguard použít při osobní ochraně (krátkodobá ochrana) významné osoby. Ochrana je rozebrána ze dvou pohledů - ochránce z řad státních orgánů a bodyguard soukromé bezpečnostní služby.

8.1 Analýza opatření státních orgánů při poskytování krátkodobé osobní ochrany

Na Obvodní oddělení Policie České republiky se dostavil podnikatel, který na stálé službě tohoto oddělení učiní trestní oznámení, které souvisí s jeho podnikáním. Na jeho osobu je vyvíjen nátlak (vydírání), a na jeho mobilní telefon dochází výhružné SMS. V těchto SMS zprávách je mu a jeho blízkým vyhrožováno fyzickou újmou.

Po sepsání trestního oznámení je stálou službou oznamovatel – podnikatel informován a seznámen o možnosti poskytnutí Krátkodobé ochrany jak jeho osobě, tak i jeho blízkým. Následně poté bylo podnikateli vysvětleno, že podstata krátkodobé ochrany spočívá ve fyzickém přemístění jeho osoby a blízkých osob na utajené místo. Rovněž mu bylo sděleno, že je nutné přerušit jeho pracovního procesu, rovněž také u osob blízkých a dětí v rámci školy, kterých se krátkodobá ochrana týká.

Podnikatelem bylo sděleno, že si nemůže dovolit přerušit podnikatelské aktivity, poté dodal, že si manželka nemůže dovolit přerušit zaměstnání, rovněž tak jeho děti nemohou přerušit docházku do školy.

Během sepsání trestního oznámení na obvodním oddělení, podnikatel obdrží další výhružné SMS zprávy zasláné z internetu.

Prostřednictvím stálé služby obvodního oddělení je na místo vyžádán výjezd operativní hlídky služby kriminální policie a vyšetřování. Do příjezdu operativní hlídky služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV), policista vykonávající dozorcí službu posadí podnikatele v rámci obvodního oddělení na bezpečné místo, do příjezdu operativní hlídky SKPV, zajišťuje krátkodobou ochranu policista obvodního oddělení. Krátkodobou ochranu osobám blízkým v místě bydliště podnikatele zajišťuje hlídka obvodního oddělení, do doby

kdy je ve věci poskytnutí krátkodobé ochrany dle § 50 zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, rozhodnuto oprávněným funkcionářem a je stanovena forma a postup poskytnuté ochrany.

Po příjezdu operativní hlídky SKPV, jejím seznámení s daným případem a provedené konzultaci s oprávněným policistou rozhodnou o poskytnutí krátkodobé ochrany. Následně je sepsaná žádost o poskytnutí krátkodobé ochrany. Během administrativní činnosti, je podnikatel dotazován, zda souhlasí s poskytnutím krátkodobé ochrany. Dále je podnikateli sděleno, že krátkodobá ochrana může být poskytnuta maximálně na dobu dvou měsíců, a pokud nepominou důvody pro její poskytování, může být tato doba na základě žádosti prodloužena.

Rovněž je upozorněn na situace, kdy je krátkodobá ochrana dle § 50 zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky upuštěno, zejména pokud podnikatel a jeho blízké osoby, kterým bude krátkodobá ochrana poskytována, budou jednat takovým způsobem, že učiněná opatření k zajištění krátkodobé ochrany se stanou neúčelnými (nerespektování pokynů a dohod), dále pokud pominou důvody jejího poskytování (zadržení pachatele, vazební stíhání), dále pokud bude rozhodnuto v rámci daného případu o poskytnutí zvláštní ochrany a pomoci (dle zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů), nebo uplyne doba stanovena na poskytování krátkodobé ochrany - 60 kalendářních dnů.

Veškeré náklady související s poskytnutím krátkodobé ochrany dle § 50 zák. č. 273 Sb. o Policii České republiky jsou hrazeny z finančních prostředků Policie České republiky, kdy je použito zvláštních finančních prostředků dle ustanovení § 77 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.

Náklady za veškeré technické prostředky a logistická podpora je zajištěna ze zdrojů Policie ČR.

Poskytovaná krátkodobá ochrana či jiná forma osobní ochrany státními orgány fyzické či právnické osobě je pro tuto osobu výhodná, protože veškeré výdaje související s jejím poskytováním jsou hrazeny ze státního rozpočtu, a to nejsou zrovna malé částky.

Ekonomické náklady související s personálním obsazením se dají jen zhruba odhadnout. Policisté mají měsíční fixní plat, odpovídá platové třídě a stupni, ve kterém je policista provádějící ochranu osob zařazen, a další část platu tvoří osobní ohodnocení, a rizikový

příplatek dle dislokace útvaru a územní působnosti cirka v rozmezí 1.000,-6.500,-Kč. Dalším aspektem, v určení výše platu je směnný provoz, při kterém se k základnímu platu připočítává 10% (viz Příloha V).

Předpokládejme, že policisté zařazení na SKPV mají přidělenou platovou třídu 6 – 9, doba služby u policie nepřesáhla 6 roků, tak by základní měsíční plat policisty (kriminalisty) bez dalších složek platu, činil v třídě 6 částku 20.880,-Kč, v třídě 7 částku 22.650,-Kč, v třídě 8 částku 24.660,-Kč a v třídě 9 částku 26.920,-Kč.

Výhody:

- možnost v rámci zajišťování osobní ochrany chráněné osoby větší materiální a personální zabezpečení
- možnost využití neveřejných zdrojů informací a neveřejných databází jak při přípravě, tak i v průběhu výkonu osobní ochrany
- lepší spolupráce s orgány státní správy a samosprávy
- na zajištění postupů a úkolů ochrany osob je ve státním sektoru možná spolupráce více složek Policie ČR, Hasičského záchranného sboru, zdravotnictví, Armády České republiky, a dalších složek IZS
- možnost využití mezinárodní spolupráce na bázi policejních sborů
- větší podpora v legislativě jak při samotném poskytování osobní ochrany, tak i při provádění obranných opatření v případě útoku
- jednodušší přeprava klienta – možnost majáku na vozidle, uzavírka silnic, „zeleňá vlna“
- ekonomicky nezatěžují chráněnou osobu

Nevýhody:

- problematický nákup nového technického a materiálního vybavení, v důsledku složitých výběrových řízení, které musí být v rámci státního sektoru vypsána a musí splňovat daná kritéria
- problematika utajení informací o ochraně – vzhledem k množství žádostí a různých povolení, je mnoho osob seznámeno s probíhající ochranou. Jen malá část lidí ovšem zná všechny podrobnosti a tyto osoby musí projít prověrkou. Ostatní (státní zástupci, soudci apod.) jsou seznámeni pouze s tím, že ochrana probíhá

- hrozí malá motivace ochránců – ví, že každý měsíc dostanou výplatu a nezáleží na tom, zda poskytovali ochranu nebo ne

8.2 Opatření zajištění osobní ochrany soukromou bezpečnostní službou

Pokud osoba už z jakéhokoli důvodu nevyužije nebo jí nebude poskytnuta osobní ochrana od státních orgánů a institucí, má možnost využít služeb soukromých bezpečnostních služeb nebo oslovit bezpečnostního specialistu.

8.2.1 Oslovení soukromé bezpečnostní služby – vznik zakázky

Na Obvodní oddělení Policie České republiky se dostavil podnikatel, který na stálé službě tohoto oddělení učiní trestní oznámení, které souvisí s jeho podnikáním, a na jeho osobu je vyvíjen nátlak (vydírání), a na jeho mobilní telefon dochází výhružné SMS zprávy. V těchto SMS zprávách je mu a jeho blízkým vyhrožováno fyzickou újmou.

Po sepsání trestního oznámení je stálou službou oznamovatel – podnikatel, informován a seznámen o možnosti poskytnutí Krátkodobé ochrany jak jeho osobě, tak i jeho blízkým. Následně poté co bylo podnikateli vysvětleno, že podstata krátkodobé ochrany spočívá ve fyzickém přemístění jeho osoby a blízkých osob na utajené místo. Rovněž mu bylo sděleno, že je nutné přerušení jeho pracovního procesu, rovněž také u osob blízkých i dětí do školy, na kterých se krátkodobá ochrana týká.

Poté, co bylo podnikatelem sděleno, že si nemůže dovolit přerušit podnikatelské aktivity, a jeho manželka si nemůže dovolit přerušit zaměstnání, a rovněž tak jeho děti nemohou přerušit docházku do školy. Následně odmítá krátkodobou ochranu.

Podnikatel, který je vydírán, poté co učinil trestní oznámení orgánům činným v trestním řízení a nebyla mu poskytnuta krátkodobá ochrana dle § 50 zák. č. 273/2008 Sb. O Policii České republiky, oslovil renomovanou soukromou bezpečnostní službu, z důvodu ztráty pocitu bezpečí a obav o zdraví a život své osoby a rodinných příslušníků. Při přístupových jednáních specifikuje své požadavky na ochranu své osoby a své rodiny. Podnikatel – klient v rámci oslovení soukromé bezpečnostní služby seznámí pracovníky SBS o vzniklém problému, způsobu vyvíjení nátlaku na jeho osobu, pokud již proběhli nějaké bezpečnostní incidenty, tak tyto pracovníky seznámí s jejich průběhem. Pokud má podezření na osobu ze svého okolí či na obchodního partnera, který by mohl stát v pozadí vyvíjeného nátlaku, sdělí veškeré informace k této osobě pracovníkovi SBS, který provádí vytěžení klienta a

samotné uzavření zakázky. Podnikatel rovněž seznámí pracovníka soukromé bezpečnostní firmy o incidentech, které proběhly a které jej vedou k obavám o bezpečnost.

Soukromá bezpečnostní služba poskytující službu ochrany osob se může v průběhu vytě-
žování a získávání informací k osobě klienta dostat do situace, kdy v průběhu přijímání
zakázky nebo jejím průběhu narazí na skutečnosti, na základě, kterých bude muset přistou-
pit k odmítnutí zakázky nebo pokud zakázka již probíhá - odstoupí od smlouvy. Před-
evším pokud klient zamlčel podstatné informace ke své osobě jako je např. trestní minulost,
zdravotní obtíže či snad nějakou psychickou poruchu, je zapleten do trestné činnosti, nedů-
věryhodnost, nerespektování pokynů bodyguarda, finanční nesolventnosti, v průběhu za-
kázky došlo k trestnému činu, míra rizika při plnění zakázky neodpovídá finančnímu
ohodnocení, v silách SBS není možnost logistického zajištění zakázky.

Prostřednictvím zástupce oslovené SBS je klientovi předložena ekonomická analýza poža-
dované zakázky, dle specifikace klienta a na základě doporučených opatření. Je stanoven
způsob úhrady.

Zástupce SBS se dohodne s klientem na pravidelných schůzkách, při kterých bude infor-
movat klienta o učiněných bezpečnostních opatření, jejich výsledcích a vlivu na získání
pocitu bezpečí ze strany klienta. V případě jestli, se vyskytnou informace o pravděpodob-
nosti útoku na klienta či jeho rodinné příslušníky, informuje klient pracovníky SBS ihned.

8.2.1.1 Návrh řešení bezpečnostního rizika

Ze strany soukromé bezpečnostní služby je navrhnut 24 - hodinový dohled bezpečnostních
pracovníků. V době pobytu v místě bydliště bude realizován prostřednictvím jednoho
osobního strážce, který po dohodě s klientem bude v objektu (bydliště). Střídání zde bude
prováděno v nepravidelnou dobu z důvodu znesnadnění sledování, a tím pádem snížení
rizika napadení při vstupu do objektu. Dále kladení důrazu na narušení denních zvyklostí
v domácnosti z důvodu eliminace vzniku bezpečnostních rizik.

Zajištění osobní ochrany dalších členů rodiny nebo ohrožených osob mimo bydliště bude
zajištěno jedním nebo dvěma bodyguardy, kdy opět jeden z osobních ochránců zastává i
funkci řidiče. V případě pobytu člena rodiny v místě zaměstnání, školy atd. je možné
ochranu osoby redukovat na jednoho ochránce, kdy druhý bude k dispozici nejpozději 30
minut před odchodem z daného místa, zároveň bude neustále telefonicky dostupný z důvo-
du změny situace.

V době odchodu – odjezdu klienta z místa bydliště, je navrženo zajištění ochrany zadavatele dvěma - třemi pracovníky (detektivy – bodyguardy), kdy jeden ochránce plní i funkci řidiče vozidla využívaného k přepravě klienta. Při návštěvě veřejných prostor a objektů je klient dle situace doprovázen jedním nebo dvěma bodyguardy, kdy jeden ze dvojice provádí obhlídku prostor a druhý zajišťuje osobní ochranu klienta. Z důvodu snížení bezpečnostního rizika je kladen důraz na oznámení místa a časového harmonogramu denních schůzek a jednání minimálně den dopředu. Často měnit místa schůzek. Při sestavování denního plánu chráněné osoby je kladen důraz na změnu stereotypu aktivit během dne.

Rovněž tak jsou zaměřované trasy přesunu jak pěšího tak vozidlového.

Po seznámení klienta s navrženým návrhem opatření a vzájemné dohodě dojde k sepsání a podpisu smlouvy.

8.2.1.2 Rozbor stávajícího zabezpečení

Proveden bezpečnostní posouzení poplachového tísňového zabezpečovacího zařízení v prostorách využívaných osobou klienta a jeho rodinnými příslušníky. V případě zjištěných nedostatků bude klientovi navrženo jejich odstranění a dovybavení stávajícího systému či jeho výměnu za nový sofistikovanější systém s propojením CCTV, zároveň dovybavení rodinných příslušníků mobilními přístroji pro nahlášení tísně s možností GSM dohledání pozice. Vytvoření krizových místností (úkrytů) v případě nebezpečí uchýlení se do těchto prostor telefonicky, radiově nebo tísňovým tlačítkem informovat o vzniku nebezpečí a vyčkání do evakuace osobními strážci.

U vozidel užívaných k přepravě osob je na základě vzniklého bezpečnostního rizika posouzena jejich pasivní a aktivní bezpečností, rovněž také nároky na jeho balistickou ochranu pro zajištění přepravy klienta a jeho rodiny. Pokud to okolnosti budou vyžadovat a po dohodě s klientem bude k přepravě chráněných využito vozidlo z vozového parku SBS nebo zakoupeno z finančních zdrojů klienta. Pokud budou kladeny specifické podmínky na vozidlo ze strany klienta např. A8 L Security bude zapůjčeno, kdy mnohdy je součástí zapůjčení vozidla i s vyškoleným řidičem z důvodu vysoké pořizovací ceny vozidla a nutnosti znalosti všech ovládacích prvků.

Rovněž je u všech vozidel využitých při přepravě chráněných osob provedena bezpečnostní prohlídka zaměřená na umístění GPS lokátorů, navrženo dovybavení vozidel o rušičky signálu GPS. Při této prohlídce, pokud ji vyžaduje situace, je provedena bezpečnostní pro-

hlídka interiéru vozidla proti odposlechům. Samozřejmě během těchto úkonů a pokaždé, kdy je podezření a vozidlo je delší dobu bez vizuální kontroly, je provedena pyrotechnická kontrola. Pokud je riziko velmi vysoké je možno vozidla osadit vozidlovými kamerami se záznamem, které mohou sledovat dopravní situaci před a za vozidlem, a na základě jejich záznamu provést analýzu vozidel a registračních značek.

Kontrola proti odposlechům dle dané bezpečnostní situace může být doporučeno klientovi a zajištěno SBS, všech prostor bydliště, kanceláře, místa schůzek atd.

V rámci navrženého bezpečnostního opatření může být doporučeno nainstalování poplachového tísňového zabezpečovacího zařízení ve firemních prostorách, spojeno se zabezpečením jejich SW, HW vybavení, počítačových sítí a zamezení nežádoucího hlasového a obrazového záznamu z těchto prostor.

Všechny tyto opatření jsou financovány klientem, kdy tvoří nemalé finanční zatížení. Uvedu pár příkladů (ceny jsou orientační):

Personální obsazení: 1 bodyguard 800-1500,-Kč/hodina(24h/19.200-36.000Kč)

Logistika: vozový park SBS8,-Kč/km (dle spotřeby vozidla) + řidič

Zakoupení vozidla s bal. ochranou....14,5 mil.Kč (A8 L Security)

Zakoupení vozidla2,7 mil.Kč (A8 L)

Zapůjčené vozidlo28,-Kč/km (A8 L Security) + řidič

Dodatečná montáž bal. ochrany.....350 000 - 2,3 mil. Kč dle typu vozidla a požadované balistické třídy ochrany + samotná pořizovací cena

Technika a technická opatření:

Bezpečnostní posouzení a modernizace IHAS...20.000,-Kč za objekt

Prohlídka proti odposlechům.....13.000,-Kč za místnost s podlahovou plochou do 35 m²

Bezpečnostní prohlídka IT techniky.....5.000,-Kč za kus

Prohlídka vozidel proti GPS lokátorům.....6.000,-Kč za vozidlo

Zakoupení rušičky GPS signálu10.000,-Kč za kus

Je tedy jasné, že ekonomická zátěž na zadavatele-klienta bezpečnostního opatření (zakázky) je značná, a jeho snahou bude tyto náklady co nejvíce snížit a s klesajícím bezpečnostním rizikem co nejvíce eliminovat.

8.2.1.3 Komunikace při vzniku nebezpečí

Pracovníky SBS jsou všechny zúčastněné osoby a osoby, kterým je poskytována ochrana osob obeznámeny o způsobu komunikace v rámci nebezpečí (heslovitě či číselným kódovým označením), nutnosti uchýlit se do bezpečných prostor (úkrytu) setrvání v nich do doby, kdy nebezpečí pomine, a jsou o bezpečném prostředí objektu informovány pracovníky SBS. Rovněž je kladena zřetel na seznámení chráněných osob o nutnosti informovat pracovníky SBS o nových incidentech, výhrůžkách, změnách programu a neplánovaných změnách v programu chráněných osob.

8.2.1.4 Ukončení zakázky

Na základě společné dohody, splnění všech podmínek a požadavků, a hlavně pominutí bezpečnostního rizika se obě strany dohodnou o ukončení zakázky. Ze strany zadavatele dojde ke splnění platebních podmínek.

8.2.2 Oslovení bezpečnostního specialisty – vznik zakázky

Podnikatel, kterému nebyla poskytnuta osobní ochrana od Policie České republiky v důsledku jeho trestního oznámení.

Oslovil bezpečnostního specialistu, na kterého dostal doporučení a reference od svého dlouhodobého obchodního partnera.

Podnikatel si telefonicky dohodne schůzku s bezpečnostním specialistou, v rámci které je bezpečnostní specialista seznámen s danou situací a vzniklým rizikem, které hrozí jeho osobě a jeho blízkým.

Bezpečnostní specialista se dohodne s podnikatelem na termínu další schůzky. Bezpečnostní specialista si do data příští schůzky, prověří podnikatele pomocí spřátelené detektivní kanceláře (např. bezúhonnost, solventnost, ekonomickou situaci).

Během další schůzky, před kterou bylo detektivní kanceláří zjištěno, že podnikatel je beztrestný a solventní, dojde k dohodě o poskytování služby, a dohodnou se o písemné formě zadání zakázky.

8.2.2.1 Bezpečnostní audit

Posouzení dosavadního stavu – bezpečnostní audit bydliště, zaměstnání a dalších míst, kde se podnikatel s rodinou zdržuje a pohybuje. Rovněž je tento audit zaměřen na posouzení bezpečnostních rizik spojených s přesunem na tyto místa.

Během auditu je zvoleno jaká vozidla se budou využívat k přepravě, zda vozidla podnikatele či vozidla zajištěné bezpečnostním specialistou.

Na základě výsledku bezpečnostního auditu navrhne změny vedoucí ke zlepšení stávajícího stavu. Vylepšení PZTS objektů využívaných podnikatelem a jeho rodinou, rovněž jsou stanoveny smluvené signály (SMS zprávy) při útoku v určitém místě, v době mimo dosah bezpečnostního specialisty. Rovněž vymezení bezpečných prostor, kam se má ohrožená osoba uchýlit a setrvá zde do příchodu bodyguarda, kterým je evakuován mimo zónu ohrožení.

Způsob ochrany podnikatele a jeho rodiny je upřesněn poté co oběma subjekty dohody o zakázce, vyhodnoceno, že největší nebezpečí hrozí pouze při dopravě do míst zaměstnání, bydliště, škol a míst volnočasových aktivit. A je dohodnuto, že bezpečnostní specialista bude provádět ochranu osoby podnikatele ve formě doprovodu do jeho zaměstnání, bydliště, míst schůzek a míst volnočasových aktivit, poté co vstoupí podnikatel do těchto míst krom schůzek, je osobní ochrana podnikatele přerušena.

Pokud to situace umožňuje bezpečnostní specialista, přechází svým výkonem poskytovaných služeb po obdržení sms zprávy „jsem v kanceláři ok“ od podnikatele přechází dle dohodnutého časového harmonogramu denních činností, na rodinné příslušníky podnikatele, kterým zajišťuje bezpečnou přepravu a pohyb do místa zaměstnání a škol, dle dohody s podnikatelem. Každá osoba, které je poskytování osobní ochrany prostřednictvím bezpečnostního specialisty důkladně poučena jak se zachovat v případě útoku za jeho přítomnosti, a jaké učinit kroky v jeho nepřítomnosti spojené se zasláním krizové sms a setrvání na smluveném místě do doby evakuace.

8.2.2.2 Ukončení zakázky

Podnikatel a bezpečnostní specialista se na základě dohody, kdy je podnikatelem sděleno, že pominuly důvody využívání služeb bezpečnostního specialisty, znovu získání zpět ztraceného pocitu bezpečí a zániku nebezpečí pro okruh jeho blízkých o ukončení poskytovaných služeb.

Bezpečnostní specialista se s podnikatelem dohodne o datu ukončení poskytovaných služeb, způsobu fakturace a úhrady.

Přátelsky se rozloučí.

8.2.3 Výhody a nevýhody

Výhody:

- možnost svobodného rozhodování, které je dané pouze požadavky klienta
- možnosti větších zisků osobních ochránců, zejména pokud jsou i vlastníky společnosti, která zajišťuje danou ochranu osoby – větší motivace
- výhoda neuniformovanosti a neunifikovatelnosti, co se týče výstroje a výzbroje
- rychlejší aplikace novinek průmyslu komerční bezpečnosti
- větší motivace k sebezdokonalování – podle toho, jak jsou kvalitní, tak mají počet zakázek

Nevýhody:

- nedostatečná legislativní podpora
- horší získávání informací
- menší personální zabezpečení (ochrana při malém počtu bodyguardů)
- horší spolupráce se státními orgány
- problematika ochrany při mezinárodních cestách (převoz zbraní atd.)

Tato kapitola byla zaměřena na srovnání státních a soukromých složek při poskytování ochrany. Byla vytvořena jedna modelová situace, která byla řešena z více pohledů, aby se ukázaly rozdíly v její řešení. Obě sféry mají své nesporné výhody, ale také nevýhody. Je zajímavé právě tyto složky porovnat na té stejné situaci. U státních složek je největší výhoda v legislativní opoře, personálním a materiálním zajištění. Oproti tomu nevýhody jsou menší pružnost při rozhodování, při nákupu nového vybavení nebo také při utajení ochrany klienta. Někdy se také stane, že chráněná osoba musí výrazně změnit, nebo omezit svůj život (nové bydliště, nová práce), což není vždy pozitivně vnímáno. Naproti tomu soukromé složky se vyznačují větší motivací pracovníků, kdy doslova platí, čím kvalitnější je ochrana, tím je více zakázek. Bodyguardi se musí snažit neustále zlepšovat svou činnost, protože jedině to jim přinese dalšího klienta. Nevýhodou je zejména personální zajištění, kdy se při zakázce musí téměř vždy bojovat s malým počtem lidí.

ZÁVĚR

Práce osobního ochránce – bodyguarda, jak ve státním či soukromém, klade značné nároky na fyzickou připravenost, psychickou odolnost, rovněž také klade značné nároky na znalosti a dovednosti, které musí ovládat.

Bodyguard by měl vždy vystupovat jako profesionál, který reprezentuje svou chráněnou osobu a sebe, ale vždy je připraven reagovat na krizovou situaci, a učinit nezbytné kroky k zajištění bezpečnosti chráněné osoby – klienta.

Osobní strážce musí být znalý společenské etikety, a dle potřeby mít povědomí o diplomatickém protokolu.

Z výše uvedeného textu vyplývá, že práce – posláním osobního strážce – bodyguarda klade nesmírné nároky na osobnost a charakterové rysy osobního strážce. K tomu, aby z jednotlivce, který splňuje všechny požadované vlastnosti a vědomosti, se stal Professional poskytující osobní ochranu nejvyšší kvality, je zapotřebí poměrně dlouhého profesního vývoje, který se dá eliminovat dobrou personální prací a politikou při výběru uchazečů, ne každý je ochoten ohrožit a nasadit svůj život za ochranu jiné osoby. Je ekonomicky velmi výhodné již v prvopočátku vybrat ty nejlepší uchazeče, do kterých pak budou investovány nemalé náklady na jejich výcvik a vzdělávání.

Bodyguard musí mít sám touhu neustále se ve své profesi zdokonalovat a seznamovat s novými bezpečnostními hrozbami, technickými novinkami průmyslu komerční bezpečnosti, stavem terorismu, novinkami zbrojního průmyslu, společenskými a zákonnými změnami. Proces získávání návyků a vědomostí osobního strážce nikdy nekončí, nesmí se stát stereotypem a následkem toho se u bodyguarda nesmí projevit averze k tomuto procesu, kterou by mohl přenést jednak na výcvik, ale co by bylo daleko horší do výkonu osobní ochrany klienta, a tím způsobit jeho možné ohrožení.

Diplomová práce poukázala na značné rozdíly mezi státními a soukromými subjekty, které poskytují ochranu osob v našem právním prostředí. Zároveň zmínit rozdíly služeb bodyguardingu v státním a soukromém sektoru, a to zejména v oblasti přístupu k informacím, právní úpravě výkonu ochrany osob, a porovnat ekonomické zajištění a přístupu k technickým prostředkům a jejich zavádění do praxe, rovněž tak legalita jejich použití v soukromém sektoru legálního použití. Rozdíly jsou taktéž ve finančním ohodnocení osobních strážců.

Ohodnocení osobních strážců za svou práci ve státním sektoru není odpovídající, příslušník ozbrojeného sboru pobírá fixní plat, ve kterém má již započítané osobní ohodnocení a složku platu, která odpovídá délce jeho služebního poměru dle platových tarifů a tříd, dalo by se říci, že délka jeho služebního poměru odpovídá zkušenostem. Rovněž tak, po dobře zvládnutém bezpečnostním opatření – úkolu, mohou být osobní strážci ve státním sektoru dodatečně finančně ohodnoceni kázeňskou odměnou, která ovšem netvoří nárokovou složku platu, rovněž jako osobní ohodnocení.

Zde vzniká problém, že finanční ohodnocení mnohdy neodpovídá podstupovanému riziku.

Tato situace zapřičiňuje migraci bodyguardů ze státního sektoru, do kterých stát investoval nemalé finanční náklady spojené s jejich výcvikem, školením a navíc bezpečnostně prověřených profesionálů do soukromé sféry těchto služeb.

Ze strany soukromého sektoru je značný zájem o osobní ochránce odcházejících ze státních složek. Mnohdy jsou už osobní strážci před odchodem ze státní služby kontaktováni ze strany soukromých subjektů a je jim nabídnuta spolupráce či zaměstnání. Značnou roli v tomto procesu sehrávají bývalí státní osobní strážci, kteří již jsou zaměstnáni v průmyslu komerční bezpečnosti poskytující služby ochrany osob, kdy tito dávají svým zaměstnavatelům typy a doporučení na jednotlivé osobní ochránce.

Na druhou stranu se na trhu bezpečnostních služeb objevují nové subjekty, jejichž zakládající členové jsou bývalí příslušníci útvarů poskytujících ochranu osob nebo příslušníci speciálních útvarů a jednotek policie či armády. V současné době je ve společnosti v komunitě značně movitých, a ekonomicky silných osob poptávka po bezpečnostních pracovnících – osobních strážcích (bodygardech), kteří poskytují krom zajištění osobní ochrany svému klientovi, také diskrétního zaměstnance, který nezneužije informace získané při pohybu s klientem, dále nezastupitelné místo řidiče, a to nejen pro osobu klienta, ale převážně i pro rodinné příslušníky. Většina těchto osobních strážců krom speciálního výcviku počínaje bojovou taktikou, přežitím, manipulací a střelbou z různých zbraní, chladné způsoby boje, různé osobní bojové techniky a systémy, ale hlavně precizně zvládnutou zdravotnickou přípravu, někdy i kurzů bojových mediků.

Vedou k naprosté důvěře v osobního strážce ze strany klienta, tato důvěra stoupá obzvláště, když např. ten to pracovník je bývalý člen elitního policejního či armádního útvaru, a má za sebou více ostrých akcí, někdy i bojové zkušenosti.

Pokud tato situace nastane, má bodyguard ulehčenou práci a jistotu, že klient dá v rámci zajištění bezpečnosti své a svého okolí blízkých, na jeho doporučení směřujících k předcházení krizových situací, a zejména při řešení vzniklých krizí.

Získání zakázky v těchto společenských kruzích, je většinou na doporučení, které je podloženo referencemi.

Další skutečností zjištěnou při tvorbě této práce bylo, že zavádění nejnovějších technologií a prostředků je v soukromém sektoru jednodušší a rychlejší, neboť nepodléhají úřednickým průtahům, jako ve státní sféře, např. zdoluhavá výběrová řízení, kdy v případě, že se další účastník výběrového řízení odvolá, musí se probíhající výběrové řízení zastavit, musí se prošetřit a je vypsáno nové. Další achilovou patou státního sektoru jsou schvalovací procesy zavedení do výstroje, v návaznosti na právní legislativě (např. nové donucovací prostředky).

Výhodou státního sektoru je ekonomické zajištění při pořizování, a následné obměně motorových vozidel, Zároveň financování nákupu vozidel s balistickou ochranou. Na osobním vybavení se nepodílí osobní strážce, pokud nechce nestandardní vybavení, které není ve výstrojních normách a možnostech jednotlivých útvarů.

V posledních dvaceti letech si česká veřejnost vlivem vzrůstu násilí ve společnosti, rostoucích ekonomických rozdílů a firemní konkurence, zvykla na stále větší počet osob, které k zajištění své bezpečnosti využívají soukromé subjekty průmyslu komerční bezpečnosti podnikající v oblasti poskytování osobních ochrany. Podnětem ke vzniku potřeby osobní ochrany se stála zejména ztráta pocitu bezpečí jedince a okruhu jeho blízkých, rovněž ale také důvody prestiže ve společenských kruzích a obchodních jednáních.

O rozsahu a zejména kvalitě poskytovaných služeb vedoucích ke zvýšení zajištění osobní bezpečnosti v soukromém sektoru, rozhoduje výběr dodavatele služeb a získané reference.

Vzájemná důvěra ve stahu osobní strážce versus klient je v soukromém sektoru na vysoké úrovni a respektování pokynů ze strany bodyguard ke klientovi, z důvodu vědomí chráněné osoby o vzniku možného nebezpečí bezproblémové.

V státním sektoru jsou znám negativní přístup k výkonu osobní ochrany ze strany osob, kterým je ochrana poskytována, a mnohdy zapřičiňuje ze strany chráněné osoby nerespektování a neuposlechnutí pokynů bodyguard, bodyguardů směřujících k zajištění jejich bezpečnosti. Jsou známy případy, kdy se osobní strážce ohradil k chování chráněné osoby, a

jejímu přístupu k výkonu osobní ochrany, následně byl bodyguard přeřazen k jiné chráněné osobě, v horším případě změnil služební působiště. Rapidně odlišný je přístup osob, kterým je ze strany státního sektoru poskytnuta ochrana utajované svědka a krátkodobá ochrana, kde faktor již vzniklého hrozícího nebezpečí a ohrožení života vnímána ze strany chráněné osoby jako pomoc profesionálů, a nerespektování a neuposlechnutí jejich pokynů směřujících k zajištění jejich bezpečnosti by mohlo mít fatální následky.

V tomto odvětví bezpečnostního průmyslu se projevuje dynamický proces neustálých změn technického vybavení a technologických postupů, související s celosvětovým technickým pokrokem a celosvětovým společenským vývojem.

Každý člověk si zpravidla nejvíce váží svého života a života svých blízkých, protože ten společně s našim zdravím je to nejcennější co máme, a v lidské společnosti se najdou jednotlivci-bodyguardy ochotní ohrozit svou čest, profesionalitu, loajalitu a to nejcennější, co má, svůj život pro "druhé", pevně věřit svému přesvědčení a poslání, jsou veškeré finanční náklady na jejich výcvik, výstroj, výzbroj, zabezpečení a ocenění jeho práce zanedbatelné, a ze strany chráněné osoby a veřejnosti by mělo být pochopeno a samozřejmě nejen maximálně pochopeno, ale i podpořeno.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Balistické materiály: Dyneema. *Petris s.r.o.* [online]. 2001 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://www.petris.cz/charak_dyneema.htm

Balistické materiály: Kevlar. *Petris s.r.o.* [online]. 2001 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://www.petris.cz/charak_kevlar.htm

Balistické materiály: Twaron. *Petris s.r.o.* [online]. 2001 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://www.petris.cz/charak_twaron.htm

BRABEC, František, et al. *Bezpečnost pro firmu, úřad občana*. Praha: Public History, 2001. ISBN 80-86445-04-06

Bureau of Diplomatic Security. *Protective Security Training Program – VIP Protection Course*. Diplomatic Security Service

BUŘIČ, F. a B. ČECH. *Technické prostředky bezpečnostních služeb*

CRAWFORD, Steve. *SAS Encyklopedie*. Praha: Svojtka&Co., 2002. ISBN 80-7237-069-3.

ČENĚK V. a J. SUCHÁNEK. *Terorismus - informace o jeho vzniku a současném stavu*

ČERNÝ, Pavel. Balistická ochrana. *Střelecká revue*. 26.11.2008, roč. 40, č. 12, s. 43-55. ISSN 0322-7650

EDRŠT, David. *Výcvik osobních strážců u Policie ČR*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.

FMV: *Technická nauka o zbraních a municích*, Praha 1992

Glock. *Wikipedie: otevřená encyklopedie* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Glock>

KOS, L. *Ochrana ústavních činitelů a aspekty s ní související*. Praha: SOP, 1995.

KOZMÍKOVÁ, Bc. Veronika. *Příprava a plnění úkolu osobním strážcem*. Zlín, 2008. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky.

LUKÁŠ, Luděk et.al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. 1. vyd. Zlín: VerBuM 2011. ISBN 978-20-87500-05-7.

LUKÁŠ, Luděk et.al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management III*. 1. vyd. Zlín: VerBuM 2013. ISBN 978-80-87500-35-4.

MÁDL, Josef. *Bodyguard novodobý samuraj*. Hubertlov Bohemia. Praha 2000. 350 s. ISBN 80-902755-3-2

- MÁDL, Josef. *Bodyguard*. Hubertlov Bohemia. Praha 2000. 350 s. ISBN 80-902755-3-2.
- Mercedes S Guard 2014: nový osobní strážce s neprůstřelnou vestou. *AUTOforum.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.autoforum.cz/predstaveni/mercedes-s-guard-2014-novy-osobni-strazce-s-neprustrelnou-vestou/>
- Multifunkční náradí Leatherman WINGMAN. *CONRAD* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.conrad.cz/multifunkcni-naradi-leatherman-wingman.k815935>
- O'CONNOR, Richard. *Bodyguardi, aneb svět ochrany důležitých osobností*, Brno: Books, 1999. 200 s. ISBN 80-7242-049-6
- Občanský zákoník. *89/2012 Sb.* 2012.
- Organizační pokyny ředitele Policie České republiky ÚOÚČ OOCHO OS 2003.
- Protection Officer Manual (Příručka pro výcvik pracovníků bezpečnostních služeb). Edited by Roland, R. Miniom, IFPO Calgary 1992 ISBN 0-7506-9291-x
- Příslušenství. *ESP: Euro Security Products* [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.euro-security.info/cs/teleskopicke-obusky/prislusenstvi.html>
- Thompson, Leroy. *Záchrana rukojmích – přehled zbraní a taktik*. Frýdek- Místek: Alpress, 2003. 208 s. ISBN 80-7218-825-9
- Trestní řád. *141/1961 Sb.* 1961.
- Trestní zákoník. *40/2009 Sb.* 2009.
- Vyhláška MZV č. 157/1964 Sb. O Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.
- VYCHODIL, Vlastimil. *Komparace ochrany osob poskytovaných státními orgány České republiky, soukromými bezpečnostními službami a bezpečnostními specialisty*. Zlín, 2013. Bakalářská práce.
- Zákon o Policii ČR. *273/2008 Sb.* 2008.
- Zákoník práce. *262/2006 Sb.* 2006.
- ZEMAN, Petr. *Česká bezpečnostní terminologie*. Brno: Masarykova univerzita - Vydavatelství, 2002. 186 s. ISBN 80-210-3037 -2
- Živnostenský zákon. *455/1991 Sb.* 1991.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BIS	Bezpečnostní informační služba
CCTV	Uzavřený televizní okruh
ČNR	Česká národní rada
ČR	Česká republika
DPPC	Dohledové poplachové a přijímací centrum
EU	Evropská unie
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
CHO	Chráněná osoba
IZS	Integrovaný záchranný systém
NATO	North Atlantic Treaty Organisation
NVS	Nástražný výbušný systém
OS	Osobní strážce
PČR	Policie České republiky
PZTS	Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy
SAS	Special air service
SBS	Soukromé bezpečnostní služby
SKPV	Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování
ÚZČ	Útvar zvláštních činností
ÚZSI	Úřad pro zahraniční styky a informace
ZPPP	Závazný pokyn policejního prezidenta

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Útok z pohledu nutné obrany.....</i>	16
<i>Obr. 2. Typy útoků</i>	17
<i>Obr. 3. Specifikace ohrožené osoby.....</i>	19
<i>Obr. 4. Systém ochrany svědků a dalších osob.....</i>	20
<i>Obr. 5. Přehledné srovnání z hlediska zásahu do práv a svobod při poskytování ochrany svědka</i>	21
<i>Obr. 6. Činnost výjezdové skupiny před realizací ochrany osoby</i>	32
<i>Obr. 7. Povinnosti vedoucího výjezdové skupiny.....</i>	33
<i>Obr. 8. Pyrotechnická prohlídka</i>	36
<i>Obr. 9. Činnost SBS při poskytování osobní ochrany.....</i>	43
<i>Obr. 10. Metody činnosti SBS při poskytování osobní ochrany</i>	45
<i>Obr. 11. Ochrana osoby poskytovaná státním sektorem</i>	47
<i>Obr. 12. Trvalá ochrana ústavních činitelů.....</i>	49
<i>Obr. 14. Interiér vozidla s balistickou ochranou.....</i>	91
<i>Obr. 15. Montáž balistické ochranné vrstvy zevnitř karoserie</i>	91
<i>Obr. 16. Montáž balistického skla</i>	92
<i>Obr. 17. Dodatečná montáž balistické ochrany na interiér</i>	92
<i>Obr. 18. Samonabíjecí pistole Glock 17 ráže 9 mm Luger</i>	94
<i>Obr. 19. Samonabíjecí pistole Glock 26 ráže 9 mm Luger</i>	95
<i>Obr. 20. Multifunkční nářadí Leatherman WINGMAN</i>	96
<i>Obr. 22. Teleskopický obušek s taktickým zrcátkem.....</i>	98
<i>Obr. P24. Sklo s balistickou ochranou a bezpečnostní fólií. - Zdroj firma Madico</i>	122

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. P1. Normy EU -CEN Euronorm standard EN1063</i>	123
<i>Tab. P2. Německá norma DIN 52290 (Technische Richtlinie Schutzwesten)</i>	123
<i>Tab. P3. Česká norma ČSN 39 5360</i>	123
<i>Tab. P4. Státní orgány zajišťující osobní ochranu</i>	125
<i>Tab. P5. Zdrojem informací státních subjektů při zajišťování osobní ochrany</i>	126
<i>Tab. P6. Tarifní třída</i>	127
<i>Tab. P7. Základní plat policisty, hasiče nebo příslušníka dalších bezpečnostních sborů</i>	128
<i>Tab. P8. Stupnice zvýšených tarifů o 10% pro příslušníky bezpečnostních sborů (např. plat policisty ve vícesměnném režimu)</i>	129

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Klasifikace úrovní zabezpečení proti průstřelu

Příloha P II: Balistické standardy – třídy balistické odolnosti

Příloha P III: Loga státních orgánů zajišťujících osobní ochranu

Příloha P IV: Zdroje informací státních subjektů

Příloha P V: Platy osob ve státní sféře

PŘÍLOHA P I: KLASIFIKACE ÚROVNÍ ZABEZPEČENÍ PROTI PRŮSTŘELU

ČSN EN 1063

4 Klasifikace úrovně odolnosti proti průstřelu a zkušební podmínky:

Zasklení odolná proti střelám, u nichž se předpokládá, že odolají určité úrovni útoku, musí být klasifikována jako BR1, BR2, BR3, BR4, BR5, BR6, BR7 podle tabulky 1 a SG1 a SG2 podle tabulky 2.

Tabulka 1 - Klasifikace a zkušební podmínky pro zkoušení odolnosti zasklení proti střelám: krátké a dlouhé kulové zbraně

Třída	Typ zbraně	Ráže	Typ	Hmotnost g	Zkušební podmínky			
					zkušební vzdálenost m	rychlost střely m/s	počet zásahů	vzdálenost zásahů mm
BR1	puška	0,22 LR	L/RN	2,8 ±0,1	10,00 ±0,5	380 ±10	3	120 ±10
BR2	pistole	9 mm Luger	FJ ¹⁾ /RN/SC	8,0 ±0,1	5,00 ±0,5	400 ±10	3	120 ±10
BR3	revolver	0,357 Magnum	FJ ¹⁾ /CB/SC	10,2 ±0,1	5,00 ±0,5	430 ±10	3	120 ±10
BR4	revolver	0,44 Rem. Magnum	FJ ²⁾ /FN/SC	15,8 ±0,1	5,00 ±0,5	440 ±10	3	120 ±10
BR5	puška	5,56x45*	FJ ¹⁾ /PB/SCP1	4,0 ±0,1	10,00 ±0,5	650 ±10	3	120 ±10
BR6	puška	7,62x51	FJ ¹⁾ /PB/SC	9,5 ±0,1	10,00 ±0,5	830 ±10	3	120 ±10
BR7	puška	7,62x51**	FJ ¹⁾ /PB/HC1	9,8 ±0,1	10,00 ±0,5	820 ±10	3	120 ±10

1) celoplošný ocelový (pokovený)
2) celoplošný ze slitin mědi

* délka vrtání 178 mm ±10 mm
** délka vrtání 254 mm ±10 mm

L – olovo
CB – kuželová střela
FJ – celoplošná střela
FN – plochá přední část
HC1 – tvrdé ocelové jádro, hmotnost 3,7 g ±0,1 g, tvrdost větší než 63 HRC
PB – špičatá střela
RN – ogivál
SC – měkké jádro (olovo)
SCP1 – měkké jádro (olovo) a ocelový penetrátor (typ SS109)

Obr. P21. Sklo s balistickou ochranou a bezpečnostní fólií. - Zdroj firma Madico

PŘÍLOHA P II: BALISTICKÉ STANDARDY – TŘÍDY BALISTICKÉ ODOLNOSTI - zdrojem je firma PETRIS Solnice spol. s.r.o.

Tab. P1. Normy EU -CEN Euronorm standard EN1063

Level	Zbraň	Ráže	Střela	Hmotnost ¹	Rychlost +/- 10 m/s
BR 1	Rifle	.32	RN/lead	2.6	360
BR 2	Pistol	9 mm Luger	FMJ ² /RN/SC	8.0	400
BR 3	Pistol	.357 Magnum	FMJ ³ /CN/SC	10.2	430
BR 4	Pistol	.44 Magnum	FMJ ⁴ /FN/SC	15.6	440
BR 5	Rifle	5.56 x 45	FMJ ⁴ /PB/SCP	4.0	950
BR 6	Rifle	7.62 x 51	FMJ ² /PB/SC	9.5	830
BR 7	Rifle	7.62 x 51	FMJ ² /PB/HC	9.8	820
SG 1	short-length gun	12/70	full lead jacket ⁵	31.0	420
SG 2	short-length gun	12/70	full lead jacket ⁵	31.0	420
RN — round nosed FN — flat nosed CN — conical bullet SC — soft lead core SCP — soft lead core and steel armor - piercing nose (type SS109) PB — pointed bullet HC — hard steel core, mass ¹ = 3.8 g, rigidity is above 63 HRC (accordind to Rockwell) FJ — full jacketed			¹ — rated value, clearance +/- 0.1 g ² — full metal jacket (tombac alloy galvanostery) ³ — full metal jacket ⁴ — full tompac alloy jacket ⁵ — brennek		

Tab. P2. Německá norma DIN 52290 (Technische Richtlinie Schutzwesten)

Level	Ráže	Druh	Typ střely	Hmotnost	Rychlost střely
L	9 mm	Luger	VMRWK	8.00 g	365 ⁺ /5 m/s
I	9 mm	Luger	VMRWK	8.00 g	410 ⁺ /10 m/s
II	.357	Magnum	MsF	7.50 g	570 ⁺ /20 m/s
III	.223	Remington	WK + P	4.00 g	920 ⁺ /10 m/s
	.308	Winchester	VMS/WK	9.55 g	830 ⁺ /10 m/s
IV	.308	Winchester	VMS/HK	9.75 g	820 ⁺ /10 m/s
VMR/WK - full metal jacket bullet and soft core MsF - flat nose brass bullet WK+P - bullet with soft core and armor-piercing cap VMS/WK - solid metal jacket bullet with sharp nose and soft core VMS/HK - solid metal jacket bullet with sharp nose and hard core					

Tab. P3. Česká norma ČSN 39 5360

Třída odolnosti	Munice	Typ střely	Rychlost m/s	Hmotnost střely (g)
-----------------	--------	------------	--------------	---------------------

1	.22 LR	Pb / O	300 ± 10	2,6
G1	.357 Mg	.357	LSWC	3m
2	9 mm Luger	CP / Pbj / O	410 ± 10	8
2 cz	7,62 x 25	CP / Pbj / O	470 ± 10	5,5
3	.357 Magnum	CP / Pbj / KK	430 ± 10	10,2
3 cz	9 mm Luger	CP / Fej / O	440 ± 10	6,45
4	.44 Magnum	CP / Pbj / KK	440 ± 10	15,6
4 cz	7,62 x 25	CP / Fej / O	550 ± 10	5,5
5	.223 Rem.	CP / Pbj	920 ± 10	4
5 cz	7,62 x 39	CP / Fej	710 ± 10	8
6	7,62 x 51	CP / Pbj	830 ± 10	9,5
6 cz	.223 Rem.	CP / Fej	950 ± 10	3,95
7	7,62 x 51	CP / Fej	820 ± 10	9,8
7 cz	7,62 x 54 R	CP / Fej	860 ± 10	9,75
CP– Full Metal jacket, Fej – Metal core, Pbj – Plumbum core, O – Ogival				

PŘÍLOHA P III: LOGA STÁTNÍCH ORGÁNŮ ZAJIŠŤUJÍCÍCH OSOBNÍ OCHRANU

Tab. P4. Státní orgány zajišťující osobní ochranu

STÁTNÍ ORGÁNY ZAJIŠŤUJÍCÍ OSOBNÍ OCHRANU			
<p>Ministerstvo vnitra České republiky – Policie České republiky</p> 	<p>Armáda České republiky</p> 	<p>Ministerstvo spravedlnosti České republiky</p> 	<p>Generální inspekce ozbrojených sborů</p>
<p>Útvar pro ochranu prezidenta České republiky</p> 	<p>Vojenská policie</p> 	<p>Vězeňská služba</p> 	
<p>Útvar pro ochranu ústavních činitelů</p> 			
<p>Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování</p> 			
<p>Útvar rychlého nasazení Policie České republiky</p> 			

PŘÍLOHA P IV: ZDROJE INFORMACÍ STÁTNÍCH SUBJEKTŮ

Tab. P5. Zdrojem informací státních subjektů při zajišťování osobní ochrany

ZDROJEM INFORMACÍ STÁTNÍCH SUBJEKTŮ PŘI ZAJIŠŤOVÁNÍ OSOBNÍ OCHRANY			
MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY		MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY	VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, POLICEJNÍ PREZIDIUM, ODBOR MEZINÁRODNÍ POLICEJNÍ SPOLUPRÁCE	ÚŘAD PRO ZAHRA NIČNÍ STYK A INFORMACE	VOJENSKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBA
			

PŘÍLOHA P V: PLATY OSOB VE STÁTNÍ SFÉŘE

Tab. P6. Tarifní třída

TARIFNÍ TRÍDA je podmíněna hodnotou, vzděláním a délkou služebního poměru				
Služební hodnost	Hodnostní označení	Minimální vzdělání	Doba trvání služby	Tarifní třída
referent	rotný	střední/ výuční list	-	1.
vrchní referent	strážmistr	střední s maturitou	-	2.
asistent	nadstrážmistr	střední s maturitou	-	3.
vrchní asistent	podpraporčík	střední s maturitou	2 roky	4.
inspektor	praporčík/nadpraporčík	střední s maturitou	3 roky	5.
vrchní inspektor	nadpraporčík/podporučík	SŠ s maturitou/VOŠ	5 let	6.
komisař	poručík/nadporučík	VOŠ /VŠ bakalářské	6 let	7.
vrchní komisař	kapitán/major	VŠ bakalářské	7 let	8.
rada	podplukovník/plukovník	VŠ magisterské	9 let	9.
vrchní rada	plukovník	VŠ magisterské	10 let	10.
vrchní státní rada	plukovník	VŠ magisterské	12 let	11.

Tab. P7. Základní plat policisty, hasiče nebo příslušníka dalších bezpečnostních sborů

Základní plat policisty, hasiče nebo příslušníka dalších bezpečnostních sborů												
Doba raxe	Tarifní stupeň	Tarifní třída										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
do 3 let	1	13 380	14 520	15 750	17 090	18 550	20 120	21 830	23 680	25 700	27 880	30 240
do 6 let	2	13 890	15 060	16 340	17 730	19 240	20 880	22 650	24 570	26 660	28 920	31 380
do 9 let	3	14 410	15 630	16 960	18 400	19 970	21 660	23 490	25 500	27 660	30 010	32 570
do 12 let	4	14 950	16 220	17 590	19 090	20 710	22 470	24 380	26 450	28 700	31 140	33 780
do 15 let	5	15 510	16 830	18 250	19 810	21 490	23 310	25 300	27 440	29 770	32 300	35 050
do 18 let	6	16 090	17 460	18 940	20 550	22 300	24 190	26 240	28 470	30 900	33 520	36 370
do 21 let	7	16 690	18 120	19 650	21 320	23 140	25 100	27 230	29 540	32 050	34 780	37 730
do 24 let	8	17 320	18 790	20 390	22 120	24 000	26 040	28 250	30 650	33 260	36 080	39 150
do 27 let	9	17 970	19 490	21 150	22 950	24 900	27 020	29 310	31 800	34 510	37 440	40 620

do 30 let	10	18 640	20 230	21 950	23 810	25 830	28 030	30 410	33 000	35 800	38 840	42 140
do 33 let	11	19 350	20 980	22 770	24 710	26 800	29 080	31 560	34 230	37 140	40 300	43 730
nad 33 let	12	20 070	21 770	23 630	25 640	27 810	30 170	32 740	35 530	38 540	41 820	45 360

Tab. P8. Stupnice zvýšených tarifů o 10% pro příslušníky bezpečnostních sborů (např. plat policisty ve vícesměnném režimu)

Doba praxe	Tarifní stupeň	Tarifní třída										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
do 3 let	1	14 720	15 980	17 330	18 800	20 410	22 140	24 020	26 050	28 270	30 670	33 270
do 6 let	2	15 280	16 570	17 980	19 510	21 170	22 970	24 920	27 030	29 330	31 820	34 520
do 9 let	3	15 860	17 200	18 660	20 240	21 970	23 830	25 840	28 050	30 430	33 020	35 830
do 12 let	4	16 450	17 850	19 350	21 000	22 790	24 720	26 820	29 100	31 570	34 260	37 160
do 15 let	5	17 070	18 520	20 080	21 800	23 640	25 650	27 830	30 190	32 750	35 530	38 560
do 18 let	6	17 700	19 210	20 840	22 610	24 530	26 610	28 870	31 320	33 990	36 880	40 010
do 21 let	7	18 360	19 940	21 620	23 460	25 460	27 610	29 960	32 500	35 260	38 260	41 510

Stupnice zvýšených tarifů o 10% pro příslušníky bezpečnostních sborů (např. plat policisty ve vícesměnném režimu)

do 24 let	8	19 060	20 670	22 430	24 340	26 400	28 650	31 080	33 720	36 590	39 690	43 070
do 27 let	9	19 770	21 440	23 270	25 250	27 390	29 730	32 250	34 980	37 970	41 190	44 690
do 30 let	10	20 510	22 260	24 150	26 200	28 420	30 840	33 460	36 300	39 380	42 730	46 360
do 33 let	11	21 290	23 080	25 050	27 190	29 480	31 990	34 720	37 660	40 860	44 330	48 110
nad 33 let	12	22 080	23 950	26 000	28 210	30 600	33 190	36 020	39 090	42 400	46 010	49 900